

PRIJEDLOG ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o sigurnosti prometa na cestama sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj: 41/01 – pročišćeni tekst i 55/01 – ispravak).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE TREBAJU UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTJEĆI

a) Ocjena stanja

Zakon o sigurnosti prometa na cestama (u daljnjem tekstu: Zakon) usvojen je na sjednici Hrvatskog sabora 15. srpnja 2004. godine i objavljen u "Narodnim novinama" broj: 105 od 28. srpnja 2004. godine, a stupio je na snagu 20. kolovoza 2004. godine.

Od početka primjene Zakona, posebno novim mjerama (strožim kaznama za sve prekršaje, a osjetno strožim za grubo kršenje prometnih propisa, uvođenjem "nulte tolerancije" na alkohol te određenih ograničenja za "nove" vozače i dr.) u prvoj godini provođenja, od 20.08.2004. i u 2005., došlo je do značajnih pozitivnih pomaka glede sigurnosti prometa na cestama, što se posebice vidi u smanjenju broja poginulih osoba. Tako je broj od 701 poginule osobe u 2003. godini smanjen na 608 u 2004. godini, a u 2005. na 597 smrtno stradalih. U sljedeće dvije godine taj se broj povećao na 614 u 2006., odnosno 619 u godini poslije. Što se tiče broja teško ozlijeđenih osoba, nakon 2004. godine kada je zabilježeno određeno smanjenje, od 2005. do 2007. on je u neprekidnom porastu. Slično kao i kod broja poginulih osoba, ne radi se o velikim povećanjima, ali rast je konstantan.

Sve navedeno događalo se u uvjetima stalnog porasta prometa, porasta broja motornih vozila i broja vozača. Samo u 2007. godini povećan je broj novoregistriranih motornih vozila za preko 100 tisuća (oko 20 tisuća mopeda i motocikala), broj vozača za oko 45 tisuća te je zabilježeno gotovo 18 % povećanje prometa na našim cestama u ljetnim mjesecima i veliko povećanje tranzitnog prometa tijekom cijele godine.

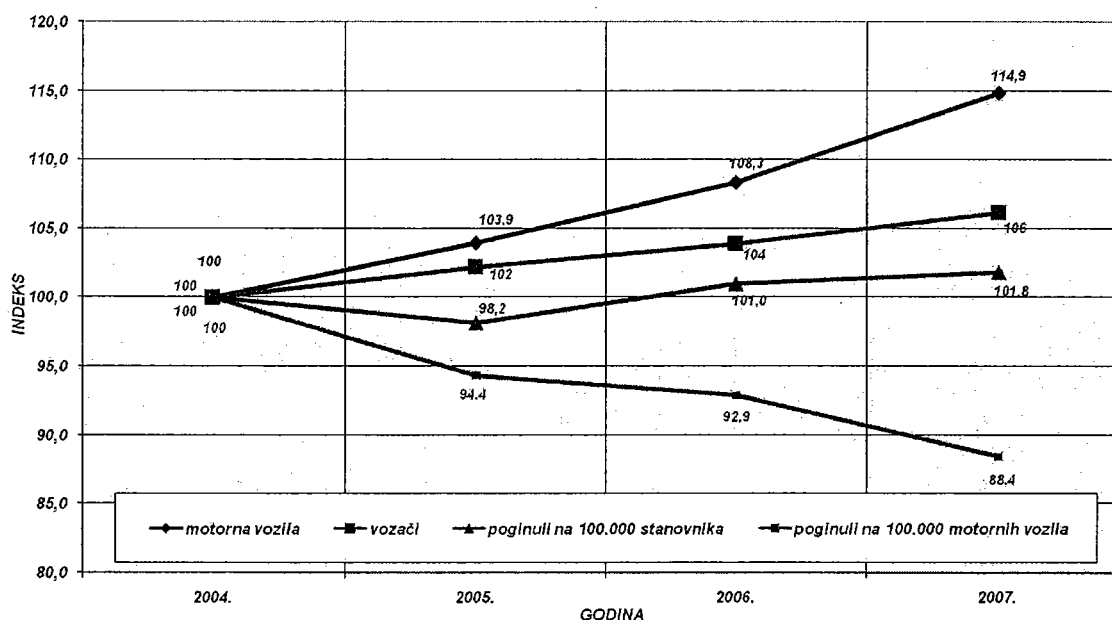
U tablicama i grafikonima koji slijede, vidljivi su karakteristični pokazatelji stanja sigurnosti cestovnog prometa u razdoblju od 2004. do 2007. godine.

Pregled broja prometnih nesreća i stradanja u njima u protekle četiri godine (2004. - 2007.)									
Godina	Prometne nesreće				Stradanja				
	s poginulim osobama	s ozlijeđenim osobama	s materijalnom štetom	ukupno nesreća	poginuli	ozlijeđeni			ukupno nastradalih
						TTO	LTO	ukupno ozlijeđenih	
2004.	540	16 600	59 400	76 540	608	4 395	19 876	24 271	24 879
2005.	530	15 151	42 451	58 132	597	4 178	17 599	21 777	22 374
2006.	551	16 155	41 577	58 283	614	4 308	18 828	23 136	23 750
2007.	548	17 361	43 062	60 971	619	4 518	20 398	24 916	25 535
INDEKS 07./04.	101,5	104,6	72,5	79,7	101,8	102,8	102,6	102,7	102,6

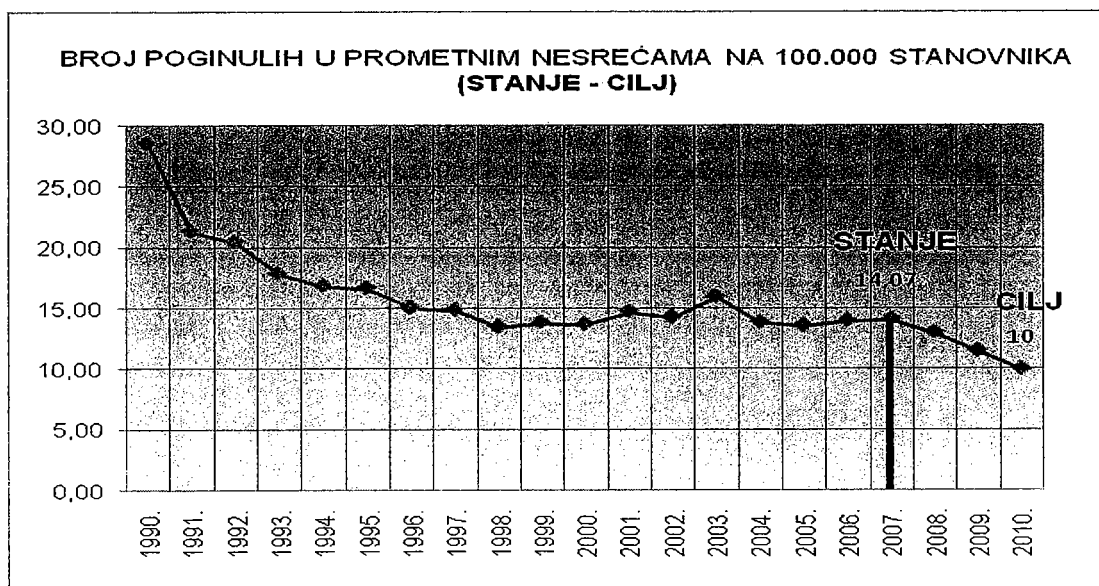
Pregled broja vozila, vozača te broja poginulih na 100.000 stanovnika i na 100.000 motornih vozila u Republici Hrvatskoj u razdoblju od 2004. do 2007. godine

godina	motorna vozila	vozači	poginuli na 100.000 stanovnika	poginuli na 100.000 motornih vozila
2004.	1 723 198	2 007 394	13,82	35,3
2005.	1 790 971	2 052 056	13,57	33,4
2006.	1 866 741	2 085 336	13,95	32,8
2007.	1 976 698	2 127 156	14,07	31,3
INDEKS 07./04.	114,7	106,0	101,8	88,4

DIJAGRAM INDEKSA MOTORNIH VOZILA, VOZAČA I POGINULIH NA 100.000 STANOVNIKA I NA 100.000 MOTORNIH VOZILA U POSLJEDNJE ČETIRI GODINE
(INDEKS: 2004. g. =100)

Bez obzira na objektivne razloge, ne velikog, ali ipak prisutnog pogoršanja stanja sigurnosti, a s obzirom na nepovoljan trend stradavanja u promatranom razdoblju, potrebno je poduzeti dodatne mjere s ciljem stalnog smanjenja broja karakterističnih pokazatelja i to u duljem vremenskom razdoblju. Naime, Nacionalnim programom sigurnosti cestovnog prometa za razdoblje od 2006. do 2010. godine, koji je Vlada Republike Hrvatske donijela 23. veljače 2006. godine ("Narodne novine" broj 24 od 01. ožujka 2006. godine), zacrtan je ambiciozan cilj od 10 poginulih na 100.000 stanovnika u 2010. godini.

Općenito se može konstatirati da je Republika Hrvatska u posljednjih osamnaest godina napravila značajan iskorak na planu sigurnosti prometa na cestama. Naime, 1990. godine Hrvatska je imala 109,9 poginulih u prometnim nesrećama na 100.000 vozila te 29,6 poginulih na 100.000 stanovnika. Danas se Republika Hrvatska po broju poginulih u prometnim nesrećama u odnosu na broj stanovnika svrstala u srednju i najbrojniju skupinu zemalja Europske unije. Primjerice, 2005. godine Slovenija je imala 12,9 poginulih na 100.000 stanovnika, Portugal 11,8, Grčka 15, Belgija 10,4, Luksemburg 11,1, Španjolska 10,2, Francuska 8,8, Austrija 9,3, Italija 9,7, Njemačka 6,5, Finska 7,2, Velika Britanija 5,5, Švedska 4,9 i Nizozemska 4,6.

Neke od zemalja koje su naknadno ušle u Europsku uniju na 100.000 stanovnika imaju poginulih osoba: Poljska 14,3, Mađarska 12,7 i Češka 12,6.

Podaci iz navedenih tablica i grafikona možda su dostatni za globalnu sliku stanja sigurnosti prometa na cestama u našoj zemlji, ali za identifikaciju stanja i teškoća i njihovih rješenja potrebno je razraditi i strukturu prometnih nesreća i njihovih uzroka te druge okolnosti koje pogoduju nastanku prometnih nesreća.

Prometne nesreće najčešće se događaju zbog neprilagođene ili nepropisne brzine. Gledamo li ukupan broj prometnih nesreća, 27% ih se događa zbog brzine. Nepoštivanje prednosti prolaska, uzrok je 12% nesreća, vožnja na nedovoljnoj udaljenosti 8,7%, nepropisna vožnja unatrag 6,5%, itd.

Pokazatelji su drugačiji kad se radi stradavanju. Uzrok čak 56,2% smrtnog stradavanja je neprilagođena ili nepropisna brzina. Nakon toga slijedi nepoštivanje prednosti prolaska sa 6,5%, nepropisno pretjecanje s 5,2%, itd. Treba napomenuti da je gotovo 2% poginulih stradalo zbog pogrešaka pješaka.

Promatrajući podatke o ozlijeđenim osobama, od ukupnog broja, 40,3% ih je teže ili lakše ozlijeđeno zbog brzine, 15,6% zbog nepoštivanja prednosti prolaska, 7,8% zbog vožnje na nedovoljnoj udaljenosti, itd.

Nadalje, što se tiče vrsta prometnih nesreća, najčešći su bočni sudari i to 19,7% ukupnog broja, slijede slijetanja vozila s ceste sa 16,5%, pri vožnji u slijedu se događa 15,5% nesreća, itd.

Kao i kod uzroka prometnih nesreća, pokazatelji su drugačiji kad se radi o stradavanjima. Najviše poginulih, 34,1%, zabilježeno je prilikom slijetanja vozila s kolnika. Nakon toga, 20,4% poginulih stradava u sudarima pri kretanju vozila iz suprotnih smjerova, a

odmah potom slijede naleti na pješake s 20,2% smrtno stradalih. Vrlo je slična raspodjela stradanja ozlijeđenih osoba.

Iz gore navedenog razvidna je povezanost uzroka prometnih nesreća s njihovim vrstama. Najviše slijetanja s kolnika se događa zbog prevelike brzine, a i stradanja su u tim prometnim nesrećama najčešća i najteža.

Upravljanje vozilima pod utjecajem alkohola posredno je najčešći uzrok prometnih nesreća, a naročito onih najtežih. Pojavljuje se gotovo uvijek u korelaciji s brzinom i nerezonskim ponašanjem vozača u raznim prometnim situacijama.

Pregled broja prometnih nesreća koje su prouzrokovali vozači pod utjecajem alkohola i stradanja u njima, u protekle četiri godine (2004. - 2007.)										
Godina		Prometne nesreće				Stradanja				
		s poginulim osobama	s ozlijeđenim osobama	s materijalnom štetom	ukupno nesreća	poginuli	ozlijeđeni			ukupno nastradalih
							TTO	LTO	ukupno ozlijeđenih	
2004.*	UKUPNO	138	2 947	4 958	8 043	162	1 009	3 626	4 635	4 797
	UDJEL DO 0,5‰	5,8%	3,6%	4,0%	3,9%	4,9%	3,0%	3,3%	3,2%	3,3%
2005.	UKUPNO	136	3 057	4 852	8 045	160	1 009	3 654	4 663	4 823
	UDJEL DO 0,5‰	8,8%	14,7%	18,1%	16,6%	9,4%	10,8%	16,3%	15,1%	14,9%
2006.	UKUPNO	141	3 344	4 753	8 238	157	1 053	4 008	5 061	5 218
	UDJEL DO 0,5‰	9,9%	14,3%	18,7%	16,8%	12,1%	9,3%	14,4%	13,4%	13,3%
2007.	UKUPNO	147	3 790	5 246	9 183	162	1 161	4 536	5 697	5 859
	UDJEL DO 0,5‰	7,5%	14,5%	18,0%	16,4%	8,0%	10,1%	14,8%	13,8%	13,7%
INDEKS 07./05.	UKUPNO	108,1	124,0	108,1	114,1	101,3	115,1	124,1	122,2	121,5
	UDJEL DO 0,5‰	84,8	98,6	99,8	98,6	85,6	93,3	90,4	91,2	91,3

*Pokazatelji za 2004. godinu nisu usporedivi s drugim prikazanim godinama jer je Zakon s odredbom o "nultoj toleranciji" na alkohol stupio na snagu 20.08.2004., a do tada vozači s koncentracijom alkohola do 0,5‰ nisu evidentirani u prometnim nesrećama

U gornjoj tablici su prikazane prometne nesreće koje su prouzrokovali vozači pod utjecajem alkohola. U tim nesrećama stradava gotovo 27% svih poginulih, 26% teško i više od 22% svih lako ozlijeđenih. Nadalje, uzmemo li u obzir da je udio gornjih nesreća u njihovom ukupnom broju oko 15%, s tendencijom rasta te da je broj alkoholiziranih sudionika prometnih nesreća u ukupnom broju nešto veći od 8%, jasno je o kakvom se problemu radi.

Također, lako je uočljivo smanjenje udjela prometnih nesreća i stradanja koje su prouzrokovali vozači s 0,5 i manje promila alkohola i to uz stalno povećanje ukupnog broja prometnih nesreća.

Nadalje, udio smrtno stradalih u prometnim nesrećama u kojima su sudjelovali vozači koji su u organizmu imali alkohola do 0,5 g/kg u blagom je padu, tako je u 2005. godini smrtno stradalo 15 osoba, dok je u 2007 godini smrtno stradalo 13 osoba. Međutim, važno je napomenuti da je udio smrtno stradalih u prometnim nesrećama u kojima su sudjelovali vozači koji su u organizmu imali alkohola od 0,5- 1,5 g/kg u porastu, tako je u 2006. godini smrtno stradalo 62 osobe, dok je u 2007. godini smrtno stradalo 74 osoba.

Nadalje, pod pojmom „mladi vozač“ misli se na vozače starosti od 16 do 24 godine. Znači, radi se o mladim ljudima koji svojim nepromišljenim postupcima u prometu dovode u opasnost život i zdravlje, u prvom redu svoje, a onda i zdravlje drugih ljudi te koji vrlo često podcjenjuju opasnost i precjenjuju vlastite vozačke sposobnosti. Odredbom članka 221. važećeg Zakona, pokušalo se ograničenjem brzine i drugim ograničenjima, utjecati na ponašanje mladih u prometu, a time i smanjenje prometnih nesreća i stradavanja. Također, potrebno je naglasiti da Zakon nije propisao dobnu granicu nego se navedena odredba odnosila na sve one kojima od dana polaganja vozačkog ispita, odnosno izdavanja vozačke dozvole nisu protekle više od dvije godine.

Ova dobna skupina vozača, u ukupnom broju vozača na području Republike Hrvatske sudjeluje s 11,5 %. Od ukupnog broja prometnih nesreća, prouzrokuju ih oko 20 %, a kada je riječ o najtežim nesrećama, udio je 23 %.

Karakteristika ovih vozača je da od ukupnog broja prometnih nesreća koje se događaju zbog brzine, upravo oni prouzrokuju 30 %. Također, uočljivo je da je brzina uzrok više od 70% najtežih stradavanja u nesrećama ove dobne skupine. Njihova mladost u korelaciji s brzinom i alkoholom dovodi do teških tragedija.

Mladi vozači u ukupnom broju prometnih nesreća koje su prouzrokovali vozači pod utjecajem alkohola, čine oko 30 %. Zabrinjavajuće je veliko povećanje broja tih nesreća. Udio nesreća s poginulim osobama koje su skrivili mladi vozači pod utjecajem alkohola u 2007. godini, u ukupnom broju nesreća te dobne skupine, iznosi preko 40 %, što je povećanje od 25% u odnosu na 2005. godinu. Ista je situacija i sa stradavanjem.

Uz navedeno, problem u prometu na cestama čine vozači bez položenog vozačkog ispita koji su u 2007. godini sudjelovali u 73 prometne nesreće sa smrtno stradalim osobama, a od toga su prouzročili 49 prometnih nesreća ili 67% u kojima je smrtno stradalo 53 osobe. Također, poseban problem predstavljaju vozači koji u prometu sudjeluju s neregistriranim, tehnički nepregledanim, neosiguranim i tehnički neispravnim vozilima.

Također, velikom broju teških stradavanja uzrok je nevezivanje sigurnosnim pojasom i nenošenje zaštitnih kaciga. U 2007. godini, od 309 smrtno stradalih vozača i putnika koji su u vozilima morali bit vezani, njih 104 ili 33,7% nije bilo vezano. Osim toga, od 116 poginulih osoba na mopedima i na motociklima, njih 47 ili 40,5% nije na glavi nosilo zaštitnu kacigu.

b) Pitanja koja će se urediti Zakonom

Odredbama prijedloga Zakona uređuju se temeljna načela međusobnih odnosa, ponašanje sudionika i drugih subjekata u prometu na cesti, ovlaštenja za nadzor i uređenje prometa, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa, pravila prometa na cestama, sustav prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštene osobe,

prometna pravila, radnje vozilom u prometu, dopuštena brzina kretanja vozilom u prometu na cestama, promet na raskrižju, pretjecanje, obilaženje i mimoilaženje, zaustavljanje i parkiranje, kretanje pješaka, dužnosti u slučaju prometne nesreće, športske i druge priredbe ili aktivnosti na cestama, ograničenje prometa, osposobljavanje kandidata za vozače, polaganje vozačkog ispita i uvjeti za stjecanje prava na upravljanje vozilima, zdravstveni pregledi vozača, trajanje upravljanja motornim vozilom, vuča vozila, uređaji i oprema koje moraju imati vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila, uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu na cestama, registracija motornih i priključnih vozila, tehnički pregledi vozila, ispitivanje i homologacija vozila i posebne mjere za sigurnost prometa na cestama.

c) Posljedice koje će donošenjem Zakona proizaći

Mnoge odredbe važećeg Zakona o sigurnosti prometa na cestama nisu primjenjive zbog neusklađenosti s odredbama Prekršajnog zakona („Narodne novine“ br. 107/07), što će se donošenjem novog Zakona o sigurnosti prometa na cestama uskladiti. Osim toga, hrvatska pravna regulativa na tom području uskladiti će se s pravnim propisima Europske Unije, što je jedan od uvjeta za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj Uniji. Važeći Zakon o sigurnosti prometa na cestama je tijekom predpristupnih pregovora o 14. poglavlju „Prometna politika“ ocijenjen usklađenim s odredbama Europske Unije, osim u dijelu periodične izobrazbe vozača profesionalaca, izuzimanje korištenja sigurnosnog pojasa za određene osobe zbog zdravstvenih razloga, prikupljanje i dostava podataka o prosječnoj emisiji ugljičnog dioksida koji ispuštaju novoregistrirana vozila, što će se donošenjem novog Zakona o sigurnosti prometa na cestama u potpunosti uskladiti. Nadalje, donošenjem novog Zakona o sigurnosti prometa na cestama nastoji se pojednostaviti postupanje policijskih službenika te postići veća učinkovitost u sankcioniranju prekršaja, osobito naplatom novčane kazne u iznosu do 1.000,00 kuna na mjestu počinjenja prekršaja, čime počinitelj neće biti evidentiran za počinjeni prekršaj. Nadalje, mnogi prekršaji se, sukladno novom Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, mogu procesuirati obaveznim prekršajnim nalogom, u žurnom postupku, sukladno Prekršajnom zakonu, čime će se postići znatno rasterećenje prekršajnih sudova i Visokog prekršajnog suda Republike Hrvatske. Također, postrožene su sankcije za najteže prekršaje koji su u uzročno-posljedičnoj vezi, u najvećem broju slučajeva, sa prometnim nesrećama sa najtežim posljedicama te je za neke, kao alternativna, propisana kazna zatvora. Odredbama navedenog Zakona nastoji se podići razina stručne osposobljenosti kandidata za vozače (mladih vozača) te poboljšati tehnička ispravnost vozila u prometu na cestama, uključivanje svih relevantnih subjekata koji mogu na bilo koji način pridonijeti podizanju sigurnosti cestovnog prometa, podizanje kulture i tolerancije sudionika u prometu na cestama, ispunjavanje ciljeva iz Nacionalnog programa o sigurnosti prometa na cestama 2006.-2010., uvođenje i edukaciju sudionika u prometu od predškolskog uzrasta za sigurno uključivanje i sudjelovanje u prometu, utjecati na ekološku svijest vozača i drugih sudionika u prometu, kao i nužnost poštivanja prometnih propisa sa konačnim ciljem podizanja razine sigurnosti prometa na cestama u Republici Hrvatskoj.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVEDBU ZAKONA

Provedba predloženog Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih financijskih sredstava Državnog proračuna.

IV. OBRAZLOŽENJE ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Sukladno odredbi članka 159. stavka 1. Poslovnika Hrvatskog sabora, predlaže se donošenje Zakona po hitnom postupku, s obzirom na značaj problematike koja se navedenim Zakonom uređuje.

Naime, određene odredbe važećeg Zakona nisu primjenjive zbog neusklađenosti sa odredbama novog Prekršajnog zakona, koji je stupio na snagu 1. siječnja 2008. godine. Prekršajnim zakonom izmijenjen je način određivanja zaštitnih mjera koje sada određuje isključivo sud fakultativno, odnosno, ocjenjujući okolnosti svakog pojedinog slučaja, dok je važećim Zakonom o sigurnosti prometa na cestama propisana obavezna primjena zaštitnih mjera za pojedine prekršaje. Sukladno prijelaznim i završnim odredbama Prekršajnog zakona, takve odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama se ne mogu primijeniti. Također, izmijenjena je pravna priroda negativnih bodova, koji se sukladno Prekršajnom zakonu zovu negativni prekršajni bodovi i prestaju biti zaštitna mjera, a postaju pravna posljedica osude. Nadalje, sukladno odredbama Prekršajnog zakona, za pojedini prekršaj moguće je odrediti najviše tri negativna prekršajna boda, dok je odredbama Zakonom o sigurnosti prometa na cestama za pojedine prekršaje predviđeno izricanje pet negativnih bodova. Iz naprijed navedenih razloga, odredbe važećeg Zakona o sigurnosti prometa na cestama koje se tiču zaštitnih mjera i negativnih bodova, od dana stupanja na snagu Prekršajnog zakona, ne mogu se primjenjivati te je potrebno pristupiti hitnim izmjenama Zakona o sigurnosti prometa na cestama kako bi se omogućilo postupanje prema prekršiteljima.

Nadalje, odredbama Prekršajnog zakona uveden je institut obaveznog prekršajnog naloga, kojim se može izreći jedino novčana kazna, za fizičku osobu u iznosu do 2.000,00 kuna. Postupak suda po prigovoru na obavezni prekršajni nalog se provodi po pravilima o žurnom postupku, sukladno odredbama Prekršajnog zakona, a sudska odluka je pravomoćna u prvom stupnju. Intencija Zakona o sigurnosti prometa na cestama je što veći broj prekršaja svrstati u kategoriju sankcija za koje se izdaje obavezni prekršajni nalog, kako bi se postigla veća učinkovitost sankcioniranja prekršitelja te rasterećenje Visokog prekršajnog suda. Također, Prekršajnim zakonom definirane su gornje granice novčanih kazni, koje za fizičku osobu predviđaju novčanu kaznu u iznosu do 50.000,00 kuna, za fizičku osobu obrtnika i osobu koja obavlja drugu samostalnu djelatnost u iznosu do 500.000,00 kuna i za pravnu osobu u iznosu do 1000.000,00 kuna. S obzirom na činjenicu da je mnogim odredbama sadašnjeg Zakona o sigurnosti prometa na cestama određen samo najniži iznos novčane kazne za pojedine prekršaje, za gornji iznos primjenjivao bi se opći maksimum novčanih kazni za pojedine osobe iz Prekršajnog zakona, čime bi se svrha prekršajnopравnih sankcija dovela u pitanje.

Pojedine odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama potrebno je uskladiti s propisima Europske Unije, kao što su Direktive 2003/20/EZ, 1573/2000/EU, 2006/126/EZ i 2003/59/EZ Europskog Parlamenta i Vijeća.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SIGURNOSTI PROMETA NA CESTAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom utvrđuju temeljna načela međusobnih odnosa, ponašanje sudionika i drugih subjekata u prometu na cesti, osnovni uvjeti kojima moraju udovoljavati ceste glede sigurnosti prometa, pravila prometa na cestama, sustav prometnih znakova i znakova koje daju ovlaštene osobe, dužnosti u slučaju prometne nesreće, osposobljavanje kandidata za vozače, polaganje vozačkog ispita i uvjeti za stjecanje prava na upravljanje vozilima, vuča vozila, uređaji i oprema koje moraju imati vozila, dimenzije, ukupna masa i osovinsko opterećenje vozila te uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu na cestama.

(2) Prometom na cesti, prema ovom Zakonu, podrazumijeva se promet vozila, pješaka i drugih sudionika u prometu na javnim cestama i nerazvrstanim cestama koje se koriste za javni promet.

Članak 2.

(1) Pojedini izrazi u ovom Zakonu znače:

1) "cesta" je svaka javna cesta, ulice u naselju i nerazvrstane ceste na kojima se obavlja promet,

2) "javna cesta" je površina od općeg značenja za promet kojom se svatko može slobodno koristiti uz uvjete određene Zakonom i koju je nadležno tijelo proglasilo javnom cestom,

3) "autocesta" je javna cesta posebno izgrađena i namijenjena isključivo za promet motornih vozila, koja ima dvije fizički odvojene kolničke trake (zeleni pojas, zaštitnu ogradu i sl.) za promet iz suprotnih smjerova sa po najmanje dvije prometne trake širine najmanje 3,5 m, a s obzirom na konfiguraciju terena - i po jednu traku za zaustavljanje vozila u nuždi širine najmanje 2,5 m, bez raskrižja s poprečnim cestama i željezničkim ili tramvajskim prugama u istoj razini, u čiji se promet može uključiti, odnosno isključiti samo određenim i posebno izgrađenim priključnim prometnim trakama za ubrzavanje ili usporavanje, odnosno priključnim rampama, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 80 km/h i koja je kao autocesta označena propisanim prometnim znakom,

4) "brza cesta" je javna cesta namijenjena za promet isključivo motornih vozila, s jednom ili dvije razdvojene kolničke trake, koja ima sva raskrižja u dvije ili više razina s poprečnim cestama i drugim prometnicama (željezničkim ili tramvajskim prugama), u pravilu nema zaustavnih traka i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,

5) "cesta namijenjena isključivo za promet motornih vozila" je javna cesta s najmanje dvije prometne trake širine od po najmanje 3,25 m, kojom je omogućen siguran prometni tok vozila brzinom od najmanje 60 km/h, po kojoj se smiju kretati samo motorna vozila koja mogu razvijati brzinu veću od 60 km/h i koja je kao takva označena propisanim prometnim znakom,

6) "državna cesta" je javna cesta koja povezuje cjelokupni teritorij Republike Hrvatske i povezuje ga s mrežom glavnih europskih cesta,

7) "županijska cesta" je javna cesta koja povezuje područje jedne ili više županija,

8) "lokalna cesta" je javna cesta koja spada u mrežu županijskih cesta i povezuje područje grada i/ili općine,

9) "nerazvrstana cesta" je površina koja se koristi za promet po bilo kojoj osnovi i koja je dostupna većem broju raznih korisnika (seoski, poljski i šumski putovi, putovi na nasipima za obranu od poplava, pristupne ceste i prostori parkirališta, benzinskih crpki i sl.),

10) "zemljana cesta" je cesta bez izgrađenog kolnika ili suvremenoga kolničkog zastora (asfalt, beton ili kocka), pa i kad na priključku javnoj cesti ima izgrađen kolnik,

11) "kolnik" je dio cestovne površine namijenjen u prvom redu za promet vozila, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,

12) "prometna traka" je obilježeni ili neobilježeni uzdužni dio kolnika čija je širina dovoljna za nesmetan promet jednog reda motornih vozila u jednom smjeru,

13) "prometna traka za spora vozila" je obilježeni uzdužni dio kolnika namijenjen za vozila koja sporom vožnjom (npr. na uzbrdici) smanjuju protočnost prometa,

14) "kolnička traka" je uzdužni dio kolnika namijenjen za promet vozila u jednom smjeru, s jednom prometnom trakom ili više prometnih traka,

15) "prometna traka za zaustavljanje vozila u nuždi" je obilježeni uzdužni dio kolnika na autocestama i na određenim mjestima na cestama višeg reda kao i u tunelima, galerijama i sl.,

16) "prometna traka za ubrzavanje" je dio kolnika namijenjen za uključivanje vozila u prometni tok sa sporedne ceste, odnosno drugih prilaznih cesta s objekata pokraj ceste (benzinskih crpki, parkirališta, motela i sl.),

17) "prometna traka za usporavanje" je dio kolnika namijenjen za isključivanje vozila iz prometnog toka na cesti,

18) "biciklistička traka" je dio kolnika namijenjen za promet bicikala koji se prostire uzduž kolnika i koji je obilježen uzdužnom crtom na kolniku i propisanim prometnim znakom,

19) "biciklistička staza" je izgrađena prometna površina namijenjena za promet bicikala koja je odvojena od kolnika i obilježena propisanim prometnim znakom,

20) "nogostup" je posebno uređena prometna površina namijenjena za kretanje pješaka, koja nije u razini s kolnikom ceste ili je od kolnika odvojena na drugi način,

21) "obilježeni pješački prijelaz" je dio kolničke površine namijenjen za prelaženje pješaka preko kolnika, obilježen oznakama na kolniku i prometnim znakovima obavijesti,

22) "pješački otok" je uzdignuta ili na drugi način obilježena površina koja se nalazi na kolniku i koja je određena za privremeno zadržavanje pješaka koji prelaze preko kolnika ili ulaze u vozilo i izlaze iz vozila javnog prometa,

23) "pješačka zona" je uređena prometna površina u prvom redu namijenjena za kretanje pješaka, u kojoj nije dozvoljeno kretanje motornih vozila, osim vozila s posebnom dozvolom,

24) "naselje" je prostor na kojem se redovi ili skupine zgrada nalaze s jedne ili s obje strana ceste, dajući mu izgled ulice i čije su granice označene prometnim znakovima za obilježavanje naseljenih mjesta,

25) "zona smirenog prometa" je područje u naselju obilježeno propisanim prometnim znakom, u kojem se vozila ne smiju kretati brzinom većom od brzine hoda pješaka i u kojem je dječja igra svugdje dopuštena,

26) "raskrižje" je površina na kojoj se križaju ili spajaju dvije ceste ili više cesta, a i šira prometna površina (trgovi i sl.) koja nastaje križanjem, odnosno spajanjem cesta,

27) "stajalište tramvaja ili autobusa" je dio površine ceste namijenjen zaustavljanju tramvaja, odnosno autobusa radi ulaska i izlaska putnika i koji je obilježen prometnim znakom,

28) "vozilo" je svako prijevozno sredstvo namijenjeno za kretanje po cesti, osim dječjih prijevoznih sredstava, prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pri tom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda,

29) „oldtimer“ (starodobno vozilo) je motorno vozilo proizvedeno prije trideset i više godina, koje je radi njegovanja povijesnih naslijeđa i tehničke kulture sačuvano ili ponovo sastavljeno u izvornom obliku i koje se ne koristi u svakodnevnom prometu, a koje je po posebnom propisu, kojeg donosi ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ravnateljem državnog zavoda za mjerenje, razvrstano u kategoriju starodobnih vozila,

30) "vatrogasno vozilo" je motorno ili priključno vozilo namijenjeno za gašenje požara,

31) „pčelarsko vozilo“ je motorno ili priključno vozilo namijenjeno i konstrukcijski prilagođeno isključivo za prijevoz pčelinjih zajednica (košnica) te se na njemu ne smije prevoziti nikakav drugi teret,

32) "radno vozilo" je bilo koji teretni automobil ili priključno vozilo na koje su ugrađeni uređaji ili oprema za obavljanje radova na način da se na vozilu ne može prevoziti nikakav drugi teret,

33) "motorno vozilo" je svako vozilo koje se pokreće snagom vlastitog motora, osim vozila koja se kreću po tračnicama i pomoćnih pješačkih sredstava,

34) "radni stroj" je motorno vozilo kojem je osnovna namjena obavljanje određenih radova vlastitim uređajima i opremom (kombajn, valjak, grejder, kosilica, buldožer, motokultivator s priključkom, viljuškar, kopač rovova i sl.),

35) "motokultivator" je jednoosovinski radni stroj koji se, bez priključnog vozila, može kretati samo uz pridržavanje vozača,

36) "traktor" je motorno vozilo konstruirano da vuče, potiskuje ili nosi izmjenjiva oruđa, odnosno da služi za pogon takvih oruđa ili za vuču priključnih vozila,

37) "traktorski priključak" je zamjenjivo oruđe za obavljanje poljoprivrednih i drugih radova koje vuče, gura ili nosi traktor,

38) "moped" je motorno vozilo s dva ili tri kotača čiji radni obujam benzinskog motora nije veći od 50 cm³ ili čija trajna snaga u slučaju elektromotora, ne prelazi 4kW i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 50 km na sat,

39) "motocikl" je motorno vozilo s dva kotača, čiji je radni obujam motora veći od 50 cm³ s bočnom prikolicom ili bez nje i/ili koje na ravnoj cesti može razviti brzinu veću od 50 km/h,

40) „motorni tricikl“ je motocikl na tri simetrično postavljena kotača čiji je radni obujam motora veći od 50 cm³ i/ili koji na ravnoj cesti može razviti brzinu veću od 50 km/h,

41) "laki četverocikl" je motorno vozilo (moped) s četiri kotača čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 350 kg, čiji radni obujam benzinskog motora nije veći od 50 cm³, čija najveća snaga ne prelazi 4 kW ukoliko se radi o drugoj vrsti motora i koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu veću od 45 km/h,

42) "četverocikl" je motorno vozilo (motocikl) s četiri kotača osim lakih četverocikala, čija masa praznog vozila bez baterija, ako se kreće na električni pogon, ne prelazi 400 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz osoba, odnosno 550 kg ako je vozilo namijenjeno za prijevoz tereta i čija snaga motora nije veća od 15 kW,

43) "osobni automobil" je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima najviše osam sjedala,

44) "autobus" je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala,

45) "trolejbus" je motorno vozilo namijenjeno za prijevoz osoba koje, osim sjedala za vozača, ima više od osam sjedala i koje je, radi napajanja motora električnom energijom, vezano za električni vodič,

46) "tramvaj" je vozilo na tračnicama s električnim pogonom, namijenjeno javnom prijevozu, koje je radi napajanja motora električnom energijom vezano za električni vodič,

47) "teretni automobil" je svako motorno vozilo koje je namijenjeno za prijevoz stvari,

48) "tegljač" je teretni automobil namijenjen za vuču poluprikolica,

49) "bicikl" je vozilo koje ima najmanje dva kotača i koje se pokreće isključivo snagom vozača,

50) „pomoćna pješačka sredstva“ su naprave poput motornog romobila, motornog bicikla i sličnih vozila s dva ili tri kotača čija snaga motora može postići brzinu na ravnoj cesti do 30 km/h,

51) "priključno vozilo" je vozilo namijenjeno da ga vuče motorno vozilo, bilo da je konstruirano kao prikolica ili poluprikolica,

52) „kampersko vozilo“ je motorno ili priključno vozilo posebne namjene, konstruirano tako da su u njemu postavljene stvari koje omogućuju boravak, a mora imati najmanje sljedeću opremu: sjedalice sa stolom, krevete (koji se mogu dobiti razvlačenjem sjedalice), kuhinjske elemente i prostor za odlaganje garderobe – ormare, koja mora biti nepomično učvršćena u prostoru za boravak te se ne može pomicati jednostavnim demontažnim postupcima,

53) "prikolica" je priključno vozilo konstruirano tako da ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na kolnik,

54) „prikolica s centralno postavljenim osovinama“ je priključno vozilo konstruirano tako da u stanju mirovanja ukupnu masu preko svojih osovina prenosi na kolnik, ali u stanju labilne ravnoteže,

55) "poluprikolica" je priključno vozilo bez prednje osovine, konstruirano tako da dio ukupne mase prenosi na vučno vozilo preko svojega prednjeg dijela kojim se oslanja na vučno vozilo,

56) "laka prikolica" je priključno vozilo čija najveća dopuštena masa nije veća od 750 kg,

57) "skup vozila" je motorno vozilo i priključna vozila koja u prometu na cestama sudjeluju kao cjelina,

58) "zaprežno vozilo" je vozilo namijenjeno za vuču upregnutom životinjom,

59) "nosivost" je dopuštena masa tereta do koje se vozilo smije opteretiti prema deklaraciji proizvođača vozila, s obzirom na dopuštena opterećenja nosivih sklopova,

60) "masa vozila" je masa praznog vozila s punim spremnikom goriva te obveznim priborom i opremom za vozilo,

61) "ukupna masa" je masa vozila zajedno s masom tereta koji se prevozi na vozilu, uključujući i masu osoba koje se nalaze na vozilu te masu priključnog vozila s teretom, ako je ono pridodano vučnom vozilu,

62) "najveća dopuštena masa" je masa vozila zajedno s njegovom nosivošću,

63) "osovinsko opterećenje" je dio ukupne mase vozila u vodoravnom položaju kojim njegova osovina opterećuje vodoravnu podlogu u stanju mirovanja vozila,

64) "sudionik u prometu na cesti" je osoba koja na bilo koji način sudjeluje u prometu na cesti,

65) „sudionik u prometnoj nesreći“ je svaki sudionik u prometu na cesti koji je na bilo koji način sudjelovao u prometnoj nesreći,

66) "vozač" je osoba koja na cesti upravlja vozilom,

67) „mladi vozač“ je vozač u dobi od 16 do 24 godine,

68) "pješak" je osoba koja sudjeluje u prometu, a ne upravlja vozilom, niti se prevozi u vozilu ili na vozilu, osoba koja vlastitom snagom gura ili vuče ručna kolica, zaprežno vozilo ili motorno vozilo, dječje prijevozno sredstvo, bicikl ili prijevozno sredstvo na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pri tom kreće brzinom čovječjeg hoda te osoba koja klizi klizaljka, skijama ili saonicama ili se vozi na koturaljkama, skateboardu i sl.,

69) "zaustavljanje vozila" je svaki prekid kretanja vozila na cesti u trajanju do tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,

70) "parkiranje vozila" je prekid kretanja vozila u trajanju dužem od tri minute, osim prekida koji se čini da bi se postupilo po znaku ili pravilu kojim se upravlja prometom,

71) "mimoilaženje" je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se po istom kolniku kreće iz suprotnog smjera,

72) "pretjecanje" je prolaženje vozilom pokraj drugog vozila koje se kreće u istom smjeru,

73) "obilazanje" je prolaženje vozilom pokraj zaustavljenoga ili parkiranog vozila ili drugog objekta koji se nalazi na prometnoj traci kojom se vozilo kreće,

74) "polukružno okretanje" je okretanje vozila za 180 stupnjeva iz dotadašnjeg smjera kretanja radi uključivanja u suprotni prometni tok,

75) "prestrojavanje" je zauzimanje takvog položaja s vozilom na prometnoj traci i na takvoj udaljenosti od raskrižja ili drugog mjesta na cesti, iz kojeg se na siguran način može izvesti naredna radnja vozilom (skretanje, okretanje, zaustavljanje i sl.),

76) "propuštanje vozila" je radnja koju su u određenim slučajevima sudionici dužni obaviti zaustavljanjem, smanjenjem brzine kretanja ili prekidanjem radnje koju izvode i to na način koji ne prisiljava druge sudionike da naglo mijenjaju smjer ili brzinu kretanja,

77) "prometni tok" je istodobno kretanje više vozila cestom u istom smjeru,

78) "mijenjanje prometne trake" je prelaženje vozilom iz jedne u drugu prometnu traku za promet u istom smjeru zbog prestrojavanja ili bržeg kretanja,

79) "ometanje prometa" je radnja u prometu kojom se nekoga suprotno prometnim propisima prisiljava na promjenu dotadašnjeg načina sudjelovanja u prometu,

80) "ugrožavanje prometa" je takav način sudjelovanja u prometu uslijed kojeg je nastupila neposredna opasnost nastanka prometne nesreće,

81) "preglednost" podrazumijeva konkretan prostor što ga sudionik u cestovnom prometu može vidjeti s mjesta na kojem se nalazi,

82) "kolona" je niz od najmanje tri vozila, osim bicikla, traktora, radnog stroja i zaprežnog vozila, koja su zaustavljena na cesti ili se kreću istom prometnom trakom u istom smjeru, pri čemu su brzina kretanja vozila i postupci vozača međusobno uvjetovani i između kojih ne može bez ometanja ući drugo vozilo,

83) "smanjena vidljivost" postoji ako zbog nepovoljnih atmosferskih ili drugih prilika (magle, snijega, kiše, prašine, dima i sl.) vozač ne može jasno uočiti druge sudionike u prometu ili prometni znak na udaljenosti od najmanje 200 m na cesti izvan naselja, odnosno od najmanje 100 m u naselju,

84) "prometna nesreća" je događaj na cesti, izazvan kršenjem prometnih propisa, u kojem je sudjelovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je najmanje jedna osoba ozlijeđena ili poginula ili u roku od 30 dana preminula od posljedica te prometne nesreće ili je izazvana materijalna šteta. Nije prometna nesreća kada je radno vozilo, radni stroj, motokultivator, traktor ili zaprežno vozilo krećući se po nerazvrstanoj cesti ili pri obavljanju radova u pokretu sletjelo s nerazvrstane ceste ili se prevrnulo ili udarilo u neku prirodnu prepreku, a pritom ne sudjeluje drugo vozilo ili pješak i kada tim događajem drugoj osobi nije prouzročena šteta,

85) „materijalna šteta u prometnoj nesreći" je šteta nastala na vozilima, koja su sudjelovala u prometnoj nesreći ili na objektima, prometnim znakovima, signalizaciji i opremi na cestama,

86) "vozačka dozvola" je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo upravljanja određenim kategorijama vozila,

87) "međunarodna vozačka dozvola" je javna isprava koju je izdala ovlaštena stručna organizacija na temelju nacionalne vozačke dozvole te države,

88) "inozemna vozačka dozvola" je vozačka dozvola i međunarodna vozačka dozvola koju je izdalo nadležno tijelo strane države,

89) "prometna dozvola" je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje pravo označavanja određenog vozila određenim registarskim pločicama i vlasništvo tih pločica i druge osobine i značajke vozila te ispunjavanje ostalih uvjeta za sudjelovanje u prometu,

90) »knjižica vozila« je javna isprava koju je izdalo nadležno tijelo i kojom se dokazuje vlasništvo određenog vozila, njegove tehničke i druge osobine i karakteristike,

91) "dopuštenje (licenca)" je javna isprava koju je izdalo nadležno državno tijelo i kojom se dokazuje ispunjavanje propisanih uvjeta, osposobljenost i ovlaštenost za obavljanje određenih poslova,

92) "tahograf" je uređaj koji osigurava najmanje zapis brzine i prijeđenog puta vozila,

93) "nadzorni uređaj (euro tahograf)" je uređaj koji osigurava upis vremena vožnje članovima posade vozila, vremena provedenog u obavljanju profesionalne aktivnosti koja ne spada u upravljanje vozilom, vremena odmora, brzine kretanja vozila i prijedene udaljenosti vozila,

94) "zapisni list" je dio u tahografu ili nadzornom uređaju koji mora imati tipno odobrenje na kojem pisaljka tahografa ili nadzornog uređaja neprekidno piše podatke koji moraju ostati trajno zapisani.

(2) Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a nisu definirani imaju značenje definirano drugim zakonom.

Članak 3.

(1) Državna tijela i tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, pravne i fizičke osobe te sudionici u prometu dužni su, u postupanju prema odredbama ovoga Zakona, voditi računa o sigurnosti, razvijati solidarnost, humane i etičke odnose među sudionicima u prometu na cestama, štiti zdravlje i život drugih osoba, osobito djece, osoba s invaliditetom, starih i nemoćnih osoba i brinuti se o zaštiti životnog okoliša.

(2) Ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja dužno je u odgojno-obrazovne programe, počevši od predškolskih ustanova, uvrstiti sadržaje primjerene uzrastu, koji imaju za cilj osposobljavanje za sigurno sudjelovanje u prometu te promicanje i podizanje razine prometne kulture.

II. OVLAŠTENJA ZA NADZOR I UREĐENJE PROMETA

Članak 4.

(1) Nadzor i upravljanje prometom, nadzor vozila, vozača i drugih sudionika u prometu na cestama obavljaju policijski službenici ministarstva nadležnog za unutarnje poslove (u daljnjem tekstu: policijski službenici).

(2) Nadzor nad trajanjem ukupnog vremena upravljanja vozilom, odmorima vozača, tahografima, nadzornim uređajima te nad vozilima u pogledu najveće dopuštene mase, dimenzija i osovinskog opterećenja i posebnih uvjeta iz posebnih propisa obavljaju inspektori cestovnog prometa.

(3) Poslove iz stavka 2. ovoga članka, osim inspektora cestovnog prometa, mogu obavljati i policijski službenici.

(4) Na području gdje se nalaze vojni objekti, pri kretanju vojnih postrojbi i vozila, prometom vozila na cestama upravljaju i nadzor vojnih vozila obavljaju pripadnici vojne policije, na način propisan posebnim propisom koji donosi ministar nadležan za poslove obrane u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove.

(5) Odgajatelj ili nastavnik koji vodi djecu u organiziranoj povorci može propisanim znakom rukom zaustaviti promet vozila radi osiguranja prijelaza djece preko kolnika.

(6) Ovlašteni carinski službenici, prilikom obavljanja poslova carinskog nadzora, mogu zaustavljati i kontrolirati vozila u prometu na cestama. Za vrijeme obavljanja poslova iz ovoga stavka ovlašteni carinski službenici dužni su nositi propisanu odoru i poslove obavljati na način propisan posebnim propisom.

(7) Na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini za vrijeme nailaska vlaka, zaustavljanje prometa mogu na propisani način i u propisanoj odori obavljati željeznički djelatnici.

Članak 5.

(1) Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, u skladu s odredbama ovoga Zakona, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuju promet na svom području tako da određuju:

1. ceste s prednošću prolaska,
2. dvosmjerni, odnosno jednosmjerni promet,
3. sustav tehničkog uređenja prometa i upravljanje prometom putem elektroničkih sustava i video nadzora,
4. ograničenja brzine kretanja vozila
5. promet pješaka, biciklista, vozača mopeda, turistički vlak i zaprežnih kola, gonjenje i vođenje stoke,
6. parkirališne površine i način parkiranja, zabrane parkiranja i mjesta ograničenog parkiranja,
7. zone smirenog prometa,
8. blokiranje autobusa, teretnih automobila, priključnih vozila i radnih strojeva na mjestima koja nisu namijenjena za parkiranje tih vrsta vozila i način deblokade tih vozila,
9. postavljanje i održavanje zaštitnih ograda za pješake na opasnim mjestima,
10. pješačke zone, sigurne pravce za kretanje školske djece, posebne tehničke mjere za sigurnost pješaka i biciklista u blizini obrazovnih, zdravstvenih i drugih ustanova, igrališta, kino dvorana i sl.,
11. uklanjanje dotrajalih, oštećenih i napuštenih vozila,
12. površinu na kojoj će se obavljati: test vožnja, terenska vožnja (cross), vožnja izvan kolnika (off road), sportske, enduro i promidžbene vožnje,
13. uvjete prometovanja vozila opskrbe u zonama smirenog prometa i pješačkim zonama.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada se promet uređuje na dijelu državne ili županijske ceste, potrebna je i suglasnost ministarstva nadležnog za poslove prometa.

(3) Suglasnost iz stavka 2. ovog članka izdaje se na temelju prometnog projekta i provedenog postupka izmjene postojećeg stanja prometne signalizacije i opreme, u skladu s posebnim zakonom i propisima donesenim na temelju tog zakona.

(4) Poslove nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, upravljanja prometom te premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, sukladno odredbama ovoga Zakona, mogu, osim ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, obavljati i jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(5) Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 4. ovoga članka, službenici jedinica lokalne samouprave dužni su nositi propisanu odoru.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s čelnikom središnjeg tijela državne uprave nadležnog za lokalnu samoupravu propisat će uvjete za obavljanje poslova iz stavka 4. ovoga članka, program osposobljavanja, izgled odore i službene iskaznice.

(7) Jedinice lokalne samouprave dužne su, ukoliko se za to ukaže potreba, na prijedlog ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, organizirati školske prometne jedinice i prometne jedinice mladeži. Osposobljavanje jedinica te način i vrijeme njihove uporabe obavlja, odnosno propisuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(8) Upravljanje prometom na raskrižjima i drugim mjestima te nadzor parkiranja vozila i određene druge poslove nadzora vozila i vozača, mogu obavljati i pripadnici prometnih jedinica mladeži.

(9) Na području ili u neposrednoj blizini osnovnih škola, osiguranje prijelaza djece preko kolnika ili obilježenog pješačkog prijelaza, mogu obavljati pripadnici školskih prometnih jedinica.

(10) Za vrijeme obavljanja poslova iz stavka 7. i 8. ovoga članka, pripadnici prometnih jedinica mladeži i školskih prometnih jedinica dužni su nositi propisanu odoru. Program, način osposobljavanja i djelovanja školskih i prometnih jedinica mladeži, izgled odore i oznake propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost ministra nadležnog za poslove prometa.

(11) Nadzor parkiranja vozila na mjestima na kojima je parkiranje vremenski ograničeno obavljaju pravne osobe koje odrede jedinice lokalne samouprave.

(12) Upravni i inspekcijski nadzor nad jedinicama lokalne samouprave i drugim subjektima kad obavljaju poslove iz ovoga članka vrši ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(13) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj odgovorna osoba u tijelu jedinice lokalne samouprave ili drugih subjekata, ako obavlja poslove suprotno odredbama ovoga članka.

III. CESTE

1. OPĆE ODREDBE

Članak 6.

(1) Ceste, kao osnova na kojoj se odvija promet, moraju se projektirati, izgrađivati, opremiti, održavati i štititi tako da odgovaraju svojoj namjeni i zahtjevima sigurnosti prometa u skladu s odredbama posebnog zakona i propisima donesenim na temelju toga zakona.

(2) Pravna ili fizička osoba obrtnik nadležna za održavanje ceste dužna je voditi brigu i poduzimati primjerene mjere glede omogućavanja odvijanja sigurnog i nesmetanog prometa.

(3) Javne ceste, njihovi pojedini dijelovi i objekti na njima, mogu se pustiti u promet tek nakon što se, na način propisan posebnim zakonom, utvrdi da s gledišta sigurnosti prometa udovoljavaju propisanim tehničkim normativima.

(4) Ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove donijet će propis o osnovnim uvjetima kojima javne ceste i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa te propis o uvjetima i načinu postavljanja prometne signalizacije i odvijanja prometa na javnim cestama prilikom njihove izgradnje, rekonstrukcije i održavanja.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik koji postupi suprotno odredbama stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 7.

(1) Javne ceste moraju imati najmanje dvije prometne trake i dvije rubne trake koje se grade neprekinuto uzduž javne ceste u istoj širini, ovisno o vrsti ceste, odnosno širini prometne trake, uz izdignuti rubnjak na objektima (mostovima, vijaduktima, tunelima, galerijama i sl.).

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, lokalna cesta može imati samo jednu prometnu traku, s tim da, ovisno o preglednosti ceste, na udaljenosti od najviše 500 m, ima odgovarajuća proširenja za mimoilaženje vozila.

Članak 8.

(1) Javne ceste, osim lokalnih cesta, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje od najmanje 11.500 kg.

(2) Lokalne ceste, kao i nerazvrstane ceste, moraju biti u stanju u kojem podnose osovinsko opterećenje od najmanje 6.000 kg.

Članak 9.

(1) Iznad cijele širine kolnika javne ceste mora biti slobodan prostor u visini od najmanje 4,5 metra.

(2) Iznimno na mostovima, u tunelima, na galerijama i sličnim objektima na javnoj cesti, širina kolnika ne mora biti ista kao širina kolnika javne ceste.

2. OBILJEŽAVANJE RADOVA I ZAPREKA NA CESTI

Članak 10.

(1) Dio ceste na kojem su nastale zapreke koje se ne mogu odmah ukloniti ili na kojem se izvode radovi mora se vidljivo obilježiti i na njemu se moraju osigurati sudionici u prometu.

(2) Dio ceste iz stavka 1. ovoga članka obilježava se postavljanjem odgovarajućih prometnih znakova, a sudionici u prometu osiguravaju postavljanjem branika.

(3) Branici moraju biti obojeni naizmjenice crvenom i bijelom bojom, opskrbljeni refleksnim staklima ili prevučeni reflektirajućim tvarima odgovarajuće boje, a noću te danju u slučaju smanjene vidljivosti, na njima moraju biti postavljena i treptava svjetla narančaste boje.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 11.

(1) Pravna ili fizička osoba obrtnik koja je zbog radova na cesti ili iz drugih razloga (odroni, klizišta, snježni zapusi i dr.) prinuđena organizirati naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova, dužna je propuštanje provoditi postavljenim privremenim uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima.

(2) Pravna i fizička osoba obrtnik prije započinjanja radova iz stavka 1. ovoga članka (osim u hitnim slučajevima) mora pribaviti odobrenje nadležnog tijela s obzirom na vrstu ceste i o tome obavijestiti policiju.

(3) Iznimno, naizmjenično propuštanje vozila iz suprotnih smjerova iz stavka 1. ovoga članka, mogu obavljati djelatnici pravne ili fizičke osobe obrtnika koja obavlja radove dok se ne postave privremeni uređaji za davanje znakova prometnim svjetlima.

(4) Za vrijeme reguliranja prometa iz stavka 3. ovoga članka djelatnici pravne ili fizičke osobe obrtnika moraju nositi odjeću jarko-narančaste boje s ugrađenim reflektirajućim trakama bijele boje koji su vidljivi s veće udaljenosti.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama stavka 3. ovoga članka.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama stavka 4. ovoga članka.

IV. PROMETNI ZNAKOVI

1. OPĆE ODREDBE

Članak 12.

(1) Ceste se moraju obilježavati propisanim prometnim znakovima kojima se sudionici u prometu upozoravaju na opasnost koja im prijeti na određenoj cesti ili dijelu te ceste, stavljaju do znanja ograničenja, zabrane i obveze kojih se sudionici u prometu moraju držati i daju potrebne obavijesti za siguran i nesmetan tok prometa.

(2) Prometnim znakovima moraju se obilježiti i opasnosti privremenog karaktera, osobito one koje nastanu zbog iznenadnog oštećenja ili onesposobljavanja ceste te privremena ograničenja i privremene zabrane u prometu i ti se znakovi moraju ukloniti čim prestanu razlozi zbog kojih su postavljeni.

(3) Prometni znakovi su: znakovi opasnosti, znakovi izričitih naredbi, znakovi obavijesti i znakovi obavijesti za vođenje prometa s dopunskom pločom koja je sastavni dio prometnog znaka i koja pobliže određuje značenje prometnog znaka ili bez nje, promjenjivi prometni znakovi, prometna svjetla i svjetlosne oznake te oznake na kolniku i drugim površinama.

(4) Sudionici u prometu dužni su držati se ograničenja, zabrana i obveza izraženih pomoću postavljenih prometnih znakova.

(5) Ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove, donijet će propise o prometnim znakovima te signalizaciji i opremi na cestama.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu koji postupi suprotno odredbi stavka 4. ovoga članka.

Članak 13.

(1) Prometni znakovi postavljaju se i održavaju tako da ih sudionici u prometu mogu danju i noću na vrijeme i lako uočiti te pravovremeno postaviti u skladu s njihovim značenjem.

(2) Prometni znakovi moraju se odmah ukloniti, dopuniti ili zamijeniti ako njihovo značenje ne odgovara izmijenjenim uvjetima prometa na cesti ili zahtjevima sigurnosti te ako su oštećeni ili uništeni.

(3) Prometni znakovi, oprema i signalizacija na cestama postavljaju se na temelju prometnog projekta.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 14.

(1) Na prometni znak i na stup na koji je znak postavljen zabranjeno je stavljati sve što nije u svezi sa značenjem prometnog znaka.

(2) Zabranjeno je neovlašteno postavljati, uklanjati, zamjenjivati ili oštećivati prometne znakove i opremu ceste, ili mijenjati značenje prometnih znakova.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja postupi suprotno odredbi stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 15.

(1) Na cesti se ne smiju postavljati ploče, znakovi, svjetla, stupovi ili drugi slični predmeti kojima se zaklanja ili smanjuje vidljivost postavljenih prometnih znakova, ili koji svojim oblikom, bojom, izgledom ili mjestom postavljanja oponašaju neki prometni znak ili slične na neki prometni znak, ili zasljepljuju sudionike u prometu, ili odvrćaju njihovu pozornost u mjeri koja može biti opasna za sigurnost prometa.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

2. ZNAKOVI OPASNOSTI, IZRIČITIH NAREDBI I OBAVIJESTI

Članak 16.

(1) Znakovi opasnosti služe da se sudionici u prometu na cesti upoznaju na opasnost koja prijete na određenom mjestu, odnosno dijelu ceste i da se obavijeste o prirodi te opasnosti.

(2) Znakovi izričitih naredbi stavljaju do znanja sudionicima u prometu na cesti zabrane, ograničenja i obveze.

(3) Znakovi obavijesti pružaju sudionicima u prometu potrebne obavijesti o cesti kojom se kreću i druge obavijesti koje im mogu biti korisne.

(4) Znakovi obavijesti za vođenje prometa obavještavaju sudionike u prometu o pružanju cestovnih smjerova, rasporedu ciljeva i vođenju prometa prema tim ciljevima te o raskrižjima, čvorištima i odmorištima na određenom smjeru ceste.

Članak 17.

(1) Znakovi opasnosti i izričitih naredbi moraju biti prevučeni reflektirajućim tvarima ili osvijetljeni vlastitim izvorom svjetlosti, a na autocesti, brzoj cesti, cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila te državnoj cesti i znakovi obavijesti.

(2) Znakovi opasnosti, izričitih naredbi, obavijesti i obavijesti za vođenje prometa koji se postavljaju ili zamjenjuju na autocestama i tunelima, moraju biti izvedeni tako da im se, s obzirom na trenutne uvjete i okolnosti prometa na autocesti ili njezinom dijelu ili tunelima duljim od 500 m, može mijenjati značenje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama stavaka 1. i 2. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

3. PROMETNA SVJETLA I SVJETLOSNE OZNAKE

Članak 18.

(1) Za upravljanje prometom upotrebljavaju se uređaji kojima se daju prometni znakovi trobojnim prometnim svjetlima crvene, žute i zelene boje.

(2) Na uređajima za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima, svjetla se postavljaju po okomitoj osi, jedno ispod drugoga i to: crveno gore, žuto u sredini, a zeleno dolje. Ako je ovaj uređaj postavljen i iznad prometne trake, svjetla mogu biti postavljena po vodoravnoj osi, jedno pokraj drugoga i to: crveno lijevo, žuto u sredini, a zeleno desno. Ta su svjetla u obliku kruga, a zeleno svjetlo može biti i u obliku jedne strelice ili više strelica smještenih u krugu crne boje.

Članak 19.

Na uređajima za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima:

- 1) crveno i zeleno svjetlo ne smije biti upaljeno istovremeno,
- 2) žuto svjetlo može biti upaljeno kao samostalno svjetlo u vremenskim razmacima od prestanka zelenoga do pojave crvenog svjetla ili istovremeno s crvenim svjetlom prije pojave zelenog svjetla,

- 3) zeleno svjetlo mora biti upaljeno kao samostalno svjetlo. Promjena zelenog svjetla u žuto može se označiti treptanjem zelenog svjetla tri puta.

Članak 20.

(1) Uređaju za davanje znakova trobojnim prometnim svjetlima može se dodati dopunsko prometno svjetlo u obliku zelene svjetleće strelice ili više takvih znakova.

(2) Dopunska svjetla iz stavka 1. ovoga članka smještaju se s odgovarajuće strane prometnog svjetla i to na visini na kojoj se nalazi zeleno svjetlo.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, dopunsko prometno svjetlo u obliku zelene svjetleće strelice za skretanje ulijevo može biti postavljeno kao zasebno prometno svjetlo za izlazak iz raskrižja.

Članak 21.

(1) Na uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima kojima se na kolniku s više od dvije prometne trake obilježene uzdužnim crtama prometom upravlja za svaku prometnu traku posebno i koji se nalaze iznad prometnih traka crveno svjetlo znači zabranu prometa uzduž prometne trake iznad koje je postavljeno, a zeleno svjetlo slobodan prolaz dotičnom prometnom trakom.

(2) Crveno svjetlo iz stavka 1. ovoga članka ima oblik prekriženih crta, a zeleno svjetlo, oblik strelice s vrhom okrenutim nadolje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom kreće suprotno značenju prometnog svjetla iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 22.

(1) Za upravljanje prometom pješaka mogu se upotrebljavati i posebni uređaji za davanje znakova dvobojnim prometnim svjetlima crvene i zelene boje i uređaji za davanje zvučnih signala. Ta svjetla moraju biti postavljena po okomitoj osi, jedno ispod drugog i to: crveno svjetlo gore, a zeleno svjetlo dolje.

(2) Svjetla iz stavka 1. ovoga članka sastoje se od svijetleće površine crvene ili zelene boje na kojoj se nalazi tamna silueta pješaka, ili od tamne površine na kojoj se nalazi svjetleća silueta pješaka crvene ili zelene boje. Ta svjetla ne smiju biti upaljena istovremeno.

Članak 23.

(1) Ako se rubovi kolnika na javnoj cesti obilježavaju svjetlosnim prometnim oznakama, desna strana kolnika obilježava se oznakama crvene boje, a lijeva strana oznakama bijele boje.

(2) Rubovi kolnika na dijelu ceste kroz tunel moraju biti obilježeni oznakama iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako vrhovi pješačkih otoka, otoka za usmjeravanje prometa i drugi objekti na kolniku nisu noću dovoljno osvijetljeni, moraju se obilježiti svjetlima, refleksnim staklima ili reflektirajućim tvarima žute boje.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

4. OZNAKE NA KOLNIKU

Članak 24.

(1) Oznake na kolniku služe za usmjeravanje, obavješćavanje i vođenje sudionika u prometu.

(2) Oznake na kolniku mogu se postaviti same ili uz druge prometne znakove ako je potrebno da se značenje tih znakova jače istakne, odnosno potpunije odredi ili objasni.

(3) Oznake na kolniku čine crte, strelice, natpisi i druge oznake.

(4) Oznake na kolniku moraju imati i reflektirajuća svojstva.

Članak 25.

(1) Oznake na kolniku postavljaju se na cestama sa suvremenim kolnikom.

(2) Na javnoj cesti, izvan naselja, sa suvremenim kolnikom za promet u oba smjera na kojem postoje samo dvije prometne trake, te trake moraju biti odvojene odgovarajućom uzdužnom crtom na kolniku, a na državnoj cesti obilježene i rubnim crtama.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna odgovorna osoba u pravnoj osobi.

5. OBILJEŽAVANJE PRIJELAZA CESTE PREKO ŽELJEZNIČKE PRUGE

Članak 26.

(1) Na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini moraju biti postavljeni odgovarajući prometni znakovi.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, znakovi ne moraju biti postavljeni na mjestu križanja pješačkih prijelaza sa željezničkom prugom u istoj razini.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 27.

(1) Na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini, osim prometnih znakova iz članka 16. ovoga Zakona, postavljaju se i branici i polubranici, odnosno uređaji za davanje znakova kojima se nagovještava približavanje vlaka ako to zahtijeva gustoća prometa ili drugi uvjeti na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini.

(2) Uvjeti u kojima uređaji iz stavka 1. ovoga članka moraju biti postavljeni utvrđuju se zakonom ili propisom donesenim na temelju zakona.

Članak 28.

Svjetlosni znakovi kojima se nagovještava približavanje vlaka na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini daju se naizmjeničnim paljenjem dvaju crvenih treptećih svjetala koja su u obliku kruga.

Članak 29.

(1) Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem postoji uređaj za davanje svjetlosnih znakova kojima se nagovještava približavanje vlaka, odnosno spuštanje branika ili polubranika, tom se uređaju može dodati i uređaj za davanje zvučnih znakova.

(2) Na prijelazima zemljane ceste s manjim intenzitetom prometa i pješačke staze preko željezničke pruge u istoj razini sudionici u prometu mogu se osigurati samo uređajem za davanje zvučnih znakova.

Članak 30.

(1) Na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini branici ili polubranici moraju biti naizmjenice obojeni crvenom i bijelom bojom.

(2) Branici i polubranici te prometni znakovi postavljeni na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke pruge u istoj razini moraju biti opskrbljeni refleksnim staklima ili prevučeni reflektirajućim tvarima odgovarajuće boje.

(3) Branici i polubranici moraju biti opremljeni treptavim crvenim svjetlom.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 31.

(1) Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem se pri nailasku vlaka branici ili polubranici automatski spuštaju, a i na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem se branicima ili polubranicima rukuje ručno i to s mjesta s kojeg se oni ne vide, mora se postaviti uređaj za davanje svjetlosnih znakova ili uređaj za davanje zvučnih znakova kojima se sudionici u prometu obavještavaju o spuštanju branika ili polubranika.

(2) Ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove donijet će propis o načinu zaustavljanja prometa na prijelazima ceste preko željezničke pruge u istoj razini.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

6. ZNACI KOJE DAJU OVLAŠTENE OSOBE

Članak 32.

(1) Sudionici u prometu moraju postupati po zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama policijskih službenika ili drugih osoba koje, na temelju ovlaštenja iz ovoga Zakona, nadziru i upravljaju prometom na cestama (u daljnjem tekstu: ovlaštena osoba).

(2) Ovlaštene osobe dužne su se pri davanju znakova postaviti na cesti tako da ih sudionici u prometu, kojima su znaci namijenjeni, mogu lako i s dovoljne udaljenosti uočiti.

(3) Znaci iz stavka 1. ovoga članka mogu se davati i iz vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila ako postupi suprotno zahtjevu izraženom pomoću znaka ili po naredbi policijskog službenika.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj ostali sudionici u prometu na cesti ako ne postupe po naredbi izraženoj pomoću znaka policijskog službenika.

Članak 33.

(1) Znaci što ih sudionicima u prometu daju ovlaštene osobe su znaci koji se daju rukama i položajem tijela, zvučni znaci i svjetlosni znaci.

(2) Znaci iz stavka 1. ovoga članka moraju se davati tako da njihovo značenje za sudionike u prometu bude jasno i nedvojbeno.

(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove donijet će propis o načinu postupanja policijskih službenika u obavljanju poslova nadzora i upravljanja prometom na cestama.

V. PROMETNA PRAVILA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 34.

(1) Sudionici u prometu dužni su postupati u skladu s znakovima i naredbama ovlaštenih osoba, propisima o prometnim pravilima te prometnim znakovima postavljenim na cesti.

(2) Sudionici u prometu dužni su postupati u skladu s prometnim znakovima postavljenim na cesti i kad time odstupaju od propisa o prometnim pravilima. Sudionici u prometu dužni su postupati prema značenju prometnih svjetala i kad se to značenje razlikuje od pravila o prednosti prolaska izraženom na istom mjestu drugim prometnim znakom.

(3) Sudionici u prometu dužni su postupati i prema zahtjevima izraženim pomoću znakova ili po naredbama što ih daju ovlaštene osobe i kad time odstupaju od propisanih prometnih pravila ili značenja prometnih znakova postavljenih na cesti i značenja prometnih svjetala.

Članak 35.

(1) Zabranjeno je ostavljati na cesti i cestovnom zemljištu oštećena, dotrajala ili neregistrirana vozila i ostavljati, nanositi ili bacati otpatke ili predmete i tvari koje mogu ometati ili ugroziti sigurnost prometa ili onečistiti ili ugroziti okoliš.

(2) Vozač je dužan sa ceste i cestovnog zemljišta ukloniti i predmete i tvari koje s njegova vozila padnu na cestu i cestovno zemljište te predmete koje je pri zaustavljanju vozila ostavio na cesti. Vlasnik vozila kao i druga osoba dužna je postupiti na isti način i u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ako vozač, vlasnik vozila ili druga osoba ne postupi u skladu s odredbom stavka 2. ovoga članka, o njegovom trošku to će učiniti pravna ili fizička osoba obrtnik, kojoj je povjereno održavanje cesta.

(4) Vozač će s kolnika ukloniti predmete na koje naiđe tijekom vožnje, ukoliko time ne ometa sigurnost prometa, ili će o tome obavijestiti tijelo nadležno za održavanje cesta ili policiju.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu na cesti ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 36.

(1) Javna cesta i njezin zaštitni pojas, odnosno kolnik i nogostup ili njihovi dijelovi, ne smiju se zauzimati ili oštećivati osim u slučaju opasnosti, izvođenja radova ili u drugim prilikama propisanim Zakonom.

(2) Nadležna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, uz prethodnu suglasnost policijske uprave, može odobriti zauzimanje dijela nogostupa (ogradama, stolovima i stolicama, štandovima, kioscima i sl.) pod uvjetom da se time ne smanjuje preglednost i da je za nesmetan i siguran prolaz pješaka ostavljena površina nogostupa širine najmanje 1,6 m.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 37.

Vozač je dužan vozilo držati na takvoj udaljenosti od drugih vozila u prometu da, s obzirom na brzinu kretanja vozila i druge okolnosti prometa, ne izazove opasnost i ne ometa druge vozače.

Članak 38.

(1) Vozač je dužan obratiti pažnju na pješake koji se nalaze na kolniku ili stupaju na kolnik.

(2) Kad prilazi obilježenome pješačkom prijelazu, vozač mora upravljati vozilom s osobitim oprezom i voziti takvom brzinom da, u slučaju potrebe, može pravovremeno zaustaviti vozilo ispred pješačkog prijelaza.

(3) Na dijelu ceste po kojem se kreću djeca, osobe s invaliditetom, starije i nemoćne osobe ili su postavljeni prometni znakovi o sudjelovanju tih osoba u prometu, vozač je dužan voziti s osobitim oprezom, takvom brzinom da vozilo može pravovremeno zaustaviti u slučaju potrebe.

Članak 39.

(1) Slijepe osobe, kad samostalno sudjeluju u prometu, trebaju nositi bijeli štap ili koristiti psa vodiča kao znak raspoznavanja.

(2) Vozač je dužan obratiti osobitu pažnju na slijepe osobe iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 40.

(1) Osobe sa 80 ili više posto tjelesnog oštećenja, odnosno osobe koje imaju oštećenje donjih ekstremiteta 60 ili više posto, mogu propisanim znakom pristupačnosti označiti vozilo u kojem se prevoze.

(2) Prava koja proizlaze iz znaka pristupačnosti ne smije koristiti osoba koja nije osoba s invaliditetom.

(3) Znak pristupačnosti izdaje se na ime osobe s invaliditetom, odnosno za vozila udruga osoba s invaliditetom na ime udruge, a izgled znaka, uvjete za njegovo stjecanje, način obilježavanja parkirališnog mjesta te prava koja se na temelju njega mogu ostvarivati, propisuje ministar nadležan za zdravstvo u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako izda znak pristupačnosti osobi koja za to ne ispunjava uvjete iz ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz stavka 3. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja svoj znak pristupačnosti ustupi drugoj osobi na korištenje ili koja ga koristi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

(7) Osobi koja bude dva ili više puta pravomoćno kažnjena za prekršaj iz stavka 6. ovoga članka, privremeno će se oduzeti znak pristupačnosti na rok od dvije godine.

Članak 41.

(1) Vozač vozila koje se kreće pokraj vozila javnog prijevoza putnika ili pokraj autobusa kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe, zaustavljenoga na stajalištu, mora se kretati smanjenom brzinom i uz povećan oprez tako da ne ugrožava osobe koje u to vozilo ulaze, odnosno iz njega izlaze.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka, kad radi ulaska u vozilo ili nakon izlaska iz vozila moraju prijeći preko kolnika, dužne su to činiti na način propisan u članku 129., 130. i 131. ovoga Zakona.

(3) Vozač mora zaustaviti svoje vozilo iza vozila iz stavka 1. ovoga članka kad osobe, ulazeći u to vozilo, odnosno izlazeći iz tog vozila, moraju prijeći preko prometne trake i biciklističke staze ili trake kojom se vozilo kreće.

(4) Vozač vozila koje se kreće iza vozila kojim se prevoze djeca i vozač vozila koji tom vozilu dolazi u susret na cesti koja ima po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, dužni su zaustaviti se kad je vozilo kojim se prevoze djeca zaustavljeno na kolniku, dok djeca ulaze ili izlaze iz vozila.

(5) Ako se vozilom organizirano prevoze djeca, vozilo mora ispunjavati posebne uvjete i biti obilježeno posebnim znakom, a za vrijeme ulaska i izlaska djece iz vozila vozač mora uključiti sve pokazivače smjera.

(6) Ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove i ministrom nadležnim za poslove obrazovanja propisat će uvjete koje moraju ispunjavati autobusi kojima se prevoze djeca.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako vozilo kojim se organizirano prevoze djeca ne ispunjava posebne uvjete i nije obilježeno posebnim znakom.

(8) Za prekršaj iz stavka 5. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 1, 3, 4. i 5. ovoga članka.

Članak 42.

(1) Vozila ne smiju na prednjoj strani imati svjetlosne, svjetlosno signalne ili reflektirajuće uređaje ili tvari koje daju svjetlo u boji (plava svjetla i sl.), a na stražnjoj strani, uređaje ili tvari koje daju bijelo svjetlo.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka glede bijelog svjetla ne odnosi se na svjetlo za osvjetljavanje ceste pri vožnji unatrag, svjetlo za osvjetljavanje mjesta na kojem se izvode radovi, pokretno svjetlo za istraživanje (reflektor), svjetlo za osvjetljavanje registarske pločice i registarsku pločicu te na vozila ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, hitne medicinske pomoći na cestama, vatrogasna vozila i vozila oružanih snaga Republike Hrvatske.

(3) Na vozilima ne smiju biti postavljeni nikakvi drugi uređaji za osvjetljavanje, označavanje i davanje svjetlosnih znakova, osim onih propisanih posebnim propisom.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila koje je opremljeno suprotno odredbama ovoga članka.

2. RADNJE VOZILOM U PROMETU

Članak 43.

(1) Vozač koji namjerava na cesti ili drugoj prometnoj površini obaviti neku radnju vozilom (uključiti se u promet, prestrojiti, odnosno mijenjati prometnu traku, pretjecati, obilaziti, zaustavljati se, skretati udesno ili ulijevo, okretati se polukružno, voziti unatrag i sl.) ne smije početi takvu radnju ako time dovodi u opasnost druge sudionike u prometu ili imovinu.

(2) Prije započinjanja radnji iz stavka 1. ovoga članka, vozač je dužan uvjeriti se da to može učiniti bez opasnosti za druge sudionike u prometu ili imovinu, vodeći pritom računa o položaju vozila te o smjeru i brzini kretanja.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 44.

(1) Prije obavljanja radnji vozilom iz članka 43. ovoga Zakona, vozač je dužan druge sudionike u prometu jasno i pravovremeno upozoriti o svojoj namjeri, dajući im znak pomoću pokazivača smjera i stop svjetla ili, ako oni ne postoje, odgovarajući znak rukom.

(2) Ako znak iz stavka 1. ovoga članka vozač daje pomoću pokazivača smjera, on ga mora davati za sve vrijeme obavljanja radnje vozilom, a nakon obavljene radnje mora prestati davati znak.

(3) Vozač nije dužan nakon pretjecanja drugog vozila dati znak da se namjerava vratiti na prometnu traku kojom se kretao prije pretjecanja.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

3. UKLJUČIVANJE U PROMET

Članak 45.

(1) Vozač koji se vozilom uključuje u promet na cesti ili drugoj prometnoj površini (izlazak vozila iz garaže, dvorišta, parkirališta, stajališta, s površine na kojoj se ne obavlja promet vozila ili s drugih sličnih površina) dužan je propustiti sva vozila i pješake koji se kreću cestom, odnosno prometnom površinom na koju se uključuje.

(2) Vozač koji se vozilom sa zemljane ceste, gradilišta i sličnih površina uključuje na cestu sa suvremenim kolničkim zastorom obavezno mora zaustaviti vozilo i ukloniti blato s kotača.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, za vrijeme vožnje u naselju, vozač je dužan tramvaju ili autobusu javnoga gradskog prijevoza putnika ili posebno obilježenom autobusu kojim se organizirano prevoze djeca, ako je to moguće učiniti bez ugrožavanja ili ometanja prometa (naglo kočenje, znatno usporenje i sl.), omogućiti uključivanje u promet kad ta vozila izlaze sa stajališta ili ugibališta koje se nalazi izvan kolnika, odnosno s proširenja prometne trake koja služi za stajalište.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji pri uključivanju u promet postupi suprotno odredbama stavka 1. i 3. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji pri uključivanju u promet postupi suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

4. KRETANJE VOZILA

Članak 46.

(1) Vozač motornog vozila za kretanje u prometu mora koristiti isključivo kolnik, kretati se sredinom obilježene prometne trake, odnosno trakom namijenjenom za promet one kategorije vozila kojoj vozilo pripada, osim u slučaju opasnosti za život, zdravlje i imovinu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, u prometu na kolniku koji ima samo po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, vozač mopeda je dužan voziti što bliže desnom rubu kolnika.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila koji se kreće vozilom po cesti suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 47.

(1) Vozilo se kreće desnom stranom kolnika, odnosno biciklističkom stazom ili trakom uz desni rub kolnika ili ceste u smjeru kretanja, a na traci ili stazi uređenoj i obilježenoj za dvosmjerni promet bicikala, desnom stranom trake ili staze u smjeru kretanja.

(2) Vozač je dužan kretati se obilježenom prometnom trakom koja se proteže uz desni rub kolnika, a ako trake nisu obilježene, dužan je vozilo u kretanju držati što bliže desnom rubu kolnika i na tolikoj udaljenosti od njega da, s obzirom na brzinu kretanja vozila, uvjete prometa te na stanje i osobine ceste, ne ugrožava druge sudionike u prometu i ne izlaže sebe opasnosti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 48.

(1) Iznimno od odredbe članka 47. stavka 2. ovoga Zakona:

1) vozila koja se kreću sporije od tramvaja i drugih vozila koja se kreću cestom po tramvajskim tračnicama ugrađenim uz rub kolnika, moraju se kretati na takvoj udaljenosti od tramvajskih tračnica da ne ometaju kretanje tramvaja i drugih vozila koja se kreću dijelom kolnika s ugrađenim tračnicama,

2) na cesti u naselju s kolnikom na kojem za promet vozila u istom smjeru postoje najmanje dvije obilježene prometne trake, vozač se može za kretanje svojeg vozila koristiti i prometnom trakom koja se ne nalazi uz desni rub kolnika ako time ne ometa ostala vozila koja se kreću iza njegova vozila.

(2) Odredba stavka 1. točke 2. ovoga članka ne odnosi se na vozača teretnog automobila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg, vozača vozila koje na ravnoj cesti ne može razviti brzinu kretanja veću od 40 km na sat i na vozača mopeda, traktora, radnog stroja i motokultivatora, osim na dijelu ceste ispred raskrižja ili drugog mjesta na kojem vozilo skreće ulijevo.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se kreće vozilom suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 49.

(1) Na cesti s kolnikom za promet vozila u oba smjera na kojem postoje tri prometne trake, vozač se ne smije vozilom kretati prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u smjeru kretanja vozila.

(2) Na cesti na kojoj su kolničke trake fizički odvojene jedna od druge, na cesti s kolnikom za promet u oba smjera na kojem postoje najmanje četiri obilježene prometne trake kao i na cesti s kolnikom za promet vozila samo u jednom smjeru, vozač se ne smije vozilom kretati kolničkom trakom namijenjenom za promet vozila iz suprotnog smjera, odnosno u suprotnom ili zabranjenom smjeru.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se na cesti s kolnikom za promet u oba smjera, na kojem postoje tri prometne trake, kreće prometnom trakom koja se nalazi uz lijevi rub ceste u pravcu kretanja vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom kreće suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 50.

(1) Vozač koji se namjerava kretati vozilom unatrag može to učiniti samo na kratkom dijelu ceste i ako time ne ugrožava ili ne ometa druge sudionike u prometu.

(2) Za vrijeme kretanja unatrag na vozilu moraju biti uključeni svi pokazivači smjera.

(3) Kad se vozač kreće vozilom unatrag, dužan je kretati se onom stranom kolnika kojom se do tada kretao vožnjom unaprijed.

(4) Kad se vozač vozilom kreće unatrag, dužan je propustiti vozilo koje dolazi iza njegovog vozila.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji prilikom kretanja vozila unatrag postupi suprotno odredbama ovoga članka.

5. BRZINA

Članak 51.

(1) Vozač je dužan brzinu kretanja vozila prilagoditi osobinama i stanju ceste, vidljivosti, preglednosti, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta te gustoći prometa tako da vozilo može pravovremeno zaustaviti pred svakom zaprekom koju, u konkretnim uvjetima, može predvidjeti, odnosno da može pravovremeno postupiti prema prometnom pravilu ili znaku.

(2) Vozač ne smije bez opravdanih razloga voziti tako sporo da bitno usporava prometni tok ili ugrožava druge sudionike u prometu. Kada se iza vozila koje se kreće brzinom koja je manja od najveće dozvoljene brzine na cesti ili dijelu ceste po kojoj se kreće ili manja od brzine prometnog toka vozila u prometu na tom dijelu ceste, nakupi kolona vozila koja ga ne mogu sigurno preteći, vozilo se mora na prvom pogodnom mjestu isključiti iz prometa i propustiti kolonu vozila iza sebe.

(3) Kada je brzina kretanja vozila iz prethodnog stavka manja od polovice najveće dozvoljene brzine na cesti ili dijelu ceste, vozač takvog vozila mora uključiti sve pokazivače smjera, osim kada koristi žuto rotacijsko svjetlo.

(4) Brzina kretanja vozila na cesti uz normalne prometne uvjete ne smije se ograničiti ispod 40 km na sat.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji brzinu kretanja svoga vozila ne prilagodi osobinama i stanju ceste i drugim uvjetima ili ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 52.

(1) Vozač ne smije mijenjati način upravljanja vozilom naglim smanjenjem brzine kretanja vozila, osim u slučaju neposredne opasnosti.

(2) Vozač koji namjerava znatnije smanjiti brzinu kretanja vozila ili ga zaustaviti, dužan je to učiniti, osim u slučaju neposredne opasnosti, na način kojim neće ugroziti ili u većoj mjeri ometati druge vozače koji se kreću iza njega, a i te vozače o svojoj namjeri, uz obvezu iz članka 44. ovoga Zakona, upozoriti i uključivanjem stop-svjetla, svih pokazivača smjera ili davanjem odgovarajućeg znaka rukom.

(3) Vozač ne smije ni naglo povećavati brzinu, odnosno kretati iz mjesta, osim u slučaju opasnosti, postižući pritom gornju granicu dopuštenog broja okretaja motora ili na takav način da dolazi do proklizavanja kotača ili upravljati mopedom ili motociklom na jednom kotaču ili motornim triciklom, četverociklom ili lakim četverociklom na dva kotača.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 53.

(1) Na cesti u naselju vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od 50 km na sat, odnosno brzinom većom od brzine dopuštene postavljenim prometnim znakom za cijelo naselje ili njegov dio.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na cesti u naselju čiji prometno-tehnički i sigurnosni elementi to omogućuju (npr. pješački podhodnici i nadhodnici, dodatne trake za lijevo, odnosno desno skretanje, upravljanje na raskrižjima uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima i sl.) može se prometnim znakom dopustiti kretanje vozilom i brzinom većom od 50 km na sat, a najviše do 80 km na sat.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom u naselju kreće brzinom koja je za više od 50 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom u naselju kreće brzinom koja je za više od 30 do 50 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom u naselju kreće brzinom koja je za više od 20 do 30 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je za više od 10 do 20 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti u naselju kreće brzinom koja je do 10 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

Članak 54.

(1) Na cesti izvan naselja vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od brzine dopuštene postavljenim prometnim znakom, a najviše:

- 1) 130 km na sat na autocestama,
- 2) 110 km na sat na cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i brzoj cesti,
- 3) 90 km na sat na ostalim cestama.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za više od 50 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za više od 30 do 50 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji se vozilom na cesti izvan naselja kreće brzinom koja je za više od 10 do 30 km na sat veća od dopuštene ili prometnim znakom ograničene brzine.

Članak 55.

- (1) Iznimno od odredbi članka 54. ovoga Zakona, brzina kretanja pojedinih vozila na cestama namijenjenim isključivo za promet motornih vozila i brzost cesti te na ostalim cestama dodatno se ograničava na:
1. 80 km/h za autobuse, za motorna vozila najveće dopuštene mase veće od 3,5 tone i sva motorna vozila ako vuku priključno vozilo bez kočnica,
 2. 80 km/h za autobuse kojima se organizirano prevoze djeca,
 3. 70 km/h za zglobne autobuse bez mjesta za stajanje,
 4. 50 km/h za sva motorna vozila i motorna vozila s priključnim vozilom u kojima se u tovarnom prostoru prevoze osobe te za autobuse s mjestima za stajanje,
 5. 40 km/h za vozilo koje vuče drugo neispravno vozilo i za traktore,
 6. 20 km/h za turistički vlak
- (2) Iznimno od odredbe članka 54. ovoga Zakona, brzina kretanja pojedinih vozila na autocestama dodatno se ograničava na:
- (1) 100 km/h za autobuse, osim za autobuse kojima se organizirano prevoze djeca,
 - (2) 90 km/h za motorna vozila najveće dopuštene mase veće od 3,5 tone i sva motorna vozila ako vuku priključno vozilo bez kočnica.
- (3) Kad upravljaju vozilima iz stavka 1. i 2. ovoga članka, vozači su se dužni držati brzina propisanih u stavku 1. i 2. i na cesti na kojoj je ovim Zakonom ili postavljenim prometnim znakom dopuštena veća brzina.
- (4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji za više od 10 km na sat prekorači brzinu limita vozila bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.
- (5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji do 10 km na sat prekorači brzinu limita vozila bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

6. SKRETANJE

Članak 56.

(1) Vozač vozila koje skreće udesno dužan je skretanje obaviti krećući se krajnjom prometnom trakom koja se prostire uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom na cesti nije drukčije određeno.

(2) Vozač vozila koje skreće ulijevo dužan je skretanje obaviti krećući se krajnjom lijevom prometnom trakom koja se prostire uz središnju crtu i uz zamišljeni ili obilježeni luk koji spaja dvije središnje crte bočnih kolnika, odnosno prometnom trakom koja se prostire uz lijevi rub ceste s jednosmjernim prometom, osim ako prometnim znakom na cesti nije drukčije određeno.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

7. PROPUŠTANJE VOZILA I PREDNOST PROLASKA

Članak 57.

(1) Na raskrižju cesta iste važnosti ili u susretu s drugim vozilom vozač je dužan propustiti vozilo koje nailazi s njegove desne strane.

(2) Vozač vozila koji skreće ulijevo dužan je propustiti vozilo koje, dolazeći iz suprotnog smjera, zadržava smjer svojeg kretanja ili skreće udesno, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno.

(3) Iznimno od odredaba stavka 1. i 2. ovoga članka, na raskrižju ili pri susretu s vozilom koje se kreće po tračnicama vozač je dužan propustiti takvo vozilo bez obzira s koje strane dolazi, osim ako postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno.

(4) Vozač koji ulazi vozilom na cestu koja je prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska dužan je propustiti sva vozila koja se kreću tom cestom.

(5) Vozač je dužan propustiti sva vozila koja se kreću cestom na koju ulazi i kad ta cesta nije prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska, ako vozilom ulazi sa ceste bez suvremenoga kolničkog zastora na cestu sa suvremenim kolničkim zastorom.

(6) Vozač koji pri skretanju presijeca biciklističku stazu ili traku koja se pruža uzduž kolnika kojim se kreće, dužan je propustiti bicikle koji se kreću po biciklističkoj stazi ili traci u istom ili suprotnom smjeru.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

8. PROMET NA RASKRIŽJU

Članak 58.

(1) Vozač koji se približava raskrižju mora voziti s povećanim oprezom koji odgovara prometnim uvjetima na raskrižju.

(2) Vozač je dužan na dovoljnoj udaljenosti pred raskrižjem vozilom zauzeti položaj na onoj prometnoj traci kojom mora proći kroz raskrižje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 59.

(1) Na raskrižju i na drugom mjestu na kojem se upravlja prometom uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima (semaforima ili drugim uređajima), prometna svjetla za sudionike u prometu znače:

- 1) crveno svjetlo - zabranu prolaska,
- 2) zeleno svjetlo - slobodan prolazak,
- 3) žuto svjetlo - upaljeno samostalno, znači da vozilo ne smije prijeći crtu zaustavljanja niti smije ući u raskrižje, ako se u trenutku kad se žuto svjetlo pojavi, nalazi na takvoj udaljenosti od prometnog svjetla da se može na siguran način zaustaviti.

(2) Žuto svjetlo upaljeno istovremeno s crvenim svjetlom označava skorbu promjenu svjetla i pojavu zelenog svjetla, ali ne mijenja zabranu prolaska koja je dana crvenim svjetlom.

(3) Žuto treptavo svjetlo obvezuje sve sudionike u prometu da se kreću uz povećani oprez.

(4) Zeleno treptavo svjetlo služi za upozorenje sudionika u prometu na skoru prestanak slobodnog prolaska i na pojavu žutoga, odnosno crvenog svjetla.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji, na mjestu na kojem se promet upravlja uređajem za davanje znakova prometnim svjetlima, ne zaustavi svoje vozilo na znak crvenog svjetla.

Članak 60.

(1) Ako je uređaju za davanje znakova prometnim svjetlima za upravljanje prometom na raskrižju dodano jedno dopunsko prometno svjetlo ili više dopunskih prometnih svjetala u obliku zelene svjetleće strelice, za vrijeme dok je takvo svjetlo upaljeno, vozač može vozilom proći i krenuti u smjeru označenom zelenom svjetlećom strelicom i za vrijeme dok je upaljeno crveno ili žuto svjetlo, pri čemu mora propustiti vozila koja se kreću po cesti na koju ulazi i pješake koji prelaze preko kolnika.

(2) Ako zeleno svjetlo na uređaju za davanje znakova prometnim svjetlima ima oblik strelice, vozač se vozilom smije kretati samo u smjeru koji pokazuje ta strelica.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 61.

(1) Vozač koji je vozilom ušao u raskrižje na kojem se upravlja prometom uređajima za davanje znakova prometnim svjetlima, može napustiti raskrižje ne čekajući da prometnim svjetlom promet bude dopušten (otvoren) u smjeru kojim namjerava produžiti kretanje, uz uvjet da propusti sve sudionike u prometu koji se kreću smjerom u kojem je promet dopušten.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 62.

(1) Vozač ne smije vozilom ući u raskrižje ako je gustoća prometa takva da se očito mora zaustaviti u raskrižju ili na obilježenom pješačkom prijelazu i na taj način ometati ili onemogućiti promet vozila koja dolaze s bočnih kolnika ili promet pješaka.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

9. MIMOILAŽENJE

Članak 63.

(1) Pri mimoilaženju vozač je dužan sa svoje lijeve strane ostaviti dovoljan razmak između svojeg vozila i vozila s kojim se mimoilazi, a prema potrebi i svoje vozilo pomaknuti desnom rubu kolnika.

(2) Ako zbog neke zapreke na cesti ili zbog drugih sudionika u prometu vozač ne može postupiti prema odredbi stavka 1. ovoga članka, dužan je usporiti kretanje svojeg vozila i, prema potrebi, zaustaviti ga da bi propustio vozilo iz suprotnog smjera.

(3) Kad na raskrižju vozila dolaze iz suprotnih smjerova i skreću ulijevo, vozač mimoilazi vozilo iz suprotnog smjera na taj način što ga prolazi sa svoje desne strane.

(4) Ako je zbog nedovoljne širine ceste ili zbog neke zapreke na cesti mimoilaženje onemogućeno, vozač kojem je to, s obzirom na osobine ceste i okolnosti prometa, lakše i sigurnije izvesti, dužan je prvi se zaustaviti i, prema potrebi, kretanjem unatrag ili na drugi način pomaknuti svoje vozilo i zauzeti na cesti položaj kojim se omogućuje mimoilaženje.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji obavlja mimoilaženje suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 64.

(1) Na dijelu ceste s velikim uzdužnim nagibom (planinski i dr.) na kojem se vozila ne mogu mimoći ili je to veoma otežano, vozač vozila koje se kreće niz nagib dužan je zaustaviti svoje vozilo na prikladnom mjestu ako primijeti da mu drugo vozilo ide ususret uz nagib.

(2) Iznimno, od odredbe stavka 1. ovoga članka, na cesti iz toga stavka, vozač koji se kreće uz nagib dužan je zaustaviti svoje vozilo ako ispred sebe ima prikladno mjesto za zaustavljanje koje omogućuje sigurno mimoilaženje i ako bi, u slučaju da tako ne postupi, mimoilaženje zahtijevalo kretanje unatrag jednog od vozila.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 65.

(1) Na cesti iz članka 64. stavka 1. ovoga Zakona, kad se jedno od vozila koja se mimoilaze mora kretati unatrag, kretat će se unatrag: svako vozilo koje se susrelo s vozilom koje vuče priključno vozilo, teretni automobil koji se susretne s autobusom, vozilo koje se susrelo s vozilom više kategorije, a ako se mimoilaze vozila iste kategorije - vozilo koje se kreće niz nagib, osim ako je, s obzirom na uvjete i položaj vozila na cesti, lakše i sigurnije da to učini vozač vozila koje se kreće uz nagib.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

10. PRETJECANJE I OBILAŽENJE

Članak 66.

(1) Pretjecati i obilaziti vozač smije samo ako time ne ometa normalno kretanje vozila koja dolaze iz suprotnog smjera i ako na cesti ima dovoljno prostora za sigurno izvođenje tih radnji.

(2) Vozač ne smije pretjecati i obilaziti kad time, s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti na cesti i u prometu ili s obzirom na tehnička svojstva vozila kojim upravlja, ugrožava druge sudionike u prometu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji obavlja pretjecanje ili obilaženje kad, s obzirom na karakteristike ceste i postojeće okolnosti na cesti i u prometu ili na tehnička svojstva vozila, ugrožava druge sudionike u prometu.

Članak 67.

(1) Pretjecanje i obilaženje obavlja se s lijeve strane.

(2) Pretjecati se mora s desne strane ako je vozilo na kolniku zauzelo takav položaj i njegov vozač daje takav znak da se sa sigurnošću može zaključiti da to vozilo skreće ulijevo.

(3) Vozilo koje se kreće po tračnicama postavljenima na sredini kolnika ili vozilo koje se prema ovom Zakonu ne smije kretati uz desni rub kolnika, osim ako prometnim znakom nije drukčije određeno, ne smije se pretjecati s lijeve strane. To se vozilo može pretjecati s desne strane ako između njega i desnog ruba kolnika postoji prometna traka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 1. i 3. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 68.

(1) Ako se na sredini kolnika nalazi pješački otok, ili obilježeni ili na drugi način označeni prostor za parkiranje vozila, ili neka druga površina koja nije namijenjena za promet vozila, ili neki objekt ili uređaj, vozila ih moraju obilaziti s desne strane.

(2) Ako se površine, objekti ili uređaji iz stavka 1. ovoga članka nalaze na sredini ceste s jednosmjernim prometom, a postavljenim prometnim znakom nije drukčije određeno, oni se mogu obilaziti s obje strane.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 69.

(1) Vozač kojem je dan znak za pretjecanje s njegove lijeve strane dužan je pomaknuti svoje vozilo k desnom rubu kolnika.

(2) Vozač ne smije povećavati brzinu kretanja svojeg vozila dok ga drugo vozilo pretječe.

(3) Ako zbog nedovoljne širine kolnika ili njegova stanja nije moguće pretjecati bez ugrožavanja sigurnosti prometa, vozač vozila koje se kreće sporije nego vozila koja se kreću neposredno iza njega dužan je pomaknuti svoje vozilo što više udesno, a ako to nije dovoljno čim mu to bude moguće, zaustaviti svoje vozilo na prikladnom mjestu da bi propustio brža vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 70.

(1) Vozač ne smije vozilom početi pretjecati ili obilaziti:

1) kolonu vozila,

2) ako je vozač koji se kreće iza njega počeo pretjecati,

3) ako je vozač koji je ispred njega na istoj prometnoj traci dao znak da namjerava preteći ili obići vozilo koje je ispred njegova vozila, ili obići drugu zapreku na cesti,

4) ako prometna traka kojom namjerava pretjecati nije slobodna na dovoljnoj udaljenosti tako da bi, vodeći računa o razlici između brzine kretanja svojeg vozila za vrijeme pretjecanja i brzine kretanja vozila drugih sudionika u prometu koje namjerava preteći, pretjecanjem ugrozio sigurnost prometa ili omeo promet iz suprotnog smjera,

5) ako nakon pretjecanja ili obilaženja ne bi ponovno mogao zauzeti položaj na prometnoj traci kojom se kretao prije pretjecanja ili obilaženja i to bez ometanja ili ugrožavanja ostalih sudionika u prometu, osim kad se za pretjecanje ili obilaženje koristi prometnom trakom koja je zabranjena za promet vozila iz suprotnog smjera,

6) prometnom trakom koja je namijenjena zaustavljanju vozila u nuždi.

(2) Vozač koji pretječe ili obilazi dužan je svoje vozilo držati na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi, tako da ga ne ometa niti ugrožava u prometu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji otpočne ili obavi pretjecanje ili obilaženje suprotno odredbama stavka 1. ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji pri pretjecanju ili obilaženju ne drži svoje vozilo na potrebnoj udaljenosti od vozila koje pretječe ili obilazi.

Članak 71.

(1) Nakon pretjecanja ili obilaženja vozač je dužan, čim to bude moguće učiniti bez ometanja ili ugrožavanja ostalih sudionika u prometu, vozilom ponovno zauzeti položaj na prometnoj traci kojom se kretao prije pretjecanja, odnosno obilaženja.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 72.

(1) Na kolniku na kojem se promet odvija u dva smjera a koji ima po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru vozač ne smije vozilom pretjecati drugo vozilo u tunelu, na mostu, ispred vrha prijevoja ceste ili u zavoju kad je preglednost ceste nedovoljna.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 73.

(1) Vozač ne smije pretjecati drugo vozilo, osim bicikla, mopeda i motocikla bez bočne prikolice, neposredno ispred raskrižja ili na raskrižju koje nije s kružnim tokom prometa, ili neposredno ispred prijelaza ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini bez branika ili polubranika i na tom prijelazu.

(2) Neposredno ispred raskrižja i na raskrižju vozač smije pretjecati: vozilo koje skreće ulijevo, a pretječe se s desne strane (članak 67. stavak 2.), vozilo koje skreće udesno, ali tako da pritom svojim vozilom ne prelazi na dio kolnika namijenjen za promet vozila iz suprotnog smjera, vozilo koje se kreće cestom koja je prometnim znakom označena kao cesta s prednošću prolaska, kad se prometom na raskrižju upravlja prometnim svjetlima ili znacima koje daje ovlaštena osoba.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 74.

(1) Vozač ne smije pretjecati drugo vozilo koje se približava obilježenoj pješačkom prijelazu, ili koje prelazi pješački prijelaz i obilaziti vozilo koje je stalo radi propuštanja pješaka na tom prijelazu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 75.

(1) Na cesti na kojoj postoje najmanje dvije prometne trake namijenjene za promet vozila u istom smjeru i na kojima su kolone vozila, vozač ne smije vozilom prelaziti iz trake u traku (slalom). Vozač može napustiti traku na kojoj se nalazi samo radi skretanja ulijevo ili udesno ili radi zaustavljanja, odnosno parkiranja vozila.

(2) Na cestama i uz uvjet iz stavka 1. ovoga članka, brže kretanje vozila na jednoj traci od kretanja na drugoj traci ne smatra se pretjecanjem, osim u slučaju iz članka 74. ovoga Zakona.

(3) Ne smatra se pretjecanjem ni prolazanje s desne strane vozila koje se prema odredbi članka 48. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona ne kreće prometnom trakom uz desni rub kolnika, osim u slučaju iz članka 74. ovoga Zakona.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

11. ZVUČNI I SVJETLOSNI ZNACI UPOZORENJA

Članak 76.

(1) Vozač je dužan upotrijebiti zvučni znak upozorenja kad god to zahtijevaju razlozi sigurnosti prometa, a osobito:

- 1) na cesti izvan naselja radi upozorenja drugog sudionika u prometu da ga želi preteći ili obići, ukoliko bi postojala opasnost od prometne nesreće, kad taj znak ne bi bio dan,
- 2) ako se pokraj kolnika nalaze djeca koja ne obraćaju pažnju na kretanje vozila,
- 3) na cesti izvan naselja, prije ulaska u nepregledan i uzak zavoj ili prije dolaska na prijevoju, na kojima je teško mimoići se.

(2) Vozač je dužan zvučni znak upozorenja svesti na nužnu mjeru.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 77.

(1) Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću) u slučajevima iz članka 76. stavka 1. ovoga Zakona, vozač u pravilu, umjesto zvučnog znaka upozorenja upotrebljava svjetlosni znak upozorenja. Taj znak može upotrijebiti i u naselju prije pretjecanja drugog vozila.

(2) Svjetlosni znak upozorenja vozač može upotrijebiti i danju ako takav način upozorenja drugim sudionicima u prometu više odgovara zbog uvjeta na cesti.

(3) Svjetlosni znak upozorenja daje se kratkim uzastopnim paljenjem dugih svjetala, ili uzastopnim paljenjem kratkih svjetala za osvijetljavanje ceste, ili naizmjeničnim paljenjem, u kratkim razmacima, dugih i kratkih svjetala, vodeći računa da se time ne zasljepljuju vozači koji dolaze iz suprotnog smjera.

12. ZAUSTAVLJANJE I PARKIRANJE

Članak 78.

(1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestu na kojem bi ono ugrožavalo sigurnost drugih sudionika u prometu ili predstavljalo smetnju za normalan tok prometa ili kretanje pješaka.

(2) Na cesti, na mjestu, odnosno na prostoru namijenjenom za zaustavljanje i parkiranje vozila te na posebno uređenoj prometnoj površini namijenjenoj za kretanje pješaka, ne smiju se ostavljati vozila koja se ne upotrebljavaju u prometu zbog dotrajalosti (neregistrirana i sl.) ili priključna vozila koja se u prometu koriste samo povremeno (lake i kamp-prikolice i sl.), a ni drugi predmeti kojima se ometa tok prometa ili ugrožava okoliš.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili druga osoba ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 79.

(1) U slučaju zaustavljanja ili parkiranja na javnoj cesti izvan naselja vozač je dužan uvijek kad za to postoji mogućnost, zaustaviti ili parkirati vozilo izvan kolnika.

(2) Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu, prometne nesreće ili drugoga opravdanog razloga prisiljen vozilo zaustaviti na kolniku dužan je za vrijeme kretanja izvan vozila označiti se reflektirajućim prslukom, poduzeti sve mjere da zaustavljeno vozilo ne dovede u opasnost druga vozila te vozilo odmah ukloniti s kolnika.

(3) Ako je vozač zbog neispravnosti na vozilu, prometne nesreće ili iz drugoga opravdanog razloga prisiljen vozilo zaustaviti na tračnicama, dužan ga je s tračnica odmah ukloniti, a ako to nije moguće, odmah poduzeti potrebne mjere da osobe koje upravljaju vozilima koja se kreću po tračnicama na vrijeme budu upozorene na opasnost.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 80.

(1) Vozač koji zaustavlja ili parkira vozilo na cesti dužan je zaustaviti ga, odnosno parkirati neposredno uz desni rub kolnika, a na cesti na kojoj se promet odvija samo u jednom smjeru može ga zaustaviti ili parkirati uz desni ili lijevi rub kolnika.

(2) Ako se uz desni rub kolnika nalaze tramvajske ili druge tračnice, vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo uz lijevi rub kolnika.

(3) Vozač može zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestima koja se nalaze na sredini kolnika samo ako su ta mjesta obilježena odgovarajućim prometnim znakom ili oznakom na kolniku kao mjesta za parkiranje vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 81.

(1) Prije započinjanja vožnje, vozač je dužan zatvoriti i učvrstiti sve pokretne dijelove nadogradnje vozila kao i vrata na kabini vozila te utvrditi je li priključno vozilo propisno priključeno za vučno vozilo.

(2) Na zaustavljenom ili parkiranom vozilu ne smiju se otvarati vrata niti utovarivati ili istovarivati predmete, ako se time ometa kretanje drugih sudionika u prometu ili ako se ugrožava sigurnost prometa.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 82.

(1) Vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo:

1) na obilježenome pješačkom prijelazu i na udaljenosti manjoj od 5 m od tog prijelaza i na prijelazu biciklističke staze preko kolnika,

2) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini,

3) na željezničkim ili tramvajskim prugama i u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,

4) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika,

5) u tunelima, na mostovima, u podvožnjacima i na nadvožnjacima te na udaljenosti manjoj od 15 metara od mosta, tunela, podvožnjaka i nadvožnjaka,

6) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,

7) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljeni prometni znak ili uređaj za davanje znakova prometnim svjetlima,

8) na biciklističkoj stazi, odnosno traci,

9) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili prometnim znakom,

10) na nogostupu i pješačkoj zoni,

11) ispred kolnoga ulaza u zgradu, sklonište, dvorište ili garažu, iznad priključka na vodovodnu mrežu i ulaza u kanalizaciju ili drugu komunalnu mrežu te na mjestima rezerviranim za vozila opskrbe ili na mjestima namijenjenim i obilježenim kao mjesta za odlaganje kućnog otpada, ispred i na vatrogasnim i drugim komunalnim i javnim prolazima i prilazima,

12) na mjestu rezerviranom za parkiranje vozila osoba s invaliditetom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, na mjestima iz točke 11. ovoga članka, zaustavljanje je dopušteno ako je za kretanje pješaka ostavljeno najmanje 1,6 m širine na površini za kretanje pješaka, s tim da ta površina ne može biti uz rub kolnika. Pod istim uvjetima može se i parkirati ako je to dopušteno prometnim znakom.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 12. ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. točke 1. do 11. ovoga članka.

Članak 83.

(1) Osim u slučajevima iz članka 82. ovoga Zakona, vozač ne smije parkirati vozilo ni:

1) na dijelu ceste ispred prijelaza ceste preko željezničke i tramvajske pruge u istoj razini i to na udaljenosti manjoj od 15 m od tih prijelaza,

2) na udaljenosti manjoj od 15 m ispred i iza znaka kojim je obilježeno stajalište za vozila javnog prijevoza putnika,

3) na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranim vozilu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 84.

(1) Policijski službenik ili službenik jedinice lokalne samouprave, naredbom će odrediti da se vozilo premjesti na drugo mjesto ako je zaustavljeno ili parkirano na cesti na kojoj ugrožava sigurnost prometa ili ometa normalan tok prometa i kad je parkirano ili zaustavljeno:

1) na mjestu rezerviranom za zaustavljanje i parkiranje vozila osoba s invaliditetom,

2) na obilježenom pješačkom prijelazu, pješačkom otoku i pješačkoj zoni,

3) na nogostupu ako pješak prilikom kretanja mora zbog vozila silaziti na kolnik ili drugu površinu (slobodan prolaz između parkiranog vozila i zgrade manji od 100 cm),

4) na prijelazu ceste preko željezničke ili tramvajske pruge u istoj razini ili u blizini tih pruga ako se time sprječava promet vozila koja se kreću po tračnicama,

5) na raskrižju i na udaljenosti manjoj od 5 m od najbližeg ruba poprečnog kolnika, ako smanjuje preglednost prometa,

6) u tunelu, na mostu, u podvožnjaku, na nadvožnjaku te na dijelu ceste ispod mosta i nadvožnjaka,

7) na dijelu ceste u blizini vrha prijevoja i u zavoju gdje je preglednost ceste nedovoljna i gdje se vozila ne bi mogla obići bez opasnosti,

8) na mjestu na kojem bi parkirano vozilo onemogućilo pristup drugom vozilu radi parkiranja ili izlazak nekom već parkiranom vozilu i ispred kolnog ulaza u zgradu, garažu ili dvorište,

9) na biciklističkoj stazi ili traci ili na prijelazu biciklističke staze, odnosno trake preko kolnika,

10) na dijelu kolnika koji je kao stajalište za vozila javnog prijevoza putnika obilježen oznakama na kolniku ili postavljenim prometnim znakom,

11) na mjestu na kojem bi vozilo zaklanjalo postavljene prometne znakove ili uređaje za davanje znakova prometnim svjetlima

12) na dijelu ceste gdje bi širina slobodnog prolaza od zaustavljenoga ili parkiranog vozila do neisprekidane uzdužne crte na kolniku ili do neke zapreke na cesti, bila manja od 3 m, odnosno do suprotnog ruba kolnika manja od 4 metra.

(2) Vozilo koje je nepropisno zaustavljeno ili parkirano na mjestima iz stavka 1. ovoga članka ne može se blokirati na tome mjestu u smislu odredaba članka 5. stavka 1. točke 8. ovoga Zakona.

(3) Prije izdavanja naredbe za premještanje vozila po stavku 1. ovoga članka, položaj nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila utvrđuje se fotografijom, skicom ili video zapisom.

Članak 85.

(1) Izvršavanje naredbe za premještanje vozila iz članka 84. ovoga Zakona obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ili jedinice lokalne samouprave.

(2) Jedinice lokalne samouprave za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka mogu osnovati pravnu osobu ili obavljanje tih poslova mogu povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi obrtniku koja ispunjava propisane uvjete.

(3) Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će uvjete i način obavljanja poslova nadzora nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila te uvjete za obavljanje poslova premještanja nepropisno zaustavljenih i parkiranih vozila, kao i obavljanje drugih poslova iz članka 5. stavka 4. ovoga Zakona, kada te poslove obavljaju jedinice lokalne samouprave.

Članak 86.

(1) Troškove premještanja vozila u slučajevima iz članka 84. ovoga Zakona snosi vlasnik, odnosno korisnik vozila.

(2) Visinu troškova premještanja vozila propisuju jedinice lokalne samouprave, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Članak 87.

(1) Vozač je dužan motorno ili priključno vozilo, osim mopeda, motocikla bez bočne prikolice, motornih tricikala, lakih četverocikla i četverocikla koje je zaustavljeno na kolniku, obilježiti posebnim znakom kojim se označava zaustavljeno vozilo na kolniku (sigurnosni trokut) i to:

1) kad je bio prisiljen svoje vozilo zaustaviti na mjestu ili dijelu ceste iz članka 82. ovoga Zakona,

2) kad je vozilo zaustavljeno na kolniku na takvom mjestu ili u takvim vremenskim prilikama da ga vozači vozila koja nailaze istim smjerom ne mogu ili teško mogu pravovremeno uočiti,

3) na autocesti, brzini cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila.

(2) Znak iz stavka 1. ovoga članka postavlja se na kolnik iza zaustavljenog vozila, u okomitom položaju i na dovoljnoj udaljenosti koja na cesti izvan naselja ne može biti manja od 100 m, tako da vozači vozila koja nailaze iz smjera na kojem je znak postavljen mogu pravovremeno uočiti i po potrebi zaustaviti svoja vozila, odnosno sigurno običi zaustavljeno vozilo. Na isti način taj se znak postavlja i kad je na cesti zaustavljena kolona vozila, s tim što se umjesto jednoga na kolnik postavljaju dva znaka, jedan pokraj drugoga. Ako je u motorno vozilo ugrađen uređaj za istovremeno uključivanje svih pokazivača smjera, u slučaju iz stavka 1. ovoga članka, taj uređaj mora biti uključen.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 88.

(1) Prije nego što napusti vozilo, vozač koji ostavlja vozilo na cesti dužan je poduzeti sve mjere kojima se sprječava da vozilo samo krene s mjesta na kojem je ostavljeno ili da ga neovlaštene osobe stave u pokret (isključiti rad motora, zatvoriti prozore, zaključati vozilo i ključeve uzeti sa sobom i sl.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

13. PRESIJEKANJE KOLONE PJEŠAKA

Članak 89.

(1) Vozač ne smije vozilom presijecati kolonu djece, vojnika, pogrebnu povorku i svaku drugu organiziranu povorku pješaka koja se kreće kolnikom.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

14. VUČA PRIKLJUČNIH I ZAPREŽNIH VOZILA

Članak 90.

(1) U prometu na javnoj cesti, motornom vozilu mogu biti pridodana najviše dva priključna vozila za prijevoz tereta, odnosno jedno priključno vozilo za prijevoz osoba, a na autocesti, brzjoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila samo jedno priključno vozilo.

(2) Motornim vozilom smije se vući samo priključno vozilo koje ne smanjuje njegovu stabilnost.

(3) Motorno vozilo opremljeno zglobovno rastavljivim vučnim uređajem za vuču priključnoga vozila (EURO kuka), ako ne vuče priključno vozilo, ne smije sudjelovati u prometu s postavljenim vučnim uređajem.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 91.

(1) U prometu na cesti traktorom se smije vući samo jedno zaprežno vozilo koje je preuređeno za traktorsku vuču.

(2) Zaprežno vozilo vučeno traktorom u prometu na cesti mora imati kotače s pumpanim gumama.

(3) Zaprežno vozilo vučeno traktorom u prometu na cesti mora biti priključeno traktoru pomoću krute zglobove veze tako da je tijekom vožnje osigurana stabilnost oba vozila i onemogućeno njihovo razdvajanje.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač traktora ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 92.

(1) U prometu na cesti radnim strojem smije se vući samo one priključke ili priključna vozila koja služe njihovoj namjeni.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač radnog stroja ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 93.

(1) U prometu na cesti biciklom i mopedom smije se vući prikolicu s dva kotača pričvršćenu tako da je osigurana stabilnost vozila. Prikolica ne smije biti šira od 80 cm, a ukupna masa ne smije biti veća od 50 kg. Na stražnjoj strani mora imati dva katadioptra propisana za priključna vozila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i mopeda ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

15. VUČA NEISPRAVNIH VOZILA

Članak 94.

(1) Vozilom se smije vući drugo vozilo, osim priključnih vozila, samo ako se ono zbog neispravnosti ne može samo kretati.

(2) Vozilom se ne smije vući motocikl bez bočne prikolice ili drugo slično vozilo na dva kotača.

(3) Vučenim se vozilom ne smiju prevoziti osobe, osim vozača.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 95.

(1) Noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti vozilo se smije vući samo ako na svojoj stražnjoj strani ima upaljena crvena svjetla za označavanje vozila ili ako ga vuče motorno vozilo koje ima i pri vući upotrebljava žuto rotacijsko svjetlo.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji vuče motorno vozilo suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 96.

(1) Za vrijeme vuče vozila iz članka 94. stavka 1. ovoga Zakona, oba vozila moraju biti označena znakom kojim se označava zaustavljeno vozilo na kolniku (sigurnosni trokut). Na vozilo koje vuče drugo vozilo trokut se postavlja s prednje, a na vučeno vozilo sa stražnje strane.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 97.

(1) Vozilo se na cesti može vući pomoću užeta, krute veze (rude) i oslanjanjem ili ovješanjem vozila o vučno vozilo.

(2) Pomoću užeta ne smije se vući vozilo na kojem su neispravni uređaji za upravljanje ili uređaji za zaustavljanje, ni teretni automobil i autobus.

(3) Krutom vezom ne smije se vući vozilo koje nema ispravan uređaj za upravljanje ni vozilo koje je teže od vučnog vozila, ako mu je neispravna radna kočnica.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 98.

(1) Ako se motorno vozilo vuče pomoću užeta ili krute veze, osoba koja upravlja vučenim vozilom mora imati vozačku dozvolu za upravljanje onom kategorijom vozila kojoj pripada vozilo koje se vuče.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja upravlja vučenim vozilom ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 99.

(1) Vuča natovarenoga teretnog automobila s priključnim vozilom ili bez priključnog vozila, odnosno traktora s priključnim vozilom dopuštena je samo do prvog mjesta prikladnog za pretovar tereta, a iznimno i do prvog mjesta na kojem se može otkloniti neispravnost na vozilu.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 100.

(1) Razmak između vučnoga i vučenog vozila, ako se vuče užetom, mora iznositi od tri do pet metara, a ako se vuče pomoću krute veze može iznositi i manje od tri metra.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

16. UPOTREBA SVJETALA U PROMETU

Članak 101.

(1) Na vozilu u prometu na cesti noću i u slučaju smanjene vidljivosti moraju biti upaljena svjetla i to:

1. na motornom vozilu, osim mopeda i motocikla bez bočne prikolice, najmanje dva bijela ili žuta svjetla na prednjoj strani i paran broj crvenih svjetala na stražnjoj strani,

2. na mopedu i motociklu bez bočne prikolice najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani.

(2) Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, na biciklu mora biti upaljeno jedno svjetlo bijele boje na prednjoj strani i jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani, a na zaprežnom vozilu najmanje jedno svjetlo na prednjoj strani i najmanje jedno crveno svjetlo na stražnjoj strani, ili samo jedna svjetiljka koja je izrađena tako da se s prednje strane vozila vidi bijelo svjetlo, a sa stražnje strane vozila crveno svjetlo.

(3) Kad motorno vozilo vuče jedno ili dva priključna vozila, na stražnjoj strani posljednjega priključnog vozila moraju biti upaljena najmanje dva crvena svjetla, a ako širina priključnog vozila iznosi više od 1,6 m, na prednjoj strani prvoga priključnog vozila moraju biti upaljena dva bijela svjetla.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 3. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 102.

(1) Na motornim vozilima za vrijeme vožnje danju moraju biti upaljena dnevna ili kratka svjetla, u razdoblju zimskog računanja vremena.

(2) Na motociklu i mopedu za vrijeme vožnje danju moraju biti upaljena kratka svjetla tijekom cijele godine.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 103.

Iznimno od odredaba članka 101. ovoga Zakona, ne mora imati upaljena svjetla:

1) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano danju u uvjetima normalne vidljivosti, kao i noću na osvijetljenom dijelu ceste, tako da se jasno vidi s dovoljne udaljenosti,

2) vozilo koje je zaustavljeno ili parkirano na za to posebno određenim mjestima na kolniku ili izvan njega, ili na ulicama sa slabijim prometom,

3) bicikl, moped i motocikl bez bočne prikolice koji nema akumulatora kad su zaustavljeni ili parkirani u naselju uz sam rub kolnika.

Članak 104.

Motorno vozilo čija duljina ne premašuje 8 m, a širina 2 m, i kojem nije pridodano priključno vozilo može imati, kad je zaustavljeno ili parkirano na ulici u naselju, umjesto svjetala iz članka 101. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, upaljeno samo jedno svjetlo koje se s prednje strane vidi kao bijelo svjetlo, a sa stražnje strane kao crveno svjetlo, i koje je postavljeno na strani suprotnoj od ruba kolnika uz koji je vozilo zaustavljeno ili parkirano.

Članak 105.

(1) Od prvog sumraka do potpunog svanuća (noću), a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, moraju nositi upaljena svjetla kad se kreću kolnikom izvan naselja:

1) skupina pješaka koja se kreće u organiziranoj koloni ili povorci - najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo na čelu kolone, odnosno povorke i najmanje jedno crveno svjetlo na njezinu začelju,

2) vođa teglećih, tovarnih i jahaćih životinja i goniči stoke - najmanje jedno bijelo ili žuto svjetlo naprijed i najmanje jedno crveno svjetlo straga.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak, odnosno vodič ili gonič stoke ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 106.

(1) Za osvjetljavanje ceste vozač motornog vozila u pravilu, upotrebljava duga svjetla.

(2) Vozač motornog vozila dužan je umjesto dugih svjetala za osvjetljavanje ceste upotrebljavati kratka svjetla:

1) prije mimoilaženja s drugim vozilom na udaljenosti s koje prosudi da svjetlom svojeg vozila zasljepljuje vozača vozila koje mu dolazi ususret, a pri mimoilaženju s drugim vozilom, kad vozač tog vozila prijeđe na kratka svjetla ili kad naizmjeničnim paljenjem i gašenjem svjetala upozorava da mu duga svjetla smetaju, a uvijek na udaljenosti manjoj od 200 m,

2) za vrijeme dok se kreće za drugim vozilom na takvoj udaljenosti i u takvu položaju da dugim svjetlima svojeg vozila zasljepljuje vozača vozila ispred sebe,

3) dok vozilom prolazi pokraj kolone ili povorke pješaka,

4) kad se kreće cestom koja se prostire neposredno pokraj plovnog puta ili pokraj željezničke ili tramvajske pruge ususret plovidu, odnosno vozilu koje se kreće po tračnicama,

5) kad naiđe na stoku te ostale domaće ili divlje životinje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 2. ovoga članka.

Članak 107.

(1) Svjetla za označavanje motornih vozila upotrebljavaju se u uvjetima iz članka 101. stavka 1. ovoga Zakona kad je vozilo zaustavljeno ili parkirano na cesti.

(2) Svjetla za označavanje motornih vozila moraju biti upaljena dok su upaljena bilo koja svjetla za osvjetljavanje ceste ili posebna svjetla za maglu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upotrebljava svjetla suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 108.

(1) Po magli na motornom i priključnom vozilu moraju biti upaljena kratka svjetla za osvjetljavanje ceste, ili svjetla za maglu, ili oba svjetla istovremeno.

(2) Stražnja svjetla za maglu na motornim ili priključnim vozilima smiju se upotrebljavati samo po magli i u slučaju smanjene vidljivosti.

(3) Svjetla za maglu koja se nalaze na prednjoj strani vozila mogu biti bijele ili žute boje, a na stražnjoj strani crvene boje.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

17. RAZMAK IZMEĐU VOZILA U VOŽNJI

Članak 109.

(1) Vozač je dužan držati potreban razmak kad se kreće iza drugog vozila, tako da ne ugrožava sigurnost prometa.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne drži potreban razmak kad se kreće iza drugoga vozila.

Članak 110.

(1) Kad se na javnoj cesti izvan naselja, koja ima samo po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, kreću jedno za drugim motorna vozila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg ili čija je duljina veća od 7 m, vozači su dužni između svakog od tih vozila držati razmak od najmanje 100 m.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na dio ceste na kojem je pretjecanje zabranjeno.

(3) Ako se na cesti izvan naselja kreću u nizu dva ili više vozila koja prevoze opasne tvari, međusobni razmak između tih vozila ne smije biti manji od 200 metara.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne drži potreban razmak kad se kreće iza drugog vozila.

18. PROMET TRAMVAJA I DRUGIH VOZILA NA TRAČNICAMA

Članak 111.

Odredbe članka 34. - 110. ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju i na promet tramvaja i drugih vozila koja se na cesti kreću po tračnicama, osim ako to ne isključuju konstrukcijska svojstva tih vozila.

19. PROMET BIKIKALA, MOPEDA I MOTOCIKALA

Članak 112.

(1) Vozači bicikla dužni su se kretati biciklističkom stazom ili biciklističkom trakom, a ako one ne postoje, što bliže desnom rubu kolnika.

(2) Ako se dva ili više vozača bicikala, mopeda ili motocikala kreću u skupini, dužni su kretati se jedan iza drugoga.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 113.

(1) Vozač bicikla, mopeda i motocikla mora upravljati vozilom na način kojim se ne umanjuje stabilnost vozila i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati istovremeno obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju vozilom ili ugrožavati druge sudionike u prometu.

(2) Vozač bicikla koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti biti označen reflektirajućim prslukom ili reflektirajućom biciklističkom odjećom.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 114.

(1) Vozač motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze na tim vozilima moraju, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi propisanu i uredno pričvršćenu zaštitnu kacigu. Zaštitnu kacigu za vrijeme vožnje na cesti, na glavi moraju nositi i vozači bicikla mlađi od 16 godina.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motocikla ili mopeda i osoba koja se prevozi ako za vrijeme vožnje na cesti na glavi ne nosi zaštitnu kacigu.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla ako za vrijeme vožnje na cesti na glavi ne nosi zaštitnu kacigu.

20. PROMET ZAPREŽNIH VOZILA I KRETANJE STOKE

Članak 115.

(1) Vozač zaprežnog vozila mora upravljati vozilom za sve vrijeme dok se vozilo kreće po cesti i dužan je vozilo držati što bliže desnom rubu kolnika.

(2) Zaprežno vozilo ne smije se ostavljati bez nadzora na cesti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 116.

(1) Vozač zaprežnog vozila mora za vrijeme vožnje na cesti upravljati zapregom tako da drži uzde u rukama ili da zapregu vodi hodajući pokraj ili ispred nje.

(2) Vozač zaprežnog vozila mora voditi zapregu:

- 1) na nepreglednom i neosiguranom prijelazu ceste preko željezničke pruge,
- 2) pri prijelazu preko državne i županijske ceste,
- 3) pri uključivanju u promet iz dvorišta ili s druge površine kada mu je vidik zaklonjen ili je vidljivost smanjena,
- 4) pri uključivanju u promet kada prelazi preko nogostupa ili biciklističke staze.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 117.

(1) U prometu na cesti u zaprežno vozilo smiju se upregnuti najviše dvije zaprege jedna iza druge.

(2) Ako u prometu na cesti zaprežno vozilo vuku dvije zaprege vozač mora imati pratioca.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 118.

(1) Za zaprežno se vozilo u prometu na cesti smije privezati samo jedno grlo stoke sa stražnje desne strane.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač zaprežnog vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 119.

(1) Stoku i druge životinje ne smije se voditi niti ostavljati na cesti bez nadzora odnosno vlasnici su dužni poduzeti sve mjere da iste ne izađu na cestu bez nadzora.

(2) Stoku koja se kreće po javnoj cesti gonič stoke mora držati što je moguće bliže desnom rubu ceste.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj gonič ili vlasnik stoke ili drugih životinja ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 120.

Stoku u stadu, krdu ili pojedino grlo ne smije cestom goniti ili voditi osoba koja, s obzirom na uzrast i sposobnost, ne može nadzirati stoku i poduzimati potrebne radnje da se izbjegne opasnost.

Članak 121.

(1) Na državnim cestama ne smije se goniti stoka.

(2) Na državnim cestama osoba koja je navršila 16 godina smije voditi vezana najviše dva grla stoke i kretati se krajnjom desnom stranom kolnika.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 122.

(1) Na županijskim i lokalnim cestama gonjenje stoke u stadu ili krdu mora nadzirati dovoljan broj goniča. Goniči su dužni stado ili krdo nadzirati i ravnati tako da se ne ugrožava i u što manjoj mjeri ometa promet.

(2) Veći broj stoke goniči moraju goniti u grupama koje ne smiju biti duže od 50 m, a između njih mora biti razmak najmanje 50 m.

(3) Na županijskim i lokalnim cestama stoku ne smije goniti niti voditi osoba koja nije navršila 10 godina.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj gonič stoke ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 123.

(1) Preko ceste gdje nema izgrađenih ili određenih prijelaza stoka se smije goniti ili voditi samo na preglednom dijelu ceste.

(2) Prelaženje stoke u stadu ili krdu preko državne ili županijske ceste moraju osiguravati najmanje dva goniča koji se nalaze s jedne i s druge strane prijelaza.

(3) Kada se stoka goni noću preko državne ili županijske ceste goniči moraju nositi svjetiljke s crvenim svjetlom koje mora biti jasno vidljivo drugim sudionicima u prometu na udaljenosti od najmanje 150 m.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj gonič stoke ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

21. KRETANJE PJEŠAKA

Članak 124.

(1) Pješak se ne smije kretati ni zadržavati na kolniku.

(2) Na kolniku je zabranjeno igranje, vožnja dječjim biciklom, romobilom i koturaljkama, kao i sanjkanje, skijanje i sl.

(3) Pješak se mora kretati nogostupom ili drugom površinom određenom za kretanje pješaka, odnosno površinom pokraj kolnika prikladnom za kretanje pješaka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 125.

(1) Iznimno od članka 124. stavka 1. i 3. ovoga Zakona, na cesti na kojoj ne postoji nogostup ili druga površina određena, odnosno prikladna za kretanje pješaka, ili na cesti na kojoj postoji nogostup ili druga površina određena, odnosno prikladna za kretanje pješaka kojom se pješaci ne mogu koristiti iz bilo kojeg razloga, pješaci se mogu kretati kolnikom.

(2) Ako se pješak kreće kolnikom, mora se kretati što bliže rubu kolnika na način kojim ne ometa i ne sprečava promet vozila.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 126.

(1) Kad se pješaci kreću kolnikom na kojem sigurnost prometa to zahtijeva, a osobito u slučaju slabe preglednosti ceste, smanjene vidljivosti ili jakog prometa vozila, dužni su kretati se jedan iza drugoga.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 127.

(1) Pješak koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je kretati se uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja a noću i danju u slučaju smanjene vidljivosti mora biti osvijetljen ili označen s reflektirajućom materijom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, pješak se može kretati uz desni rub kolnika samo kad je takvo kretanje za njega sigurnije (nepregledan zavoj, ponor, usjek, zasjek, odron i sl.).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak koji se kolnikom na javnoj cesti izvan naselja ne kreće na način propisan odredbama ovoga članka.

Članak 128.

(1) Pješak koji gura ručna kolica, bicikl, moped ili motocikl, osobe koje se kreću pomoću prijevoznih sredstava na osobni ili motorni pogon za osobe s invaliditetom ili starije osobe, ako se pri tom ne kreću brzinom većom od brzine čovječjeg hoda te organizirana kolona pješaka moraju se kretati uz desni rub kolnika u smjeru kretanja.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 129.

(1) Pješak je dužan preko kolnika i biciklističke staze ili trake prelaziti pažljivo i najkraćim putem, nakon što se prije stupanja na kolnik uvjeri da to može učiniti na siguran način.

(2) Na cesti koja ima obilježene pješačke prijelaze ili posebno izgrađene prijelaze, odnosno prolaze za pješake, pješak je dužan pri prelaženju ceste kretati se tim prijelazima, odnosno prolazima ako oni nisu od njega udaljeni više od 50 m u naselju, odnosno 100 m izvan naselja.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 130.

(1) Na obilježenome pješačkom prijelazu na kojem se prometom pješaka upravlja prometnim svjetlima za pješake, odnosno na raskrižju, pješak je dužan postupiti prema tim znakovima.

(2) Na obilježenome pješačkom prijelazu ili raskrižju na kojem se prometom pješaka ne upravlja posebnim prometnim svjetlima za pješake, ali se prometom vozila upravlja prometnim svjetlima za vozila ili znacima koje daje ovlaštena osoba, pješaci mogu prelaziti preko kolnika samo dok je danim znakom dopušten prijelaz preko kolnika.

(3) Na obilježenome pješačkom prijelazu na kojem se prometom ne upravlja prometnim svjetlima ni znacima što ih daje ovlaštena osoba, pješak je dužan prije stupanja na pješački prijelaz obratiti pažnju na udaljenost i brzinu vozila koja mu se približavaju.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 131.

(1) Pješak koji namjerava prijeći preko kolnika na mjestu na kojem ne postoji obilježeni pješački prijelaz ne smije stupiti na kolnik ako time ometa promet vozila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 132.

(1) Organizirana kolona pješaka ne smije biti duža od 50 m, osim pogrebne i odobrene povorke ili policijske ili vojne jedinice.

(2) Kada se kolnikom kreće više organiziranih kolona pješaka razmak između kolona mora biti najmanje 50 m.

(3) Noću i danju za vrijeme smanjene vidljivosti, kao i u drugim slučajevima kada je to potrebno radi sigurnosti prometa, pješaci koji se kreću kolnikom u organiziranoj koloni, osim pogrebnih ili odobrenih povorki te policijskih ili vojnih jedinica, moraju se kretati u koloni po jedan.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vodič organizirane kolone pješaka ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

22. OBVEZE VOZAČA PREMA PJEŠACIMA

Članak 133.

(1) Ako se prometom na obilježenome pješačkom prijelazu upravlja prometnim svjetlima ili znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan svoje vozilo zaustaviti ispred pješačkog prijelaza kad mu je danim znakom zabranjen prolaz.

(2) Ako se obilježeni pješački prijelaz iz stavka 1. ovoga članka nalazi na ulazu na bočnu cestu, vozač koji skreće na tu cestu dužan je kretati se smanjenom brzinom i propustiti pješake koji su već stupili ili stupaju na pješački prijelaz, a prema potrebi i zaustaviti svoje vozilo radi propuštanja pješaka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji svoje vozilo ne zaustavi ispred pješačkog prijelaza kad mu je danim znakom zabranjen prolaz.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

Članak 134.

(1) Ako se na obilježenoj pješačkom prijelazu prometom ne upravlja uređajima za davanje prometnih svjetala ni znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan pješačkom prijelazu približavati se brzinom tako da ne ugrožava pješake, odnosno tako da može zaustaviti svoje vozilo da bi propustio pješake koji su već stupili na pješački prijelaz.

(2) Ako su pješaci djeca, stare i iznemogle osobe, slijepe osobe ili druge osobe s invaliditetom, vozač je dužan zaustaviti vozilo i propustiti ih i kad tek stupaju na pješački prijelaz iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka na kolniku s dvije ili više prometnih traka za promet u istom smjeru, zabranjeno je prolazanje pored vozila koje je zaustavljeno ili usporava ispred pješačkog prijelaza da bi propustilo pješake.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 135.

(1) Vozač koji skreće na bočnu cestu na čijem ulazu ne postoji obilježeni pješački prijelaz dužan je skretati smanjenom brzinom i ne smije ugroziti pješake koji su već stupili na kolnik.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbi ovoga članka.

23. PROMET NA PRIJELAZU CESTE PREKO ŽELJEZNIČKE PRUGE

Članak 136.

(1) Vozač koji se vozilom približava prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini dužan je kretanje vozila prilagoditi tako da ga može zaustaviti pred uređajem za zatvaranje prometa na prijelazu ili pred uređajem za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje vlaka, odnosno da može zaustaviti vozilo prije nego što stupi na željezničku prugu.

(2) Sudionici u prometu koji prelaze preko željezničke pruge u istoj razini dužni su to činiti s potrebnim oprezom.

Članak 137.

(1) Sudionici u prometu dužni su zaustaviti se pred prijelazom ceste preko željezničke pruge u istoj razini ako je uređaj za zatvaranje prometa spušten, ili ako se taj uređaj već počeo spuštati, ili ako se daju svjetlosni ili zvučni znaci koji upozoravaju da će se taj uređaj početi spuštati, odnosno da se prijelazu ceste preko željezničke pruge približava vlak.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj ostali sudionici u prometu na cesti koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 138.

(1) Na prijelazu ceste preko željezničke pruge u istoj razini na kojem nema uređaja za zatvaranje prometa ni uređaja za davanje znakova kojima se najavljuje približavanje vlaka, sudionici u prometu moraju se zaustaviti te mogu prijeći preko željezničke pruge tek kad se uvjere da prugom ne nailazi vlak ili neko drugo vozilo koje se kreće po tračnicama.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

24. PROMET NA AUTOCESTI, BRZOJ CESTI I CESTI NAMIJENJENOJ ISKLJUČIVO ZA PROMET MOTORNIH VOZILA

Članak 139.

(1) Autocestom, brzom cestom i cestom namijenjenom isključivo za promet motornih vozila ne smiju se kretati pješaci, zaprežna vozila, bicikli i životinje, pomoćna pješačka sredstva, kao ni vozila koja ne mogu razviti brzinu kretanja veću od 60 km/h.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka ne odnosi se na vozila oružanih snaga Republike Hrvatske i ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, vozila sa posebnom dozvolom te vozila pravnih ili fizičkih osoba obrtnika nadležnih za održavanje ceste kada daju posebne svjetlosne znakove (žuto trepćuće svjetlo).

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 140.

(1) Na autocesti vozač ne smije zaustavljati ni parkirati motorno vozilo, osim na površinama izvan kolnika koje su za to posebno uređene i obilježene.

(2) Vozač koji je zbog neispravnosti na vozilu ili iz drugih razloga prisiljen zaustaviti vozilo na kolniku autoceste dužan ga je zaustaviti na posebnoj traci za zaustavljanje vozila u nuždi i poduzeti potrebne mjere da vozilo što prije ukloni s kolnika.

(3) Na autocesti vozač ne smije polukružno okretati vozilo niti se kretati vozilom unatrag, osim na površinama izvan kolnika koje su za to posebno uređene.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 141.

(1) Na autocestu ne smije se uključiti motorno vozilo koje vuče drugo vozilo, a koje se zbog neispravnosti ili nedostataka pojedinih dijelova ne može samo kretati.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, vuča vozila dopuštena je autocestom ako je razlog za vuču nastao za vrijeme kretanja vozila po autocesti, ali samo krajnjom desnom prometnom trakom do prve priključne ceste kojom se vučeno vozilo može isključiti iz prometa na autocesti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 142.

(1) Autocestom se vozila moraju kretati krajnjom desnom prometnom trakom ako nije zakrčena vozilima u koloni.

(2) Na autocesti vozač smije mijenjati prometnu traku zbog bržeg kretanja samo prelaženjem vozilom u lijevu prometnu traku.

(3) Na autocesti vozač ne smije vozilom prelaziti iz trake u traku (slalom vožnja), pretjecati zaustavnom trakom, kretati se na način da ne drži potreban razmak, požurivati vozila ispred sebe ili na drugi način davanjem svjetlosnih i zvučnih znakova niti izvoditi bilo koju drugu radnju kojom ugrožava ili dovodi u opasnost druge sudionike u prometu.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 143.

(1) Na autocesti s tri prometne trake ili više prometnih traka, namijenjenih za promet vozila u jednom smjeru, vozači teretnih automobila čija je najveća dopuštena masa veća od 3.500 kg i skupova vozila čija duljina premašuje 7 m, smiju koristiti samo dvije prometne trake koje se nalaze uz desni rub kolnika.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 144.

(1) Vozač koji se vozilom uključuje u promet na autocesti, uz obveze iz članka 43. - 45. ovoga Zakona, dužan je koristiti se posebnom trakom za ubrzavanje.

(2) Vozač koji se vozilom isključuje iz prometa na autocesti dužan je svojim vozilom pravovremeno zauzeti položaj na krajnjoj desnoj prometnoj traci i što prije prijeći na posebnu traku za usporavanje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 145.

Odredbe članka 139. - 144. ovoga Zakona i odgovarajuće kaznene odredbe, primjenjuju se i na promet na brzoj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila.

25. PROMET U TUNELU

Članak 146.

(1) Vozač koji se vozilom kreće kroz tunel ne smije zaustavljati niti parkirati vozilo u tunelu niti smije polukružno okretati vozilo ili se vozilom kretati unatrag.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 147.

(1) Vozač motornog vozila dužan je za vrijeme kretanja kroz tunel držati na vozilu upaljena kratka svjetla za osvjetljavanje ceste.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

26. VOZILA POD PRATNJOM

Članak 148.

(1) Vozilima pod pratnjom, u smislu ovoga Zakona, smatraju se vozila koja prate pripadnici policije i vojne policije s posebnim policijskim vozilima opremljenim uređajima za davanje posebnih zvučnih ili svjetlosnih znakova crvene i plave boje, kao i ta policijska vozila i to za vrijeme dok se ti znakovi daju.

(2) Vozač koji na cesti susretne vozilo ili kolonu vozila pod pratnjom i vozač kojega sustigne vozilo ili kolona vozila pod pratnjom dužni su zaustaviti svoje vozilo, noću umjesto dugih svjetala upotrijebiti kratka svjetla za osvjetljavanje ceste, držati se naredbi koje im daju osobe iz pratnje i kretanje nastaviti tek nakon što prođu sva vozila pod pratnjom.

(3) Vozila pod pratnjom vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu imaju pravo prednosti prolaska u odnosu na sva druga vozila, osim u odnosu na vozila koja se kreću raskrižjem na kojem se prometom upravlja prometnim svjetlima ili znacima ovlaštene osobe i na njih se ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 52. - 55.), o zabrani pretjecanja i obilaženja kolone vozila ili na pješačkom prijelazu ili prelaženju iz trake u traku (članak 70. stavak 1. točka 1., članak 74. i članak 75. stavak 1.), o zabrani presijecanja kolone pješaka (članak 89.) te obvezi vezivanja sigurnosnim pojasom (članak 163.) i nisu se dužni kretati jedno iza drugog (članak 112.).

(4) Iznimno, pod uvjetom da je to neophodno potrebno, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila pod pratnjom ne primjenjuju se ni odredbe o strani kretanja vozila (članak 46. - 48. a kada je obustavljen promet i članak 49.), uključivanju u promet (članak 45. stavak 1.), o zaustavljanju i parkiranju te polukružnom okretanju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka 5., 9., 10., i 11, članak 83. stavak 1., članak 12. stavak 4. i članak 140.).

(5) Radi omogućavanja nesmetanog prolaska vozilima iz stavka 1. ovoga članka, pješaci su se dužni ukloniti dok ta vozila prođu.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbi stavka 5. ovoga članka.

27. VOZILA S PRAVOM PREDNOSTI PROLASKA

Članak 149.

(1) Na vozila službe hitne pomoći, vatrogasne službe, unutarnjih poslova i vojne policije, kad posebnim uređajima daju svjetlosne ili zvučne znakove, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 52. - 55.), o propuštanju vozila i prednosti prolaska (članak 57.), o zabrani pretjecanja i obilaženja kolone vozila ili na pješačkom prijelazu ili prelaženju iz trake u traku (članak 70. stavak 1. točka 1., članak 74. i članak 75. stavak 1.), o zabrani presijecanja kolone pješaka (članak 89.), obvezi vezivanja sigurnosnim pojasom (članak 163.) te zabrani upotrebe mobitela (članak 196. stavak 3.).

(2) Iznimno, uz uvjet da je to neophodno potrebno, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila s prednošću prolaska ne primjenjuju se ni odredbe o strani kretanja vozila (članak 46. - 48. a kada je obustavljen promet i članak 49.), uključivanju u promet (članak 45. stavak 1.) i o zaustavljanju i parkiranju te polukružnom okretanju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka od 1. do 11., članak 83., članak 12. stavak 4. i članak 140.).

(3) Kad vozilo unutarnjih poslova i vojne policije upotrebom plavih svjetala osigurava prolaz jednom vozilu ili koloni vozila koja se kreću iza njega, vozači su dužni obratiti pažnju i na vozila kojima se osigurava prolaz, propustiti ih i, prema potrebi, zaustaviti svoja vozila dok ta vozila ne prođu.

(4) Glede međusobnog prava prednosti prolaska vozila iz stavka 1. i 3. ovoga članka važe odredbe ovoga Zakona o propuštanju vozila i prednosti prolaska.

Članak 150.

Iznimno od odredbi članka 149. ovoga Zakona, a vodeći računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu, na vozila policije bez obzira imaju li ugrađene posebne uređaje za utvrđivanje prekršaja i davanje zvučnih i svjetlosnih signala u obavljanju službenih zadaća, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o ograničenju brzine (članak 52. - 55.), prelaženja iz trake u traku (članak 75. stavak 1.), o poštivanju prometnih znakova (članak 12. stavak 4.), o zaustavljanju i parkiranju (članak 79., 80., 82. i 83.) te zabrani upotrebe mobitela (članak 196. stavak 3.).

Članak 151.

(1) Osobni automobili kojima se koriste suci i državni odvjetnici za obavljanje očevida povodom kaznenih djela, službena vozila ovlaštenih carinskih službenika, vozila Kriznog stožera ministarstva nadležnog za zdravstvo, vozila Gorske službe spašavanja te vozila ministarstva nadležnog za poslove pravosuđa kojima se prevoze uhićene ili osuđene osobe, kada posebnim uređajima daju svjetlosne i zvučne znakove, imaju prednost prolaska u odnosu na sva druga vozila osim vozila pod pratnjom i vozila iz članka 149. stavka 1. i 3. ovoga Zakona i na njih se, uz uvjet iz članka 149. stavka 2. ovoga Zakona, ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o zaustavljanju i parkiranju (članak 79. stavak 1., članak 80. stavak 1. i 3., članak 82. stavak 1. točka 5., 9., 10. i 11., članak 83. stavak 1. i članak 12. stavak 4.).

(2) Osobe koje sudjeluju u prometu na cesti u uvjetima i slučajevima iz članka 150. i 151. dužne su voditi računa o sigurnosti drugih sudionika u prometu.

Članak 152.

(1) Da bi omogućili prolaz vozilima iz članka 149. i 151. ovoga Zakona, pješaci su se dužni skloniti, a druga vozila propustiti i prema potrebi, zaustaviti se dok ta vozila ne prođu, na način da se vozila u desnoj prometnoj traci pomiču udesno a vozila u lijevoj prometnoj traci ulijevo.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj pješak ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 153.

(1) Uređaji za davanje posebnih svjetlosnih i zvučnih znakova smiju se ugrađivati i upotrebljavati samo na vozilima kojima pripadnici policije obavljaju pratnju (članak 148. stavak 1.) te na vozilima s pravom prednosti prolaska iz članka 149. stavka 1. i 3. i članka 151. ovoga Zakona.

(2) Na vozilima policije, osim uređaja iz stavka 1. ovoga članka, mogu se ugraditi i uređaji na kojima se izriču ili ispisuju zapovijedi i obavijesti vozačima koji se kreću ispred ili iza policijskih vozila (obvezno zaustavljanje, stop policija, slijedi me, smanjite brzinu, prometna nesreća, opasnost na cesti i sl.).

(3) Na službenim vozilima ovlaštenih carinskih službenika mogu se ugraditi uređaji kojima se ispisuju zapovijedi i obavijesti vozačima koji se kreću ispred ili iza tih vozila.

(4) Vozila iz članka 149. ovoga Zakona mogu imati više plavih rotacijskih svjetala ugrađenih na najvišem dijelu vozila i uređaj za davanje znakova u nizu tonova raznih visina, a vozila iz članka 151. ovoga Zakona samo jedno plavo rotacijsko svjetlo i uređaj za davanje znakova u nizu tonova raznih visina.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti u vozilu ima ili upotrebljava posebne uređaje suprotno odredbama ovoga članka te će se isti oduzeti.

28. TERET NA VOZILU

Članak 154.

(1) Vozilo u prometu na cesti ne smije se opteretiti iznad najveće dopuštene mase ili dopuštenog osovinskog opterećenja, utvrđenih posebnim propisom ili preko najveće dopuštene mase, kao niti preko dopuštenoga osovinskog opterećenja upisanog u prometnu dozvolu ili preko mogućnosti koje dopuštaju osobine ceste utvrđene prometnim znakom.

(2) Teret na vozilu mora biti tako raspoređen i prema potrebi pričvršćen i pokriven da:

- 1) ne ugrožava sigurnost sudionika u prometu i ne nanosi štetu cesti i objektima na cesti,
- 2) ne umanjuje stabilnost vozila i ne otežava upravljanje vozilom,
- 3) ne smanjuje vozaču preglednost nad cestom,
- 4) ne stvara suvišnu buku i da se ne rasipa po cesti,
- 5) ne zaklanja svjetlosne i svjetlosno-signalne uređaje na vozilu, registarske pločice i druge propisane oznake na vozilu.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka dopušteno je odstupanje do 3% najveće dopuštene mase i dopuštenog osovinskog opterećenja utvrđenih posebnim propisom, odnosno preko najveće dopuštene mase i dopuštenog osovinskog opterećenja upisanih u prometnu dozvolu, odnosno preko mogućnosti koje dopuštaju osobine ceste utvrđene prometnim znakom, uz uvjet da, zbog karakteristika tereta i drugih opravdanih okolnosti, na mjestu utovara nije bilo moguće utvrditi točnu masu tereta.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 155.

(1) Teret na vozilu ne smije premašiti najudaljeniju točku na prednjoj strani vozila više od jedan metar.

(2) Teret koji se prevozi na vozilu i priključnom vozilu može premašiti najudaljeniju točku na stražnjoj strani vozila najviše za jednu šestinu svoje duljine koja je kao kontinuirani teret oslonjena na tovarni prostor.

(3) Ako se vozilom prevozi teret u kombinaciji koja se sastoji od vučnog vozila i jednoosovinske prikolice, pod duljinom vozila razumijeva se ukupna duljina vučnog vozila i jednoosovinske prikolice.

(4) Ako teret na vozilu premašuje više od jednog metra najudaljenije točke na stražnjoj strani vozila, najizbočenija točka tereta mora biti označena crvenom tkaninom.

(5) Najizbočenija točka tereta koji se prevozi teretnim motornim ili priključnim vozilom mora u slučaju iz stavka 4. ovoga članka biti označena pločom. Ta je ploča kvadratnog oblika, dimenzija 50x50 cm, obojena naizmjeničnim kosim trakama reflektirajuće narančaste i bijele boje i postavljena okomito na uzdužnu os vozila.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 156.

(1) Noću, a i danju u slučaju smanjene vidljivosti, najizbočenija točka na teretu koji se prevozi vozilom mora biti označena:

- 1) u slučaju iz članka 155. stavka 4. ovoga Zakona - svjetlom i reflektirajućom tvari crvene boje,
- 2) kad teret na motornom ili na priključnom vozilu bočno premašuje više od 20 cm vanjski rub prednjega ili stražnjeg svjetla za označavanje vozila - svjetlom i katadiopтером koji s prednje strane daju bijelo svjetlo, a sa stražnje strane crveno svjetlo.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 157.

(1) Na biciklu, mopedu i motociklu ne smije se prevoziti predmete šire od 50 cm sa svake strane vozila.

(2) Na prikolici bicikla i mopeda ne smije se prevoziti predmete šire od 80 cm.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla, mopeda ili motocikla ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

29. PRIJEVOZ OSOBA VOZILIMA

Članak 158.

(1) U vozilu ili na vozilu smije se prevoziti u prometu na cesti onoliko osoba koliko ima ugrađenih sjedala, odnosno koliko je upisano u prometnoj dozvoli.

(2) Ako se u osobnom automobilu prevoze djeca, dvoje djece do 10 godina života smatra se jednom osobom.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 159.

(1) Na prikolicama iz članka 93. ovoga Zakona i u tovarnom sanduku mopeda ili motocikla, ne smiju se prevoziti osobe.

(2) Osobe se mogu prevoziti u bočnoj prikolici motocikla.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako vozilom prevozi osobe suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 160.

(1) Vozač ne smije prevoziti osobe u zatvorenom prostoru vozila koje se ne može otvoriti iznutra, osim vozilima unutarnjih poslova, oružanih snaga Republike Hrvatske i tijela za izvršenje kaznenih i prekršajnih sankcija i to samo za službene potrebe.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 161.

(1) Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti osobe starije od osam godina samo ako se na biciklu nalaze posebna sjedala za svaku osobu, držač za ruke i noge, odnosno pedale.

(2) Vozač bicikla stariji od 18 godina može na biciklu prevoziti dijete do osam godina starosti, ako je na biciklu ugrađeno posebno sjedalo, prilagođeno veličini djeteta i čvrsto spojeno s biciklom.

(3) Vozač bicikla, mopeda i motocikla ne smije prevoziti osobu koja u organizmu ima alkohola ili droga.

(4) Dijete mlađe od 12 godina ne smije se prevoziti na mopedu i motociklu.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 3. i 4. ovoga članka.

Članak 162.

(1) Osoba koja se prevozi vozilom ne smije ni na koji način ometati vozača u upravljanju vozilom, niti utjecati na vozača da upravlja vozilom na način kojim se smanjuje sigurnost prometa.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 163.

(1) Vozač i putnici tijekom vožnje u motornom vozilu na sjedalima na kojima su ugrađeni sigurnosni pojasevi, dužni su koristiti pojas na način koji je odredio proizvođač sigurnosnog pojasa.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, sigurnosni pojas ne moraju koristiti osobe koje imaju uvjerenje da iz zdravstvenih razloga ne mogu koristiti pojas.

(3) Ministar nadležan za zdravstvo propisat će postupak, uvjete i način izdavanja uvjerenja iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Vozač motornog vozila može prevoziti dijete mlađe od 5 godina samo na stražnjim sjedalima i to u posebnoj sigurnosnoj sjedalici, koja je za vozilo pričvršćena sigurnosnim pojasom vozila ili posebnim kopčama u vozilu.

(5) Vozač motornog vozila može prevoziti dijete starije od 5, a mlađe od 12 godina samo na stražnjim sjedalima, a dijete mora sjediti na posebnom postolju prilagođenom njegovoj visini tako da se može vezati sigurnosnim pojasom na tri točke vezivanja. Ako se dijete veže sigurnosnim pojasom na dvije točke vezivanja nije potrebno koristiti posebno postolje za sjedenje.

(6) Vozač motornog vozila može prevoziti dijete do dvije godine starosti na prednjem sjedalu vozila ako vozilo nema suvozački zračni jastuk ili ako je suvozački zračni jastuk isključen i ako se dijete prevozi u sigurnosnoj sjedalici postavljenoj suprotno od pravca vožnje koja je pričvršćena za vozilo pomoću sigurnosnog pojasa na tri točke vezivanja ili posebnim kopčama u vozilu.

(7) Dijete u posebnoj sjedalici u vozilu mora biti vezano.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i druga osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 164.

(1) Za vrijeme kretanja, u vozilo se ne smije uskakati, iskakati, otvarati vrata, nagnjati se izvan vozila i voziti se na vanjskim dijelovima vozila ili na traktorskim priključcima.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, na vanjskim dijelovima vozila mogu se voziti osobe koje obavljaju poslove na vozilima vatrogasne službe, vozilima komunalne djelatnosti i elektro dispečerske službe ako su na tim vozilima ugrađene platforme za stajanje i držači i ako se ne kreću brzinom većom od 30 km na sat.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako za više od 10 km na sat prekorači brzinu u slučajevima iz stavka 2. ovoga članka bez obzira na dopuštenu ili prometnim znakom ograničenu brzinu.

Članak 165.

Motornim ili priključnim vozilom za prijevoz putnika u javnom gradskom i prigradskom prometu i autobusom kojim se obavlja prijevoz za vlastite potrebe u gradskom prometu, iznimno od članka 158. stavka 1. ovoga Zakona, smije se prevoziti osobe i stojeći.

Članak 166.

(1) Na teretnom automobilu u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se prevoziti najviše pet osoba koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge radove.

(2) Osobe koje nisu navršile 14 godina smiju se prevoziti na vozilima iz stavka 1. ovoga članka samo uz pratnju punoljetne osobe.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 167.

(1) Na teretnom automobilu u prostoru za smještaj tereta ili na priključnom vozilu koje vuče traktor, može se uz odobrenje prevoziti više od pet osoba koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge radove, radnike od mjesta stanovanja do mjesta rada i obratno te od jednog mjesta rada na drugo.

(2) Prijevoz osoba na vozilima iz stavka 1. ovoga članka može se odobriti i u drugim opravdanim slučajevima.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 168.

(1) Teretni automobil kojim se prevoze osobe u prostoru za smještaj tereta uz odobrenje mora imati: sjedala pričvršćena za karoseriju široka najmanje 45 cm, stranicu na stražnjoj strani karoserije visoku najmanje 120 cm, čvrst vanjski naslon visok najmanje 120 cm na stražnjim sjedalima i na sjedalima uzduž ruba karoserije ako su njezine stranice niže od 120 cm, nosač cerade i ceradu s dva otvora za prozračivanje, jedan na prednjoj, a drugi na stražnjoj strani te stepenice za ulazak i izlazak osoba.

(2) Ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka i broj osoba koje se mogu prevoziti, utvrđuje stanica za tehnički pregled vozila.

Članak 169.

(1) Na radnom stroju i njegovom priključnom vozilu za vrijeme kretanja po cesti smije se nalaziti vozač i pratilac.

(2) Na motokultivatoru za vrijeme kretanja po cesti smije se nalaziti samo vozač, a na priključnom vozilu motokultivatora smije se nalaziti najviše tri osobe koje rade na utovaru ili istovaru tereta ili obavljaju druge poslove.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 170.

(1) Odobrenje iz članka 167. ovoga Zakona izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području prijevoz počinje.

(2) Odobrenje nije potrebno kada se prijevoz obavlja radi pružanja hitne pomoći pri spašavanju ljudi i imovine ili kada se obavlja vozilima unutarnjih poslova ili oružanih snaga Republike Hrvatske.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka važi najdulje šest mjeseci. Vozač mora kod sebe imati odobrenje i pokazati ga na zahtjev ovlaštene službene osobe.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 3. ovoga članka.

Članak 171.

(1) U parkovima, hotelsko-turističkim i sličnim naseljima, pješačkim zonama, gradovima i slično, na cesti kojom je zabranjen ili se ne odvija promet vozila, u pravilu samo u turističke svrhe, traktor ili neko drugo vučno motorno vozilo, smije vući najviše četiri priključna vozila uređena za prijevoz osoba i na njima uz odobrenje prevoziti osobe u sjedećem položaju (turistički vlak).

(2) Izuzetno od odredbe stavka 1. ovoga članka vozila koja se koriste u turističke svrhe, u uvjetima odvijanja prometa drugih vozila, vučno vozilo smije vući najviše dva priključna vozila.

(3) Odobrenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje tijelo jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nadležno za poslove prometa.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi, odgovorna osoba u tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 172.

(1) U prometu na cesti zabranjeno je prevoziti osobe:

- 1) teretnim automobilom kojem tovarni sanduk nema stranice,
- 2) vozilom s automatskim istovarivačem,
- 3) priključnim vozilom za prijevoz tereta koje vuče teretni automobil,
- 4) prikolicom za stanovanje (kamp-prikolica),
- 5) priključnim vozilom koje vuče traktor, kada traktor vuče više od jednoga priključnog vozila, osim u slučaju iz članka 171. ovoga Zakona (turistički vlak).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 173.

(1) Osobe koje se prevoze teretnim automobilom u prostoru za smještaj tereta i priključnim vozilom koje vuče traktor ili radnom stroju ne smiju stajati u vozilu, sjediti na stranicama, na nestabilnom teretu ili na teretu koji prelazi visinu stranica vozila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

VI. DUŽNOSTI U SLUČAJU PROMETNE NESREĆE

Članak 174.

Osoba koja se zatekne ili naiđe na mjesto prometne nesreće u kojoj ima ozlijeđenih osoba dužna je, u okviru svojih znanja i sposobnosti, pružiti pomoć osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći.

Članak 175.

(1) Sudionik u prometnoj nesreći u kojoj je netko izgubio život ili je ozlijeđen, dužan je:

1) ostati na mjestu prometne nesreće, s tim što se može privremeno udaljiti samo radi pružanja pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći ili ako mu je samome potrebna liječnička pomoć, odnosno radi obavještavanja policije,

2) poduzeti sve što je u njegovoj moći da se otklone nove opasnosti koje mogu nastati na mjestu prometne nesreće i da se omogući normalan tok prometa te da nastoji da se ne mijenja stanje na mjestu nesreće i da se sačuvaju postojeći tragovi, uz uvjet da poduzimanje tih mjera ne ugrožava sigurnost prometa,

3) o prometnoj nesreći obavijestiti najbližu policijsku upravu ili policijsku postaju i vratiti se na mjesto prometne nesreće i sačekati dolazak ovlaštene osobe koja obavlja očevid.

(2) Pravna ili fizička osoba koja je obaviještena o prometnoj nesreći u kojoj je neka osoba ozlijeđena dužna je o tome odmah obavijestiti najbližu zdravstvenu ustanovu i policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 do 7.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji ne ostane na mjestu prometne nesreće.

Članak 176.

(1) Vozači, sudionici prometne nesreće, u kojoj je uzrokovana samo materijalna šteta na vozilima, dužni su, ukoliko je to moguće, odmah ukloniti vozila s kolnika, omogućiti nesmetano odvijanje prometa, popuniti i potpisati Europsko izvješće o nesreći ili na drugi način razmijeniti osobne podatke i podatke o vozilima.

(2) Vozači iz stavka 1. ovoga članka ne smiju napustiti mjesto prometne nesreće dok nisu popunili i potpisali Europsko izvješće ili na drugi način razmijenili osobne podatke i podatke o vozilima.

(3) U slučaju prometne nesreće samo s materijalnom štetom, kad na mjestu nesreće nema vlasnika vozila ili vlasnika druge oštećene stvari, vozač je dužan vlasniku vozila ili druge oštećene stvari ostaviti podatke o sebi i vozilu kojim je uzrokovao prometnu nesreću.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se vozači ako odmah s kolnika, ukoliko je to moguće, ne uklone vozila i omogućiti nesmetano odvijanje prometa.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se vozač ako drugom sudioniku u prometnoj nesreći ili osobi vlasniku oštećenog vozila ili druge stvari ne ostavi svoje podatke ili ne popuni Europsko izvješće i napusti mjesto prometne nesreće.

Članak 177.

(1) Vozač koji je vozilom sudjelovao u prometnoj nesreći u kojoj ima poginulih ili ozlijeđenih osoba, a i druga osoba koja je neposredno sudjelovala u takvoj nesreći, imaju pravo tražiti osobne podatke i adresu od osoba koje su bile prisutne kad se nesreća dogodila.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba ako odbije dati osobne podatke i adresu sukladno odredbi ovoga članka.

Članak 178.

(1) Vozač koji se zatekne ili naiđe na mjesto prometne nesreće dužan je na zahtjev ovlaštene osobe prevesti osobu ozlijeđenu u prometnoj nesreći do najbliže zdravstvene ustanove.

(2) Vozač je dužan postupiti prema odredbi stavka 1. ovoga članka i prije dolaska ovlaštene osobe, osim ako se nesreća dogodila na mjestu na kojem se može očekivati brzi dolazak vozila hitne pomoći ili ako vozač zaključi da se nestručnim i neodgovarajućim načinom prijevoza stanje ozlijeđene osobe može pogoršati.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji odbije prevesti osobu ozlijeđenu u prometnoj nesreći.

Članak 179.

(1) Ako je zdravstvena ustanova obaviještena o prometnoj nesreći ili je primila na liječenje osobu ozlijeđenu u prometnoj nesreći, dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na čijem se području dogodila prometna nesreća.

(2) Ako osoba ozlijeđena u prometnoj nesreći umre od zadobivenih ozljeda, zdravstvena ustanova dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na čijem se području dogodila prometna nesreća.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj zdravstvena ustanova ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba (liječnik) u zdravstvenoj ustanovi i liječnik u privatnoj praksi.

Članak 180.

(1) Ako je vozilo zbog prometne nesreće onesposobljeno za daljnje kretanje na cesti, vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je vozilo, teret, stvari ili drugi materijal rasut po cesti ukloniti s kolnika, nakon što to naredi ili dopusti ovlaštena osoba koja obavlja očevid.

(2) Ako vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila nije u stanju postupiti sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka, ovlaštena osoba koja se zatekne na mjestu nesreće ili na mjestu gdje se nalazi neispravno vozilo naredit će pravnoj ili fizičkoj osobi obrtniku nadležnom za održavanje cesta da na sigurno mjesto ukloni vozilo, teret, stvari ili drugi rasuti materijal s kolnika.

(3) Pravna ili fizička osoba obrtnik nadležan za održavanje cesta, odnosno pravna osoba ili fizička osoba obrtnik s kojom je pravna osoba ili upravno tijelo nadležno za održavanje cesta sklopilo ugovor za uklanjanje vozila dužna je hitno poduzeti sve potrebne mjere za uklanjanje i čuvanje vozila s teretom, stvari ili drugoga rasutog materijala s kolnika i osigurati prohodnost ceste.

(4) Ako pravna ili fizička osoba obrtnik ne postupi sukladno odredbi stavka 3. ovoga članka, a zbog onesposobljenosti vozila ili zapreka na kolniku stvorenih od tereta, stvari ili drugog materijala bude onemogućeno kretanje drugim sudionicima u prometu, ovlaštena osoba poduzet će druge odgovarajuće mjere da se omogući normalan tok prometa.

(5) Troškove uklanjanja i čuvanja vozila, tereta, stvari ili drugog materijala, kao i poduzimanje drugih odgovarajućih mjera iz stavka 4. ovoga članka, snosi pravna ili fizička osoba obrtnik nadležan za održavanje cesta, a oni imaju pravo na naknadu od onoga tko ih je prouzročio.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako ne postupi sukladno odredbama ovoga članka.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj i osoba koja ne postupi sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka.

Članak 181.

(1) Policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće u kojoj je nastala materijalna šteta, podvrgnut će sudionike prometne nesreće ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi provjere ima li u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje. Ako se tim ispitivanjem utvrdi da sudionik ima u organizmu opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, policijski službenik odvest će ga u zdravstvenu ustanovu na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize.

(2) Ako u prometnoj nesreći ima ozlijeđenih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće podvrgnut će sudionike prometne nesreće ispitivanju na način kako je to propisano u stavku 1. ovoga članka. Ako sudionik odbije ispitivanje ili se tim ispitivanjem utvrdi da ima u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, policijski službenik će narediti liječnički pregled te uzimanje krvi i urina radi analize.

(3) Ako u prometnoj nesreći ima poginulih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće naredit će da se vozaču vozila koje je sudjelovalo u prometnoj nesreći uzme krv i urin kako bi se utvrdilo ima li u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, a drugim sudionicima prometne nesreće naredit će uzimanje krvi i urina nakon što se odgovarajućim sredstvima ili aparatima ili stručnim pregledom utvrdi u organizmu prisutnost alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

(4) U slučajevima iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka liječnik može odlučiti da se krv i urin ne uzimaju ako bi zbog toga nastupile štetne posljedice za zdravlje sudionika u prometnoj nesreći.

(5) Osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka ne smiju, od momenta nastanka prometne nesreće pa dok se nad njima ne provede postupak ispitivanja iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, uzimati alkoholna pića, opojne droge ni lijekove koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

(6) Osoba za koju se ispitivanjem na jedan od načina propisanim ovim člankom utvrdi da u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, snosi troškove ispitivanja.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka koje postupe suprotno odredbi stavka 5. ovoga članka.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj osobe iz stavka 1. ovoga članka koje se odbiju podvrći ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi provjere ima li u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili ako odbije otići na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize.

(9) Osobe iz stavka 2. i 3. ovoga članka koje odbiju otići na liječnički pregled te na uzimanje krvi i urina radi analize prisilno će se odvesti.

Članak 182.

(1) Policijski službenici dužni su izaći na mjesto prometne nesreće i događaja u prometu o kojima su obaviješteni.

(2) Policijski službenik koji obavlja očevid dužan je organizirati popis imovine koja na mjestu događaja ostaje iza osobe koja je u prometnoj nesreći poginula ili teže ozlijeđena, obavijestiti pravnu ili fizičku osobu obrtnika koji uklanja vozila i stvari s ceste ili zainteresiranu osobu i pružiti pomoć radi zaštite imovine ako na mjestu događaja nema osobe koja tu imovinu može preuzeti.

VII. ŠPORTSKE I DRUGE PRIREDBE ILI AKTIVNOSTI NA CESTAMA

Članak 183.

(1) Športske i druge priredbe ili slične aktivnosti na cesti ne smiju se održavati bez odobrenja. Odobrenje izdaje policijska uprava na čijem se području održava priredba ili obavlja aktivnost.

(2) Ako se športska ili druga priredba održava ili aktivnost obavlja na cesti na području dviju ili više policijskih uprava, odobrenje izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(3) Ako se radi održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti na cesti zabranjuje promet, odobrenje se izdaje uz prethodnu suglasnost tijela nadležnog za poslove cestovnog prometa na čijem se području zabranjuje promet, a u slučaju iz stavka 2. ovoga članka uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove prometa.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka za športske ili druge priredbe i aktivnosti na cesti, koje se održavaju u uvjetima normalnog odvijanja prometa, nije potrebno odobrenje.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi, odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 184.

(1) Za pokusne vožnje pri kojima se radi ispitivanja svojstava proizvedenih ili preinačenih motornih vozila mora odstupiti od pojedinih odredaba propisa o sigurnosti prometa na cestama, potrebno je odobrenje iz članka 183. ovoga Zakona.

(2) U odobrenju za pokusnu vožnju određuje se koje mjere osiguranja organizator mora poduzeti o svom trošku te naznačuje osobe koje se moraju nalaziti u vozilu za vrijeme pokusne vožnje.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji bez odobrenja vozilom na motorni pogon obavlja pokusnu vožnju na cesti ili ne poduzme mjere osiguranja određene u odobrenju za pokusnu vožnju ili za vrijeme pokusne vožnje prevozi osobe koje nisu navedene u odobrenju.

Članak 185.

(1) U slučaju iz članka 183. stavka 3. ovoga Zakona ako za druge sudionike u prometu nije osigurana zaobilazna cesta, zahtjev će se odbiti.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, održavanje pokusne vožnje, automobilske, motociklističke ili biciklističke utrke na cesti može se odobriti i kad u određenom cestovnom pravcu nema zaobilazne ceste (brdske utrke i dr.) ali samo u vrijeme kada se tom cestom drugi sudionici u prometu najmanje kreću. U tom se slučaju promet može zabraniti najduže dva sata.

Članak 186.

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja podnosi se najkasnije 30 dana prije održavanja športske i druge priredbe ili obavljanja aktivnosti.

(2) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja mora se priložiti program priredbe odnosno aktivnosti, pravila natjecanja, pregled mjera koje organizator predviđa za osiguranje sudionika u prometu, sudionika i gledatelja športske i druge priredbe ili aktivnosti i znak kojim će vozila iz pratnje natjecatelja biti označena.

Članak 187.

(1) Zahtjev za održavanje športske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na cesti odbit će se ako organizator, prema prosudbi nadležnog tijela unutarnjih poslova, nije u stanju provesti mjere iz članka 186. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Ako bi zbog održavanja športske ili druge priredbe ili obavljanja aktivnosti na cesti trebalo obustaviti promet važnijim prometnim pravcima ili bi se priredbom, odnosno aktivnošću u većoj mjeri ugrožavao ili ometao promet na cesti, zahtjev za izdavanje odobrenja može se odbiti.

Članak 188.

(1) U odobrenju za održavanje športske ili druge priredbe ili za obavljanje aktivnosti na cesti određuju se mjere osiguranja koje organizator mora poduzeti.

(2) Kada se promet na cesti ograničava ili se zabranjuje radi održavanja priredbe ili obavljanja aktivnosti odobrenje sadrži i obvezu organizatora da o mjerama ograničavanja ili zabrane prometa obavijesti javnost putem sredstava javnog priopćavanja, najkasnije 48 sati prije početka priredbe, odnosno aktivnosti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbi stavka 2. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz stavka 2. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 189.

(1) Organizator ne smije početi s održavanjem športske ili druge priredbe ili aktivnosti na cesti ako nisu poduzete sve mjere osiguranja određene u odobrenju.

(2) Ako se utvrdi da organizator nije poduzeo sve mjere osiguranja određene u odobrenju, priredba, odnosno aktivnost će se zabraniti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 190.

(1) Organizator je dužan prekinuti održavanje športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti:

- (1) ako su ugroženi sudionici ili gledatelji,
- (2) ako se u većoj mjeri naruši javni red i mir,
- (3) ako nastupe okolnosti zbog kojih priredba, odnosno aktivnost ne bi bila odobrena,
- (4) ako organizator ne provodi određene mjere osiguranja,
- (5) ako to zahtijevaju drugi razlozi sigurnosti.

(2) Ako organizator ne prekine priredbu, odnosno aktivnost u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja naredit će organizatoru da priredbu, odnosno aktivnost prekine i poduzet će potrebne mjere da se naredba izvrši.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako ne postupi sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 191.

(1) Natjecatelje na športskoj priredbi na cesti mogu pratiti samo vozila označena posebnim znakom koje utvrdi organizator.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj i vozač koji upravlja vozilom u pratnji natjecatelja ako vozilo ne označi posebnim znakom.

Članak 192.

(1) Nakon završetka športske ili druge priredbe, odnosno aktivnosti na cesti organizator je dužan odmah:

- 1) ukloniti s ceste sve prometne znakove i druge oznake, uređaje, predmete i objekte koji su postavljeni radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti,
- 2) postaviti na cestu sve prometne znakove i druge znakove, predmete i objekte koji su bili uklonjeni radi održavanja priredbe, odnosno obavljanja aktivnosti,
- 3) popraviti i dovesti u prvobitno stanje cestu i cestovne objekte ako su oštećeni pri održavanju priredbe, odnosno obavljanju aktivnosti.

(2) Ako organizator ne postupi sukladno odredbama stavka 1. točki 1. i 2. ovoga članka policijska uprava, odnosno policijska postaja poduzet će odgovarajuće mjere da se o trošku organizatora uklone, odnosno postave prometni znakovi i druge oznake, predmeti i objekti na cesti.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako ne postupi sukladno odredbama stavka 1. ovoga članka.

(4) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

VIII. OGRANIČENJE PROMETA

Članak 193.

(1) Zimski uvjeti na cesti su takvi uvjeti kada je kolnik prekriven snijegom ili kada je na kolniku poledica.

(2) Za vrijeme zimskih uvjeta na cestama zabranjuje se promet motornim vozilima koja nemaju propisanu zimsku opremu i teretnim automobilima s priključnim vozilom.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ministar nadležan za poslove prometa može u određeno vrijeme i na određenoj cesti ili dijelu ceste propisati obavezno posjedovanje zimske opreme, za pojedine vrste i kategorije vozila, bez obzira postoje li na tim cestama zimski uvjeti.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da se u prometu na cestama koristi vozilo koje nema propisanu zimsku opremu ili teretni automobil s priključnim vozilom.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako upravlja vozilom suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 194.

(1) Ministar nadležan za poslove prometa u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove može na određenoj cesti ili dijelu ceste, u određene dane ili u određenom vremenskom razmaku propisati zabranu ili ograničenje prometa svih ili pojedinih vrsta vozila, ograničiti brzinu kretanja vozila ako su te zabrane ili ograničenja neophodni radi sprečavanja ili uklanjanja opasnosti za sudionike u prometu, ili ako to zahtijevaju razlozi neometanog prometa, odnosno ako se može opravdano očekivati da će promet biti osobito gust ili otežan.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj instruktor vožnje ili druga osoba koja osposobljava kandidata za vozača, kao i vozač koji sudjeluje u prometu na određenoj cesti ili dijelu ceste u određene dane ili u određenom vremenskom razmaku kada je propisana zabrana ili ograničenje prometa svih ili pojedinih vrsta vozila sukladno odredbama stavka 1. ovoga članka

Članak 195.

U slučajevima kada to zahtijevaju razlozi sigurnosti i neometanog odvijanja prometa ili razlozi održavanja javnog reda i mira, policijska uprava, odnosno policijska postaja može zabraniti promet ili odrediti posebno ograničenje prometa na određenim cestama i dijelovima cesta za vrijeme dok postoje razlozi zbog kojih se poduzimaju te mjere.

IX. VOZAČI

1. UVJETI ZA UPRAVLJANJE VOZILIMA

Članak 196.

(1) Motornim vozilom i tramvajem u prometu na cesti može samostalno upravljati samo osoba koja ima važeću vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj, inozemnu vozačku dozvolu ili međunarodnu vozačku dozvolu, za onu kategoriju vozila kojom upravlja u prometu na cesti.

(2) Vozač je dužan za vrijeme upravljanja motornim vozilom i tramvajem koristiti se pomagalicama koja su upisana u vozačku dozvolu.

(3) Vozač motornog vozila za vrijeme vožnje ne smije upotrebljavati mobitel niti druge uređaje na način koji bi umanjili mogućnost reagiranja i sigurnog upravljanja motornim vozilom.

(4) Mobitel se može koristiti za vrijeme vožnje ako se upotrebljava naprava koja omogućava njegovo korištenje bez upotrebe ruke.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom u prometu na cesti, a isteklo mu je važenje vozačke dozvole te ako je ispunio uvjete za upravljanje motornim vozilom, a nije mu izdana vozačka dozvola.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji postupi suprotno odredbama stavka 2., 3. i 4. ovoga članka.

Članak 197.

Vozač koji upravlja vozilom u prometu na cesti mora biti tjelesno i duševno sposoban upravljati vozilom te za to imati potrebno znanje i vještinu.

Članak 198.

(1) Vozač koji je u tolikoj mjeri umoran ili bolestan ili je u takvom psihofizičkom stanju da je nesposoban za sigurno upravljanje vozilom, ne smije upravljati vozilom u prometu na cesti.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila ako postupi suprotno odredbi ovoga članka.

Članak 199.

(1) Vozač vozila kategorije C1, C1+E, C, C+E, D, D+E i H, instruktor vožnje kao i vozač vozila B kategorije kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje (taksisti, vozači hitne pomoći, vozači u tvrtkama i tijelima državne vlasti itd.), u vrijeme kada

obavlja te poslove i mladi vozač ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili alkohola.

(2) Vozač vozila kategorije A1, A2, A, B, B+E, F, G i M ne smije upravljati vozilom na cesti niti početi upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(3) Iznimno, vozač iz stavka 2. ovoga članka, koji u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka, kaznit će se u stjecaju za svaki prekršaj utvrđen ovim Zakonom s time da će se upravljanje vozilom s količinom alkohola u organizmu do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajućim iznosom miligrama u litri izdahnutog zraka smatrati zasebnim prekršajnim djelom.

(4) Smatrat će se da je vozač počeo upravljati vozilom ako je pokrenuo vozilo s mjesta.

(5) Prisutnost alkohola u organizmu utvrđuje se analizom krvi ili urina, mjerenjem količine alkohola u litri izdahnutog zraka, liječničkim pregledom i drugim metodama i aparatima.

(6) Smatrat će se da vozač u organizmu ima opojnih droga ako se prisutnost opojnih droga utvrdi odgovarajućim sredstvima ili uređajima, liječničkim pregledom ili analizom krvi ili krvi i urina.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje iz stavka 1. ovoga članka ako u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka, kao i vozač iz stavka 3. ovoga članka, koji u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka, za zasebno prekršajno djelo.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 1000,00 do 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u organizmu ima alkohola iznad 0,50 do 1,00 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u organizmu ima alkohola iznad 1,00 do 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač i instruktor vožnje ako u organizmu ima alkohola iznad 1,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima opojnih droga.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač bicikla i zaprežnog vozila ako u organizmu ima alkohola iznad 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka ili ako u organizmu ima opojnih droga.

2. OSPOSOBLJAVANJE KANDIDATA ZA VOZAČE

Članak 200.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozače je djelatnost koja se obavlja u općem interesu, a pretpostavlja jedinstveni nastavni proces koji se provodi prema propisanom programu. Program obuhvaća nastavne predmete: Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom i Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći.

(2) Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom provode autoškole.

(3) Osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći provodi Hrvatski crveni križ i zdravstvene ustanove koje za to ovlasti ministar nadležan za zdravstvo.

(4) Program, provedbu programa, uvjete i način osposobljavanja kandidata za vozače iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, koje provode autoškole, propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa.

(5) Program, provedbu programa, uvjete i način osposobljavanja kandidata za vozača te najmanje jedinstvene minimalne izračunske elemente vrijednosti nastavnog sata za nastavni predmet Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći propisuje ministar nadležan za zdravstvo u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove, a troškove snosi kandidat za vozača.

(6) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako neovlašteno osposobljava kandidate za vozače.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 201.

(1) Osposobljavanje kandidata za vozače izvode autoškole koje za to ovlasti i upiše u registar autoškola ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, nakon što ovlaštena stručna organizacija utvrdi da ispunjavaju uvjete utvrđene ovim Zakonom i podzakonskim aktima donesenim na temelju ovoga Zakona. Registar autoškola vodi ministarstvo nadležno za unutarnje poslove. Registar sadrži slijedeće podatke: broj upisa u registar, naziv autoškole, statusni oblik, sjedište autoškole, sjedište podružnice ili izdvojenog pogona, kategorije vozila za koje je registrirana, datum upisa u registar, datum i razlozi za brisanje iz registra.

(2) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se u skladu s posebnim propisom o mreži i kriterijima o dovoljnom broju autoškola, kojeg donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka ne može se prenijeti na druge subjekte.

(4) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako osposobljava kandidate za vozače suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 202.

(1) Autoškola može provoditi osposobljavanje kandidata za vozače vozila ako ima:

1. u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s najmanje pola radnog vremena stručnog voditelja autoškole i predavača predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, koji mogu osposobljavati kandidate za vozače i kao instruktori vožnje propisani broj sati,

2. u radnom odnosu na određeno ili neodređeno vrijeme s punim radnim vremenom potreban broj instruktora vožnje za uspješno ostvarivanje nastavnog plana i programa osposobljavanja,

3. propisno opremljenu učionicu, uredski prostor za prijem kandidata i rad voditelja autoškole, prometno vježbalište od najmanje 510 m² u sjedištu autoškole i pomoćne prostore koji omogućuju nesmetano osposobljavanje kandidata i obavljanje djelatnosti, u vlasništvu ili zakupu,

4. najmanje po jedno vozilo one kategorije za koju se obavlja osposobljavanje u vlasništvu ili zakupu opremljeno za osposobljavanje kandidata za vozače, B kategorije do 7 godina starosti, A1, A2, A i M kategorije do 10 godina starosti, priključno vozilo do 20 godina starosti, a za ostale kategorije vozilo do 12 godina starosti,

5. u vlasništvu nastavna sredstva i pomagala, informatičku opremu i program za realizaciju teorijskog dijela osposobljavanja (nastavni predmet Prometni propisi i sigurnosna pravila) te računalnu opremu za ostvarivanje informatičke povezanosti s ovlaštenom stručnom organizacijom iz ovoga Zakona.

(2) Autoškola smije i u podružnici (izdvojenom pogonu) izvan sjedišta osposobljavati kandidate za vozače ako ispunjava uvjete navedene u ovome članku te ako joj ministarstvo nadležno za unutarnje poslove za to izda ovlaštenje i odobri upis u registar.

(3) Osposobljavanje kandidata za vozače u autoškoli iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila izvodi predavač, iz nastavnog predmeta Upravljanje vozilom izvodi instruktor vožnje, a iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći izvodi predavač, doktor medicine.

(4) Osposobljavanje kandidata za vozače obavlja se prema najmanjim jedinstvenim minimalnim izračunskim elementima vrijednosti nastavnog sata za nastavni predmet Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, za pojedinu kategoriju vozila koje propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove. Troškove osposobljavanja snosi kandidat za vozača.

(5) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako osposobljava kandidate za vozače suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 203.

(1) Stručni voditelj autoškole može biti osoba koja je završila najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij, u trajanju od tri godine prometnog smjera (cestovnog) te stekla odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom, s najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima obrazovanja ili osposobljavanja u cestovnom prometu, koja ima položen stručni ispit iz stavka 3. ovoga članka i valjanu dozvolu instruktora vožnje onih kategorija vozila za koje se osposobljava kandidate u autoškoli.

(2) Predavač u autoškoli može biti osoba koja je završila najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij, u trajanju od tri godine prometnog smjera (cestovnog) te stekla odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom, najmanje tri godine vozačku dozvolu za vozila B kategorije, valjanu dozvolu instruktora vožnje i položen stručni ispit iz stavka 3. ovoga članka za predavača Prometnih propisa i sigurnosnih pravila.

(3) Program stručnog ispita iz stavka 1. i 2. ovoga članka te način njegove provedbe propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Instruktor vožnje u autoškoli može biti osoba sa zanimanjem instruktora vožnje koja ima najmanje tri godine vozačku dozvolu za vozila B kategorije i kojoj je izdana dozvola instruktora vožnje određene kategorije te koja je navršila 24 godine starosti.

(5) Predavač iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći može biti doktor medicine osposobljen za izvođenje nastave iz toga nastavnog predmeta, prema programu kojeg utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo.

(6) Za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača u upravljanju vozilom, instruktor vožnje dužan je imati kod sebe svoju vozačku dozvolu, dozvolu instruktora vožnje za one kategorije za koje obavlja osposobljavanje, nalog za osposobljavanje i dužan ih je pokazati na zahtjev policijskog službenika i ovlaštenog nadzornika.

(7) Dozvolu stručnom voditelju autoškole, predavaču i instruktoru vožnje izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a predavaču iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći izdaje ministarstvo nadležno za zdravstvo.

(8) Osobama iz stavka 7. ovoga članka neće se izdati dozvole za obavljanje propisanih poslova, ako su pravomoćno osuđene za kaznena djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, koja se progone po službenoj dužnosti ili se protiv njih vodi kazneni postupak za ta djela odnosno ako su pravomoćno osuđene za prekršaje iz ovoga Zakona za koje je propisana kazna zatvora.

(9) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako dopusti da kandidate za vozače osposobljava osoba koja ne ispunjava uvjete propisane ovim Zakonom.

(10) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(11) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja osposobljava kandidata za vozača, a ne ispunjava za to propisane uvjete, kao i instruktor vožnje koji za vrijeme osposobljavanja kandidata za vozača kod sebe nema ili nema propisno popunjen nalog za osposobljavanje ili ga ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe.

(12) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj instruktor vožnje ako nema kod sebe dozvolu instruktora vožnje i vozačku dozvolu ili ih ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe.

Članak 204.

(1) Osoba može pristupiti osposobljavanju za vozača vozila određene kategorije najranije šest mjeseci prije nego što navrší godine propisane za izdavanje vozačke dozvole za upravljanje vozilom određene kategorije.

(2) Kandidat za vozača može i prije položenoga vozačkog ispita upravljati na cesti vozilom one kategorije za koju se osposobljava za vrijeme dok se osposobljava, ako vozilom upravlja pod nadzorom instruktora vožnje.

(3) Za vrijeme upravljanja vozilom kandidat za vozača mora imati kod sebe propisno popunjenu Knjižicu kandidata za vozača i uvjerenje o tjelesnoj i duševnoj sposobnosti za upravljanje vozilom te ih je dužan pokazati na zahtjev policijskog službenika i ovlaštenog nadzornika.

(4) Vozilo koje se koristi za osposobljavanje kandidata za vozača mora biti označeno posebnom pločom za označavanje vozila autoškole, koja sadrži oznaku plave boje s bijelim slovom "L".

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaje iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj instruktor vožnje koji na cesti osposobljava kandidata za vozača na vozilu koje nije označeno posebnim oznakama te ako kandidat kod sebe nema propisno popunjenu Knjižicu kandidata za vozača ili uvjerenje o tjelesnoj i duševnoj sposobnosti za upravljanje vozilom.

Članak 205.

(1) Vozači autobusa i teretnih motornih vozila čija najveća dopuštena masa prelazi 3.500 kg, kojima se obavlja prijevoz za javne potrebe, dužni su svakih 5 godina nakon stjecanja prava na upravljanje vozilom proći periodičku izobrazbu, o čemu će im se izdati potvrda.

(2) Program, uvjete i način provođenja programa periodičke izobrazbe vozača, izdavanje odobrenja, vođenje evidencija, troškove provođenja te izgled obrasca potvrde o izvršenoj periodičkoj izobrazbi propisat će ministar nadležan za poslove obrazovanja u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa.

(3) Upravni i inspekcijski nadzor nad provođenjem poslova iz ovoga članka provodi ministarstvo nadležno za poslove obrazovanja.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti vozaču da upravlja vozilima iz stavka 1. ovoga članka bez propisane potvrde.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

3. VOZAČKI ISPITI I PROVJERA OSPOSOBLJENOSTI

Članak 206.

(1) Poslovi organiziranja i provođenja vozačkih ispita, stručnog nadzora nad radom autoškola, stručnog usavršavanja i provjere stručne osposobljenosti, organiziranja i provođenja stručnih ispita za predavače, stručne voditelje i ovlaštene ispitivače iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, kao javne ovlasti, povjeravaju se ovlaštenoj stručnoj organizaciji, koju na temelju javnog natječaja, ovlasti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(2) Stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

1. prostorne i materijalno-tehničke uvjete koji osiguravaju obavljanje poslova na teritoriju Republike Hrvatske,
2. odgovarajuće stručne kadrove,
3. organizaciju rada i ustroj koji jamči trajno i kvalitetno obavljanje poslova,
4. odgovarajuću informatičku i tehničku podršku za obavljanje povjerenih poslova.

(3) Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Ministar nadležan za unutarnje poslove utvrđuje način obavljanja i organiziranja vozačkih ispita te vođenje dokumentacije i evidencija o tim poslovima.

(5) Ovlaštena stručna organizacija na temelju propisa ministarstva nadležnog za unutarnje poslove svojim općim aktima utvrđuje način obavljanja poslova koji su joj povjereni te utvrđuje i vodi dokumentaciju i evidencije o poslovima koje obavlja. Opći akti objavljuju se u „Narodnim novinama“.

(6) Poslove stručnog nadzora obavlja ovlaštena osoba stručne organizacije (ovlašteni nadzornik) koja je završila najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prometnog smjera (cestovnog) te stekla odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom, najmanje tri godine radnog iskustva na poslovima osposobljavanja kandidata za vozače i najmanje tri godine radnog iskustva kao ovlašteni ispitivač na poslovima provedbe vozačkih ispita.

(7) Osoba iz stavka 6. ovoga članka mora imati položen stručni ispit. Program stručnog ispita te način njegove provedbe propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(8) Osoba iz stavka 6. ovoga članka ne može obavljati poslove stručnog nadzora ako je pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, koja se progone po službenoj dužnosti ili se protiv njih vodi kazneni postupak za ta djela odnosno ako je pravomoćno osuđena za prekršaj iz ovoga Zakona za koje je propisana kazna zatvora.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako povjerene poslove ne obavlja stručno ili ih obavlja suprotno odredbama ovoga članka.

(10) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 207.

(1) Vozački ispit provodi se u ispitnim centrima koje određuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(2) Ispitni centri, u smislu ovoga Zakona, su podružnice stručne organizacije.

Članak 208.

(1) Vozački ispit može polagati samo kandidat za vozača koji je završio osposobljavanje po propisanom programu i ako je navršio broj godina potrebnih za izdavanje vozačke dozvole za kategoriju za koju se osposobio. Polaganje vozačkog ispita prijavljuje se ovlaštenoj stručnoj organizaciji iz članka 206. ovoga Zakona.

1) Kandidat za vozača motornih vozila A kategorije smije polagati vozački ispit ako je stariji od 24 godine ili ako ima važeću vozačku dozvolu za vožnju motornih vozila A2 kategorije najmanje dvije godine i navršenih 20 godina.

2) Kandidat za vozača skupine vozila B+E, C1+E i C+E kategorije smije polagati vozački ispit ako ima važeću vozačku dozvolu za onu kategoriju, u koju spada vučno vozilo najmanje godinu dana.

3) Kandidat za vozača motornih vozila C kategorije i vozila H kategorije smije polagati vozački ispit ako ima važeću vozačku dozvolu za vožnju motornih vozila B kategorije najmanje godinu dana.

4) Kandidat za vozača motornih vozila D i D+E kategorije smije polagati vozački ispit ako ima važeću vozačku dozvolu za vožnju motornih vozila C kategorije najmanje dvije godine.

(2) Vozački ispit čini jedinstvenu cjelinu i sastoji se od nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći i Upravljanje vozilom. Ispit iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom provodi ovlašteni ispitivač koji ima dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za unutarnje poslove. Ispit iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći provodi ovlašteni ispitivač koji ima dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za zdravstvo. Rezultati ispita upisuju se u Knjžicu kandidata za vozača.

(3) Osobama iz stavka 2. ovoga članka neće se izdati dopuštenja (licence) za obavljanje propisanih poslova, ako su pravomoćno osuđene za kaznena djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv

vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoreća, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, koja se progone po službenoj dužnosti ili se protiv njih vodi kazneni postupak za ta djela odnosno ako su pravomoćno osuđene za prekršaje iz ovoga Zakona za koje je propisana kazna zatvora.

(4) Ovlašteni ispitivač za nastavne predmete Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom može biti osoba koja je završila najmanje preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij prometnog smjera (cestovnog) te stekla odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom, položenim ispitom za instruktora vožnje određene kategorije i iskustvom od najmanje tri godine na poslovima osposobljavanja kandidata za vozače one kategorije za koju postaje ovlašteni ispitivač. Ovlašteni ispitivač mora položiti stručni ispit za ovlaštenog ispitivača kod ovlaštene stručne organizacije po programu kojeg donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

(5) Ovlašteni ispitivač za nastavni predmet Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći može biti osoba koja ima najmanje dvije godine iskustva na poslovima predavača tog nastavnog predmeta i koji ispunjava uvjete za predavača tog predmeta.

(6) Ispit kandidata za vozača iz pojedinoga nastavnog predmeta neće se provesti ako je autoškoli, zdravstvenoj ustanovi, predavaču ili instruktoru vožnje zabranjen rad, dok zabrana traje. Kandidat može na osobni zahtjev dovršiti proces osposobljavanja u drugoj autoškoli.

(7) O položenom vozačkom ispitu ovlaštena stručna organizacija (ispitni centri) izdaje uvjerenje.

(8) Visinu naknade za polaganje vozačkog ispita utvrđuje ministar nadležan za unutarnje poslove. Odluka o visini naknade objavljuje se u "Narodnim novinama". Troškove ispita snosi kandidat koji se osposobljava za vozača.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako izda uvjerenje osobi koja nije završila osposobljavanje ili nije položila vozački ispit.

(10) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 209.

(1) Program vozačkog ispita donosi ministar nadležan za unutarnje poslove, a obuhvaća sadržaje iz nastavnih predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom i Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći.

(2) Sadržaj ispita predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći propisuje ministar nadležan za zdravstvo.

Članak 210.

(1) Vojna osoba i službenik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, koji su u oružanim snagama Republike Hrvatske, odnosno ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove osposobljeni za upravljanje vozilima, mogu vozački ispit polagati u oružanim snagama Republike Hrvatske, odnosno ministarstvu nadležnom za unutarnje poslove prema propisima što ih donesu ministri nadležni za poslove obrane, odnosno unutarnje poslove.

(2) Program vozačkog ispita obuhvaća najmanje sadržaj iz članka 209. ovoga Zakona.

Članak 211.

(1) U srednjim školama koje školuju osobe za zanimanje vozač i ispunjavaju uvjete iz članka 209. i 216. stavka 5. ovoga Zakona, na prijedlog ovlaštene stručne organizacije, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove imenuje povjerenstvo za polaganje vozačkog ispita.

(2) Povjerenstvo iz stavka 1. ovoga članka može ispitivati samo kandidate za vozače koji su osposobljavani u tim školama.

Članak 212.

(1) Instruktori vožnje, predavači, stručni voditelji, ovlaštene nadzornici i ovlaštene ispitivači obavezni su se stručno usavršavati.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka dužne su pristupiti provjeri stručne osposobljenosti najmanje jedanput u četiri godine i na njoj moraju zadovoljiti, osim ovlaštenog ispitivača, koji je dužan to učiniti svake dvije godine. Osoba koja ne zadovolji ili ne pristupi provjeri stručne osposobljenosti ne smije obavljati poslove za koje je ovlaštena, dok ne zadovolji na provjeri.

(3) Program, oblik i način stručnog usavršavanja te provjeru stručne osposobljenosti osoba iz stavka 1. ovoga članka za nastavne predmete Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove, a za nastavni predmet Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći ministar nadležan za zdravstvo.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ukoliko dozvoli da osoba iz stavka 1. ovoga članka koja ne pristupi i ne zadovolji na provjeri iz stavka 2. ovoga članka nastavi obavljati poslove za koje je ovlaštena.

(5) Za prekršaj iz ovog članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba iz stavka 1. ovoga članka, ukoliko nastavi obavljati poslove a nije zadovoljila na provjeri stručnosti.

Članak 213.

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom autoškola i ovlaštene stručne organizacije obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(2) Ako ovlaštena stručna organizacija ne obavlja povjerene poslove sukladno odredbama ovoga Zakona ili prestane ispunjavati uvjete propisane ovim Zakonom, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje. Ako je stručnoj organizaciji oduzeto ovlaštenje, poslove obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, dok ne ovlasti drugu stručnu organizaciju.

(3) Ako autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštene ispitivač, odnosno ovlaštene nadzornik, ne obavlja poslove u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će im privremeno na mjesec dana zabraniti rad. Ukoliko autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlaštene ispitivač, odnosno ovlaštene nadzornik ne otklone nedostatke u roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će autoškoli zabraniti rad, a instruktoru vožnje, predavaču ili ovlaštenom ispitivaču oduzeti dozvolu (licencu).

(4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(5) Autoškola, stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlašteni ispitivač ili ovlašteni nadzornik kojem je izrečena mjera iz stavka 3. ovoga članka i stavka 2. članka 212. ovoga Zakona ne može obavljati poslove osposobljavanja kandidata za vozače ili provoditi vozačke ispite dok zabrana traje.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove donosi provedbene propise o obliku i načinu izdavanja i oduzimanja dopuštenja (licence) i o sadržaju drugih obrazaca u svezi s osposobljavanjem kandidata za vozača i provođenju vozačkih ispita.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako ne obavlja poslove stručno i u skladu s propisima te ako osposobljava kandidate u vrijeme kad joj je izrečena zabrana osposobljavanja (stavak 5.).

(8) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna, kaznit će se za prekršaj stručni voditelj, predavač, instruktor vožnje, ovlašteni ispitivač i ovlašteni nadzornik ako ne obavlja poslove stručno i u skladu s propisima te ako obavlja poslove u vrijeme izrečene mjere zabrane rada.

Članak 214.

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom Hrvatskog crvenog križa i zdravstvenih ustanova koje osposobljavaju kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći u procesu osposobljavanja kandidata za vozače obavlja ministarstvo nadležno za zdravstvo.

(2) Ako Hrvatski crveni križ ili zdravstvena ustanova koja osposobljava kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći ne obavlja poslove u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za zdravstvo rješenjem će joj privremeno, na mjesec dana, zabraniti obavljanje poslova osposobljavanja kandidata za vozača iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći. Ukoliko Hrvatski crveni križ ili zdravstvena ustanova koja osposobljava kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći ne otkloni nedostatke u roku, ministarstvo nadležno za zdravstvo rješenjem će joj zabraniti obavljanje poslova osposobljavanja kandidata za vozača iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Hrvatski crveni križ ili zdravstvena ustanova koja osposobljava kandidate za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći kojoj je izrečena mjera iz stavka 2. ovoga članka ne smije osposobljavati kandidate za vozače za vrijeme trajanja mjere.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj Hrvatski crveni križ ili zdravstvena ustanova ako osposobljava kandidate suprotno propisima ili u vrijeme kad joj je izrečena zabrana osposobljavanja (stavak 4).

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

4. STJECANJE PRAVA NA UPRAVLJANJE VOZILIMA

Članak 215.

- (1) Biciklom na cesti smije upravljati osoba koja je navršila 14 godina.
- (2) Djeca s navršenih devet godina koja su u školama osposobljena za upravljanje biciklom i za to im je izdana potvrda, smiju samostalno upravljati biciklom na cesti, a druga djeca s navršenih devet godina samo u pratnji osobe koja je navršila 16 godina.
- (3) Program osposobljavanja za vožnju biciklom, program biciklističkog ispita i obrazac potvrde iz stavka 2. ovoga članka propisuje ministar nadležan za poslove obrazovanja.
- (4) Zaprežnim vozilom smije upravljati državnom i županijskom cestom samo osoba koja je navršila 16 godina, a na ostalim cestama osoba koja je navršila 10 godina.

Članak 216.

- (1) Osoba može steći pravo na samostalno upravljanje vozilom određene kategorije ako je:
 1. duševno i tjelesno sposobna upravljati vozilom određene kategorije,
 2. navršila minimalnu dob za upravljanje vozilom određene kategorije,
 3. položila vozački ispit za upravljanje vozilom određene kategorije.
- (2) Minimalna dob za upravljanje vozilom pojedine kategorije je:
 - navršenih 16 godina za upravljanje vozilima M, A1, F i G kategorije,
 - navršenih 18 godina za upravljanje vozilima A2, B i C1 kategorije,
 - navršenih 19 godina za upravljanje vozilima B+E, C1+E i C kategorije,
 - navršenih 20 godina za upravljanje vozilima A i C+E kategorije,
 - navršenih 21 godinu za upravljanje vozilima D, D+E i H kategorije,
 - navršenih 24 godine za upravljanje vozilima A kategorije, bez posjedovanja iskustva upravljanja vozilom A2 kategorije.
- (3) Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će posebne uvjete glede dobnih granica za vozače motornih vozila kategorije C u skupnom prijevozu ljudi te uvjete za upravljanje i način prijevoza na motornim vozilima policije.
- (4) Ministar nadležan za poslove obrane propisuje uvjete za upravljanje i način prijevoza na vozilima oružanih snaga Republike Hrvatske.
- (5) Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove obrazovanja propisat će posebne uvjete glede dobnih granica za početak osposobljavanja te uvjete za upravljanje vozilima C1 i C kategorije za učenike srednjih prometnih i drugih strukovnih škola koji se obrazuju za zanimanje vozač motornog vozila u redovitom srednjoškolskom obrazovnom programu.
- (6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora do 60 dana, kaznit će se za prekršaj osoba koja u prometu na cesti upravlja motornim vozilom prije stjecanja prava na upravljanje.

Članak 217.

- Vozačka dozvola izdaje se za upravljanje vozilima koja su svrstana u A1, A2, A, B, B+E, C1, C1+E, C, C+E, D, D+E, F, G, H i M kategorije gdje u:
- A1, spadaju motocikli radnog obujma motora do 125 cm³ i snage motora do 11 kW,
 - A2, spadaju motocikli čija snaga ne prelazi 35 kW i čiji omjer snaga/masa ne prelazi 0,2 kW/kg; a ne potječu od vozila čija je snaga dvostruko veća i više,
 - A, spadaju motocikli sa ili bez bočne prikolice,

- B, spadaju motorna vozila, osim vozila A1, A2, A, F, G i M kategorije čija najveća dopuštena masa ne prelazi 3.500 kg i koja su dizajnirana i konstruirana za prijevoz ne više od 8 putnika, ne računajući sjedalo za vozača; motorna vozila ove kategorije mogu biti u kombinaciji s priključnim vozilom čija najveća dopuštena masa ne prelazi 750 kg,
- B+E, spadaju kombinacije vozila koje se sastoje od vučnog vozila B kategorije i priključnog vozila, pri čemu najveća dopuštena masa priključnog vozila ne prelazi 3.500 kg,
- C1, spadaju motorna vozila do 7.500 kg najveće dopuštene mase,
- C1+E, spadaju vučna vozila kategorije C1 i priključna vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg, s time da najveća dopuštena masa tako nastale kombinacije vučnog i priključnog vozila ne smije prelaziti 12.000 kg,
- C, spadaju motorna vozila čija je najveća dopuštena masa iznad 7.500 kg,
- C+E, spadaju skupine vozila koje se sastoje od vučnoga motornog vozila C kategorije i priključnog vozila čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg,
- D, spadaju motorna vozila za prijevoz osoba koja osim sjedala za vozača imaju više od osam sjedala,
- D+E, spadaju vučna motorna vozila D kategorije i priključno vozilo čija najveća dopuštena masa iznosi više od 750 kg,
- F, spadaju traktori sa ili bez prikolice,
- G, spadaju radni strojevi,
- H, spadaju pružna vozila - tramvaji,
- M, spadaju mopedi i motokultivatori.

Članak 218.

(1) Ministar nadležan za unutarnje poslove propisat će postupak izdavanja vozačkih dozvola te oblik, veličinu, boju, sadržaj, vrstu i kvalitetu materijala obrasca vozačke dozvole.

(2) Podaci koji se unose u vozačku dozvolu ispisuju se na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu.

(3) O izdanim vozačkim dozvolama vodi se evidencija.

Članak 219.

(1) Pravo na upravljanje vozilom A kategorije s navršenih 20 godina može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom A2 kategorije najmanje dvije godine.

(2) Pravo na upravljanje vozilima C1 kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom B kategorije.

(3) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka, osobama iz članka 216. stavka 5. ovoga Zakona, koje su stekle pravo na upravljanje vozilom C1 kategorije istovremeno se izdaje i vozačka dozvola B kategorije.

(4) Pravo na upravljanje vozilima C ili H kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za upravljanje vozilom B ili C1 kategorije najmanje godinu dana.

(5) Pravo na upravljanje vozilom D ili D+E kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu C kategorije najmanje dvije godine.

(6) Pravo na upravljanje vozilima B+E, C1+E, ili C+E kategorije može steći vozač koji ima vozačku dozvolu za vučno vozilo odgovarajuće kategorije najmanje godinu dana.

Članak 220.

(1) Vozači motornih vozila kategorije B, C1, C ili D imaju pravo upravljati motornim vozilima tih kategorija i kad su im pridodane lake prikolice.

(2) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije D ima pravo upravljati i motornim vozilima kategorije B, C1 i C, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilom kategorije C ima pravo upravljati i motornim vozilom kategorije B i C1.

(3) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila kategorije D+E ima pravo upravljati i skupom vozila C+E, C1+E i B+E kategorije, vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C+E ima pravo upravljati i skupom vozila C1+E i B+E kategorije, a vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje skupom vozila C1+E kategorije ima pravo upravljati i skupom vozila B+E kategorije.

(4) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola kategorije A1, A2, A, B, C1, C, D i H ima pravo upravljati i vozilima F, G i M kategorije.

(5) Vozač kojem je izdana vozačka dozvola za upravljanje vozilom A2 kategorije ima pravo upravljati vozilima A1 kategorije, a vozaču kojem je izdana vozačka dozvola A kategorije ima pravo upravljati vozilima A1 i A2 kategorije.

Članak 221.

(1) Mladi vozač ne smije upravljati vozilom na cesti brzinom većom od 80 km na sat, na brzooj cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila brzinom većom od 100 km na sat, odnosno 120 km na sat na autocesti, a mopedom 40 km na sat.

(2) Osoba iz stavka 1. ovoga članka ne smije upravljati niti početi upravljati motornim vozilom ako u organizmu ima opojnih droga, alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti.

(3) Osoba iz stavka 1. ovoga članka koja je položila ispit za B kategoriju vozila ne smije upravljati osobnim vozilom čija snaga motora prelazi 75 kW.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj mladi vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 222.

(1) Vozačka dozvola izdat će se na zahtjev osobe koja nadležnom tijelu preda uvjerenje o položenom vozačkom ispitu, ako udovoljava uvjetima iz ovoga Zakona.

(2) Vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja do 80. godine života vozača, a mijenja se svakih 10 godina. Prilikom ove zamjene vozač se nije dužan podvrgnuti zdravstvenom pregledu za vozača.

(3) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C, C+E, D i H kategorije izdaje se s rokom važenja pet godina. Po isteku roka od pet godina, vozač iz ovoga stavka prilikom produljenja vozačke dozvole dužan je podvrgnuti se zdravstvenom pregledu za vozača.

(4) Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C1, C1+E, instruktoru vožnje i vozaču B kategorije kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje izdaje se s rokom važenja deset godina. Po isteku roka od deset godina, vozač iz ovoga stavka i instruktor vožnje prilikom produljenja vozačke dozvole dužan je podvrgnuti se zdravstvenom pregledu za vozača.

(5) Nakon navršenih 80 godina života vozačka dozvola izdaje se na rok označen u liječničkom uvjerenju, a najduže na pet godina.

(6) Osobi čije zdravstveno stanje u vrijeme zdravstvenog pregleda nije takvo da bi bilo smetnja za izdavanje vozačke dozvole, ali je neophodan zdravstveni nadzor u kraćem razdoblju, vozačka dozvola se izdaje s rokom važenja predloženim u uvjerenju o zdravstvenom pregledu. Ovaj rok ne može biti kraći od jedne godine.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako upravlja vozilom na cesti u vrijeme kad mu je istekla valjanost vozačke dozvole.

Članak 223.

(1) U vozačku dozvolu upisuju se sve kategorije motornih i priključnih vozila kojima vozač ima pravo upravljati sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Vozač ima pravo upravljati samo onim vozilima i kategorijama vozila koje su upisane u vozačkoj dozvoli.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom one kategorije koja nije upisana u njegovu vozačku dozvolu.

Članak 224.

(1) Vozačku dozvolu izdaje i produžava rok važenja policijska uprava, odnosno policijska postaja na čijem području osoba koja traži dozvolu ili produženje ima prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili stalni boravak.

(2) Osobama iz članka 210. ovoga Zakona (policijski službenici i vojne osobe) vozačku dozvolu izdaje policijska uprava, odnosno policijska postaja po mjestu polaganja vozačkog ispita.

Članak 225.

(1) Stranac koji boravi u Republici Hrvatskoj i hrvatski državljani koji boravi ili prebiva u inozemstvu pa dođe u Republiku Hrvatsku, može na temelju važeće inozemne vozačke dozvole koju je izdalo nadležno tijelo strane države, uz uvjet reciprociteta, upravljati motornim vozilom na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Inozemna vozačka dozvola za upravljanje motornim vozilima D kategorije neće se priznati osobama koje nemaju 21 godinu života, za C kategoriju 19 godina, C1 i B kategoriju 18 godina života.

Članak 226.

(1) Stranac kojem je odobren privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj i hrvatski državljani koji se iz inozemstva vrati u Republiku Hrvatsku, a i osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava te stranih dopisništava, mogu upravljati motornim vozilima na osnovi važeće inozemne vozačke dozvole za vrijeme do godinu dana od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

(2) Osobama iz stavka 1. ovoga članka važeća inozemna vozačka dozvola zamijenit će se hrvatskom vozačkom dozvolom, uz uvjete iz članka 216. stavka 1. točke 1., 2. i 4. i stavka 2. i članka 219. ovoga Zakona, na njihov zahtjev, bez polaganja vozačkog ispita, vozačkom dozvolom za upravljanje onom kategorijom vozila u koju spadaju vozila za čije su upravljanje ovlaštene inozemnom vozačkom dozvolom. Iznimno i uz uvjet reciprociteta, od osoblja diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj pri zamjeni inozemne vozačke dozvole neće se zahtijevati dokazi o udovoljenju uvjetima iz članka 216. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona (liječničko uvjerenje). Zamjenjena inozemna vozačka dozvola vratit će se tijelu koje ju je izdalo.

(3) Inozemna vozačka dozvola iz čijeg se teksta ne može zaključiti za koju je kategoriju vozila izdana ili da li joj je protekao rok važenja više od šest mjeseci, može se zamijeniti u smislu stavka 2. ovoga članka samo ako podnositelj zahtjeva priloži ispravu iz koje se vidi kojim vozilima može upravljati, odnosno da joj nije protekao rok važenja više od šest mjeseci.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj osoba koja ne zamjeni inozemnu vozačku dozvolu u roku iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 227.

(1) Odredbe ovoga Zakona o upravljanju vozilima na temelju inozemne vozačke dozvole na odgovarajući se način primjenjuju i na upravljanje vozilima na temelju važeće međunarodne vozačke dozvole.

(2) Međunarodna vozačka dozvola priznat će se samo ako su je izdala nadležna tijela ili organizacije strane države. Ta se dozvola ne može zamijeniti za hrvatsku vozačku dozvolu.

Članak 228.

(1) Vozaču koji ima važeću vozačku dozvolu izdanu u Republici Hrvatskoj može se, na njegov zahtjev, izdati i međunarodna vozačka dozvola.

(2) Međunarodna vozačka dozvola izdaje se s rokom važenja od pet godina od dana izdavanja, odnosno do dana važenja vozačke dozvole, ukoliko je do isteka njene važnosti manje od pet godina.

(3) Međunarodnu vozačku dozvolu izdaje stručna organizacija iz članka 206. ovoga Zakona. O izdanim međunarodnim vozačkim dozvolama vodi se registar.

(4) Međunarodna vozačka dozvola ne može se izdati vozaču kojem je izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom, dok ta mjera traje.

(5) Međunarodna vozačka dozvola izdana u Republici Hrvatskoj ne može se koristiti za upravljanje vozilima na teritoriju Republike Hrvatske.

(6) Nadzor nad izdavanjem međunarodnih vozačkih dozvola i vođenjem registra obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(7) Novčanom kaznom od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj ovlaštena stručna organizacija ako ne vodi ili neuredno vodi registar izdanih međunarodnih vozačkih dozvola ili izda međunarodnu vozačku dozvolu suprotno odredbama ovoga Zakona.

(8) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 229.

(1) Kad upravlja vozilom, vozač mora kod sebe imati vozačku dozvolu i dužan ju je pokazati na zahtjev policijskog službenika.

(2) Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno ne smije dati vozilo na upravljanje osobi koja nema pravo upravljati vozilom, odnosno osobi koja nema pravo upravljati kategorijom vozila u koju spada to vozilo ili osobi koja u organizmu ima alkohola ili opojnih droga.

(3) Vlasnik, odnosno osoba kojoj je vozilo povjereno dužna je, na zahtjev policijskog službenika, dati vjerodostojan podatak o identitetu osobe kojoj je dao vozilo na upravljanje.

(4) Kad je vlasnik vozila, kojim je počinjen prekršaj propisan ovim Zakonom, pravna osoba, podatke iz stavka 3. ovoga članka dužna je dati odgovorna osoba u pravnoj osobi. 2

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji nema kod sebe vozačku dozvolu ili je ne pokaže na zahtjev policijskog službenika.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 do 3.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila i osoba kojoj je vozilo povjereno ako vozilo da na upravljanje osobi iz stavka 2. ovoga članka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila, osoba kojoj je vozilo povjereno ili odgovorna osoba u pravnoj osobi ako ne da vjerodostojan dokaz o osobi koja je upravljala vozilom u vrijeme počinjenja prekršaja.

5. ZDRAVSTVENI PREGLEDI VOZAČA

Članak 230.

(1) Prije početka osposobljavanja kandidati za vozače dužni su se podvrgnuti zdravstvenom pregledu za vozače.

(2) Zdravstvene preglede obavljaju zdravstvene ustanove i trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi.

(3) Zdravstvene preglede za utvrđivanje zdravstvene sposobnosti za upravljanje vozilima kategorija F, G i M mogu obavljati i izabrani liječnici obiteljske/opće medicine.

(4) O obavljenim zdravstvenim pregledima kandidata za vozače i vozača, vode se evidencije.

(5) Visinu naknade za zdravstvene preglede utvrđuje ministar nadležan za zdravstvo. Odluka o visini naknade objavljuje se u "Narodnim novinama".

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako dozvoli da se kandidat za vozača osposobljava bez zdravstvenog pregleda ili ako obavlja zdravstvene preglede suprotno odredbama ovoga članka.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi i tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave.

Članak 231.

(1) Vozači su dužni podvrgavati se i nadzornim zdravstvenim pregledima.

(2) Nadzorni zdravstveni pregledi vozača su redovni i izvanredni.

(3) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled upućuje se vozač za kojeg se opravdano sumnja da zbog zdravstvenih razloga više nije sposoban sigurno upravljati vozilom.

(4) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled uputit će se vozač i instruktor vožnje kod kojih je utvrđen udio alkohola u organizmu viši od 1,50 g/kg ili je utvrđeno da u organizmu ima opojnih droga, kao i vozač i instruktor vožnje koji se odbiju podvrći ispitivanju imaju li u organizmu alkohola ili opojnih droga, nakon pravomoćnosti odluke o prekršaju.

(5) Zahtjev za upućivanje vozača na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled može podnijeti svako tijelo nadležno za nadzor prometa na cesti (unutarnji poslovi, inspekcije i sl.), državni odvjetnik, sud i pravna ili fizička osoba kod koje je vozač zaposlen.

(6) Na izvanredni nadzorni zdravstveni pregled vozača upućuje policijska uprava, odnosno policijska postaja prema mjestu prebivališta vozača.

(7) Izvanredne nadzorne zdravstvene preglede obavljaju zdravstvene ustanove i trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koje za to ovlasti ministar nadležan za zdravstvo.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da vozilom upravlja vozač koji se nije podvrgao nadzornom zdravstvenom pregledu.

(9) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i odgovorna osoba u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako se odbije povrgnuti nadzornom zdravstvenom pregledu.

Članak 232.

(1) Naknadu za nadzorni zdravstveni pregled vozača kojima je upravljanje vozilom osnovno zanimanje, plaća pravna ili fizička osoba kod koje je vozač zaposlen.

(2) Ostali vozači sami plaćaju naknadu za redovni nadzorni zdravstveni pregled i naknadu za izvanredni nadzorni zdravstveni pregled ako se na izvanrednom pregledu utvrdi da nisu sposobni za vozača ili da su ograničeno sposobni.

(3) Ako se na izvanrednom nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da je vozač sposoban za upravljanje motornim vozilom, naknadu za pregled plaća policijska uprava, odnosno policijska postaja koja ga je uputila na pregled.

(4) U slučajevima iz članka 231. stavka 4. ovoga Zakona, naknadu za izvanredni nadzorni zdravstveni pregled snosi vozač.

Članak 233.

(1) Ako se na nadzornom zdravstvenom pregledu utvrdi da vozač više nije sposoban sigurno upravljati vozilom za koje mu je izdana vozačka dozvola, zdravstvene ustanove dužne su izdati uvjerenje i dostaviti ga u roku od osam dana policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji prema mjestu prebivališta, odnosno koja je vozača uputila na pregled.

(2) Ako se na zdravstvenom pregledu utvrdi da kandidat za vozača nije duševno ili tjelesno sposoban za upravljanje vozilima, zdravstvene ustanove, trgovačka društva koja obavljaju djelatnost medicine rada i specijalisti medicine rada u privatnoj praksi koji su obavili pregled dužni su u roku od osam dana o tome obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na području koje kandidat za vozača ima prebivalište, odnosno na čijem području stranac ima prijavljen privremeni ili stalni boravak.

(3) Ako se na liječničkom pregledu ili u tijeku liječenja utvrdi da vozač boluje od bolesti ili ima invalidnost radi koje nije više sposoban sigurno upravljati vozilom, liječnik koji je obavio pregled ili je liječio vozača te izabrani liječnik dužan je uz upozorenje bolesniku o tome obavijestiti policijsku upravu ili postaju u kojoj osoba ima prijavljeno prebivalište.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna, fizička osoba i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne (područne) samouprave.

Članak 234.

(1) Zdravstvenu sposobnost vozača i kandidata za vozače koji nisu zadovoljni ocjenom zdravstvene ustanove u kojoj su pregledani te vozača i kandidata za vozače čija je zdravstvena sposobnost različito ocijenjena u jednoj ili više zdravstvenih ustanova, utvrđuje liječničkim pregledom drugostupanjsko zdravstveno povjerenstvo koje osniva ministar nadležan za zdravstvo.

(2) Kandidata za vozača, kojem je izdano uvjerenje da je duševno i tjelesno sposoban za upravljanje vozilima, a za kojeg se opravdano sumnja da zbog zdravstvenih razloga nije sposoban za vozača, policijska uprava, odnosno policijska postaja uputit će na zdravstveni pregled povjerenstvu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Naknadu za zdravstveni pregled u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka plaća vozač, odnosno kandidat koji se osposobljava za vozača.

(4) Naknadu za zdravstveni pregled iz stavka 2. ovoga članka plaća kandidat za vozača ako se utvrdi da nije sposoban za upravljanje vozilom. Ako se utvrdi da je kandidat za vozača sposoban za upravljanje vozilom, naknadu plaća policijska uprava, odnosno policijska postaja koja ga je uputila na pregled.

Članak 235.

(1) Ovlašćuje se ministar nadležan za zdravstvo da u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove:

1) propiše uvjete za obavljanje zdravstvenih pregleda, vrstu i opseg pregleda, način vođenja evidencije i medicinske dokumentacije, izdavanje uvjerenja i izvještavanja o zdravstvenoj sposobnosti vozača i kandidata za vozače,

2) odredi zdravstvenu ustanovu ili tijelo koje će obavljati analizu krvi ili krvi i urina radi utvrđivanja alkoholiziranosti vozača i drugih sudionika u prometu, propiše uvjete koje ta ustanova ili tijelo mora ispunjavati, način i postupak uzimanja krvi i urina te utvrdi naknadu za obavljanje tih poslova,

3) propiše uvjete o prostoru, nastavnim sredstvima i opremi za provođenje nastave iz predmeta "Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći" i drugim uvjetima koje trebaju osigurati ustanove iz članka 200. stavka 3. ovoga Zakona; sadržaju programa osposobljavanja predavača iz predmeta "Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći", provođenju ispita za predavača, sastavu ispitnog povjerenstva i obrascu potvrde o položenom ispitu.

X. VOZILA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 236.

(1) Vozila u prometu na cesti moraju udovoljavati propisanim uvjetima glede dimenzija, najveće dopuštene mase, osovinskog opterećenja i zaštite okoliša te imati ispravne propisane uređaje i opremu.

(2) Vozila koja ne udovoljavaju propisanim uvjetima glede dimenzija, odnosno čija ukupna masa i osovinsko opterećenje premašuje propisanu najveću dopuštenu masu i dozvoljena osovinska opterećenja mogu sudjelovati u prometu na javnoj cesti, odnosno gradskoj ulici ako imaju posebnu dozvolu za taj prijevoz.

(3) Operativne poslove mjerenja, odnosno kontrolu osovinskog opterećenja, ukupne mase i dimenzija vozila u prometu na cestama obavljaju stručno osposobljeni zaposlenici Hrvatskih cesta, policijski službenici, odnosno ovlašteni carinski službenici u sklopu obavljanja poslova carinskog nadzora na graničnim prijelazima.

(4) Ovlašćuje se ministar nadležan za poslove prometa da u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove donese propise o dimenzijama, ukupnoj masi i osovinskom opterećenju vozila, o uređajima i opremi koje moraju imati vozila i o uvjetima kojima moraju udovoljavati uređaji i oprema vozila u prometu na cestama.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi, u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje ne ispunjava propisane uvjete glede dimenzija, ukupne mase ili osovinskog opterećenja, ili nema ispravne propisane uređaje za upravljanje, uređaje za zaustavljanje, uređaje za spajanje vučnog i priključnog vozila, tahografa ili nadzornog uređaja i gume.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nema ispravne propisane uređaje, osim uređaja navedenih u stavku 7. ovoga članka.

Članak 237.

Vozila registrirana u inozemstvu mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Republike Hrvatske ako imaju ispravne uređaje i opremu propisane međunarodnom konvencijom o prometu na cestama, a glede dimenzija, najveće dopuštene mase i osovinskog opterećenja ako udovoljavaju uvjetima propisanim za vozila registrirana u Republici Hrvatskoj.

2. REGISTRACIJA MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

Članak 238.

(1) Motorna i priključna vozila smiju sudjelovati u prometu na cesti ako su registrirana i ako imaju važeću prometnu dozvolu, a vozila registrirana u Republici Hrvatskoj ako imaju i važeću knjižicu vozila.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ne moraju biti registrirana motorna i priključna vozila koja su osigurana i označena pokusnim ili prenosivim pločicama.

(3) Lake se prikolice ne registriraju prema propisima o registraciji vozila, ali mogu sudjelovati u prometu na cestama pod uvjetom da su označene registarskom pločicom i ako je na tehničkom pregledu utvrđeno da su ispravne.

(4) O registriranim vozilima i označenim lakim prikolicama vodi se evidencija.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da njezina neregistrirana vozila ili vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole ili njezine neoznačene lake prikolice sudjeluju u prometu na cestama.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja motornim ili priključnim vozilom, osim traktora i radnog stroja, koje nije registrirano ili mu je isteklo važenje prometne dozvole za više od 15 dana.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja traktorom i radnim strojem koji nije registriran ili mu je isteklo važenje prometne dozvole, vozači drugih motornih ili priključnih vozila kojima je isteklo važenje prometne dozvole do 15 dana.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako vozilom vuče laku prikolicu koja nije označena registarskom pločicom i za koju na tehničkom pregledu nije utvrđena ispravnost.

Članak 239.

(1) Pokusne pločice izdaju se za vozila koja se kreću od sjedišta tvrtke u kojoj su proizvedena do skladišta, za vozila koja se kreću od mjesta u kojem su preuzeta do mjesta u kojem će biti registrirana, za vozila koja su prepravljena ili popravljena, a kojima se obavlja pokusna vožnja radi ispitivanja i prikazivanja njihovih osobina, za obavljanje tehničkog pregleda vozila.

(2) Pokusne pločice izdaju se najduže na rok do 15 dana, osim pločica za obavljanje tehničkog pregleda vozila, koje se izdaju na rok do 3 dana.

(3) Za vozila označena pokusnim pločicama izdaje se potvrda o upotrebi pokusnih pločica.

(4) Kad upravlja vozilom koje je označeno pokusnim pločicama, vozač mora kod sebe imati važeću potvrdu.

(5) O izdanim pokusnim pločicama vodi se evidencija.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da njezina vozila sudjeluju u prometu na cestama poslije isteka važenja pokusnih pločica.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom poslije isteka važenja pokusnih pločica, te ako kod sebe nema važeću potvrdu o upotrebi pokusnih pločica.

Članak 240.

(1) Prenosive pločice koriste se za vozila koja se kreću do mjesta carinjenja, homologacije, servisiranja, prodajnog i izložbenog mjesta, mjesta atestiranja, mjesta skladištenja/čuvanja, mjesta nadogradnje i za vozila kojima se obavlja pokusna vožnja.

(2) Prenosive pločice izdaju se najduže na rok od jedne godine.

(3) Za prenosive pločice izdaje se prometna dozvola i knjižica prometnih potvrda. Prometna dozvola izdaje se na rok od jedne godine, uz uvjet da su plaćene propisane obveze.

(4) Kad upravlja vozilom koje je označeno prenosivim pločicama vozač mora kod sebe imati važeću potvrdu i prometnu dozvolu.

(5) O izdanim prenosivim pločicama vodi se evidencija.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da vozila iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju u prometu na cestama poslije isteka važenja prenosivih pločica.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako za vozilo iz stavka 1. ovoga članka, ne izda uredno popunjenu važeću potvrdu.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom ako kod sebe nema važeću potvrdu i prometnu dozvolu ili ako ih ne pokaže na zahtjev policijskog službenika.

Članak 241.

(1) Za motorna i priključna vozila koja se izvoze u inozemstvo izdaju se izvozne pločice i prometna dozvola.

(2) Izdavanje izvoznih pločica obavljaju policijske uprave odnosno policijske postaje, prema mjestu u kojem je vozilo kupljeno ili preuzeto.

(3) Izvozne pločice izdaju se najduže na rok od 30 dana.

(4) O izdanim izvoznim pločicama vodi se evidencija.

(5) Kada upravlja vozilom koje je označeno izvoznim pločicama, vozač mora kod sebe imati prometnu dozvolu.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nije označeno izvoznim pločicama ili ako upravlja vozilom kojem je isteklo važenje prometne dozvole.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom ako kod sebe nema važeću prometnu dozvolu.

Članak 242.

(1) Registrirati se mogu samo ona motorna i priključna vozila za koja se na tehničkom pregledu utvrdi da su ispravna.

(2) Za registrirano vozilo izdaju se prometna dozvola, registarske pločice i knjižica vozila.

(3) Vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom mora kod sebe imati prometnu dozvolu. Prometna dozvola i knjižica vozila ne smije se ostavljati u vozilu bez nadzora vozača.

(4) Ovlašćuje se ministar nadležan za unutarnje poslove da u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa donese propise o registraciji i označavanju vozila, sadržaju, obliku, veličini i boji obrazaca u svezi registracije i označavanja vozila.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji nema kod sebe važeću prometnu dozvolu za vozilo kojim upravlja ili prometnu dozvolu ne pokaže na zahtjev ovlaštene osobe ili je ostavi u vozilu bez nadzora.

Članak 243.

(1) Za registrirana vozila izdaje se jedna od ovih vrsta registarskih pločica:

- 1) registarske pločice za motorna i priključna vozila, osim za motocikle, mopede, traktore i radne strojeve,
- 2) registarske pločice za motocikle,
- 3) registarske pločice za mopede,
- 4) registarske pločice za traktore i radne strojeve,

5) registarske pločice za motorna i priključna vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj i njihova osoblja, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava, stranih dopisništava i stalnih stranih dopisnika,

6) registarske pločice za vozila stranaca kojima je odobren privremeni ili stalni boravak i za privremeno registrirana vozila,

7) registarske pločice za vojna vozila,

8) registarske pločice za vozila Ministarstva unutarnjih poslova,

9) registarske pločice za vozila koja ne udovoljavaju propisanim uvjetima glede dimenzija (duljina, širina, visina), odnosno čija je najveća dopuštena masa veća od propisane, odnosno koja premašuju dopuštena osovinska opterećenja,

10) registarske pločice za oldtimere.

(2) Vozilo registrirano u Republici Hrvatskoj ne smije napustiti teritorij Republike Hrvatske ako ne nosi na zadnjoj strani istaknutu međunarodnu oznaku Republike Hrvatske.

Članak 244.

(1) Motorna vozila u prometu moraju imati po dvije registarske, prenosive, izvozne, odnosno pokusne pločice.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, motocikli, traktori, radni strojevi, mopedi i priključna vozila mogu imati po jednu pločicu.

(3) Registarska pločica istaknuta na vozilu mora biti izdana za to vozilo.

(4) Pločice i međunarodna oznaka iz članka 243. stavka 2. ovoga Zakona na vozilu moraju biti postavljene tako da se dobro vide, ne smiju se oštećivati, ne smije se dodavati sadržaj koji nije propisan i moraju biti čitljive.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako na vozilu koristi pločice koje nisu izdane za to vozilo.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom na kojem su istaknute pločice koje nisu izdane za to vozilo.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila koji nema propisan broj pločica ili na kojem su te pločice ili međunarodna oznaka postavljene tako da se dobro ne vide ili nisu čitljive.

Članak 245.

Vozila oružanih snaga Republike Hrvatske registriraju se sukladno propisu što ga donosi ministar nadležan za poslove obrane, a vozila ministarstva unutarnjih poslova sukladno propisu što ga donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 246.

(1) Vozila diplomatskih i konzularnih predstavništava i misija stranih država i predstavništava međunarodnih organizacija u Republici Hrvatskoj i njihova osoblja, stranih trgovinskih, prometnih, kulturnih i drugih predstavništava, stranih dopisništava i stalnih stranih dopisnika, odnosno stranaca kojima je odobren privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a i vozila hrvatskih državljana koji su se vratili iz inozemstva u Republiku Hrvatsku da u njoj stalno ostanu mogu sudjelovati u prometu samo ako su registrirana u Republici Hrvatskoj.

(2) Vozila registrirana u inozemstvu koja su u vlasništvu stranaca na privremenom boravku u Republici Hrvatskoj ili hrvatskih državljana koji iz inozemstva privremeno dođu u Republiku Hrvatsku, mogu sudjelovati u prometu najduže tri mjeseca od dana ulaska u Republiku Hrvatsku.

Članak 247.

(1) Motorna i priključna vozila registrirana u stranoj zemlji mogu sudjelovati u prometu na teritoriju Republike Hrvatske samo ako imaju važeću prometnu dozvolu i registarske pločice što ih je izdalo nadležno tijelo zemlje u kojoj je vozilo registrirano i međunarodnu oznaku zemlje registracije ili registarsku pločicu izdanu od nadležnog tijela strane zemlje na kojoj su oznake i broj utvrđeni propisima Europske unije.

(2) Strano priključno vozilo koje nije registrirano mora na stražnjoj strani imati registarsku pločicu s ponovljenim registarskim brojem vučnog vozila.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom koje nije registrirano u skladu s odredbama ovoga članka.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač vozila registriranog u stranoj zemlji, ako nema važeću prometnu dozvolu, registarske pločice ili međunarodnu oznaku zemlje registracije, ili ako vuče strano neregistrirano priključno vozilo koje nije označeno s ponovljenim brojem vučnog vozila.

Članak 248.

Za vozila stranaca kojima je odobren privremeni boravak prometna se dozvola izdaje s rokom važenja do dana do kojeg im je odobren privremeni boravak, odnosno na vrijeme na koje im je odobren privremeni uvoz vozila ukoliko je taj rok kraći od odobrenog boravka.

Članak 249.

(1) Pravne i fizičke osobe mogu privremeno registrirati svoja motorna i priključna vozila.

(2) Vozilo koje u Republiku Hrvatsku uđe sa stranim registarskim pločicama, na kojima oznake i broj nisu u skladu s odredbama međunarodnih ugovora što ih je sklopila Republika Hrvatska, mora se privremeno registrirati.

(3) Privremena registracija vozila iz stavka 1. ovoga članka ne može se izvršiti na vrijeme kraće od 60 dana, a ni duže od 12 mjeseci.

(4) Vozila iz stavka 2. ovoga članka mogu se privremeno registrirati i na vrijeme kraće od 60 dana. Za privremeno registrirana vozila izdaje se prometna dozvola s rokom važenja privremene registracije.

Članak 250.

(1) Vlasnik vozila, koji ne izvrši produženje važenja prometne dozvole u roku od 15 dana od dana isteka važenja prometne dozvole dužan je odjaviti vozilo, donijeti prometnu dozvolu radi poništenja i vratiti registarske pločice policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji koja vozilo vodi u evidenciji.

(2) Vlasnik vozila dužan je u roku od 15 dana od prodaje vozila odjaviti vozilo, donijeti prometnu dozvolu radi poništenja i vratiti registarske pločice policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji koja vozilo vodi u evidenciji.

(3) Iznimno od odredbe stavka 3. ovoga članka, vlasnik vozila nije dužan vratiti registarske pločice ukoliko ih na propisan način ustupi kupcu vozila.

(4) Vlasnik vozila dužan je u roku od 15 dana prijaviti promjenu bilo kojeg podatka koji je upisan u prometnoj dozvoli ili knjižici vozila.

(5) Vlasnik vozila dužan je u roku od 30 dana odjaviti registrirano vozilo te donijeti prometnu dozvolu radi poništenja i vratiti registarske pločice ako je vozilo uništeno ili otpisano ili ako je vozilo otuđeno ili nestalo.

(6) Odredbe stavka 1. ovoga članka ne odnose se na vlasnike vozila iz članka 249. ovoga Zakona osim vozila koja se moraju privremeno registrirati u skladu sa odredbom stavka 2. članka 249. ovoga Zakona.

(7) Vlasnik vozila iz članka 249. koji najkasnije u roku od 12 mjeseci ne obnovi privremenu registraciju dužan je postupiti sukladno odredbi stavka 1. ovoga članka.

(8) Za odjavu vozila, koje je po propisima o gospodarenju otpadnim vozilima otpadno vozilo, vlasnik vozila dužan je uz prometnu dozvolu i registarske pločice priložiti i Potvrdu o obrađivanju otpadnog vozila.

(9) Za odjavu vozila, koje po propisima o gospodarenju otpadnim vozilima nije otpadno vozilo, vlasnik vozila dužan je uz prometnu dozvolu i registarske pločice priložiti i izjavu o mjestu čuvanja vozila.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(11) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi i u tijelu državne vlasti ili tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

(12) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj vlasnik vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 251.

Iznimno od odredbe članka 250. stavka 1. ovoga Zakona, policijska uprava odnosno policijska postaja može, nakon provođenja propisanog postupka, odjaviti vozilo bez vraćanja prometne dozvole i registarskih pločica, ako je važenje prometne dozvole isteklo više od jedne godine.

Članak 252.

(1) Registraciju motornih i priključnih vozila te izdavanje pokusnih pločica obavljaju policijske uprave, odnosno policijske postaje ili stanice za tehnički pregled vozila iz članka 259. ovoga Zakona ako ispunjavaju uvjete i imaju ovlaštenje, prema prebivalištu ili sjedištu vlasnika vozila.

(2) Protiv rješenja stanice za tehnički pregled vozila kojim se odbija zahtjev za registraciju može se izjaviti žalba policijskoj upravi na čijem se području nalazi stanica za tehnički pregled vozila.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nakon što stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti.

(4) Pokusne pločice izdaju policijske uprave odnosno policijske postaje prema prebivalištu odnosno sjedištu vlasnika vozila ili prema mjestu gdje je neregistrirano vozilo kupljeno. Pokusne pločice mogu se izdavati i prema mjestu odnosno sjedištu pravne ili fizičke osobe obrtnika gdje je vozilo proizvedeno ili u kojoj je neregistrirano vozilo kupljeno.

(5) Stanice za tehnički pregled vozila iz članka 259. ovoga Zakona mogu izdavati pokusne pločice, ako ispunjavaju propisane uvjete i imaju odobrenje.

(6) Pravne i fizičke osobe obrtnici koji se bave prodajom vozila na malo mogu izdavati pokusne pločice, samo za neregistrirana vozila koja prodaju, od mjesta u kojem su kupljena, odnosno preuzeta do mjesta gdje će biti registrirana, ako ispunjavaju propisane uvjete i za to imaju odobrenje.

(7) Pravne i fizičke osobe obrtnici koji imaju registrirani obrt za prepravljanje ili popravljavanje vozila mogu izdavati pokusne pločice za vozila koja prepravljaju ili popravljaju, ako ispunjavaju propisane uvjete i za to imaju odobrenje.

(8) Odobrenje iz stavka 5., 6. i 7. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nakon što stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona utvrdi da su ispunjeni propisani uvjeti.

(9) Prenosive pločice izdaju se na ime pravne ili fizičke osobe obrtnika koji se bavi proizvodnjom, nadogradnjom, prijevozom ili prodajom vozila. Izdavanje prenosivih pločica odobrava ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, a izdaje ih policijska uprava odnosno policijska postaja prema sjedištu pravne ili fizičke osobe obrtnika.

(10) Pokusne pločice za obavljanje tehničkog pregleda i prenosive pločice mogu se koristiti samo na vozilima koja imaju ispravne uređaje za upravljanje, zaustavljanje te da su propisno označena, a ostale pokusne pločice mogu se koristiti samo na vozilima koja imaju dokaz o tehničkoj ispravnosti vozila.

(11) Ako policijska uprava odnosno policijska postaja utvrdi da se pokusne pločice izdaju protivno propisima i rješenju kojim je odobreno izdavanje pokusnih pločica, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će izdavatelju pokusnih pločica oduzeti odobrenje za izdavanje pokusnih pločica. Ponovni zahtjev za odobrenje izdavanja pokusnih pločica može se podnijeti nakon isteka dvije godine od dana donošenja rješenja.

(12) Ako policijska uprava odnosno policijska postaja utvrdi da se prenosive pločice koriste protivno propisima i rješenju kojim je odobreno izdavanje prenosivih pločica, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će pravnoj ili fizičkoj osobi obrtniku iz stavka 9. ovoga članka oduzeti prenosive pločice. Ponovni zahtjev za odobrenje iz stavka 8. ovog članka može se podnijeti nakon isteka dvije godine od dana donošenja rješenja.

(13) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako izdaje ili koristi pokusne ili prenosive pločice suprotno odredbama ovoga Zakona i drugih propisa donijetih na temelju njega.

(14) Novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 253.

Za registraciju vozila vlasnik ne plaća upravnu pristojbu kada za to plaća naknadu u stanici za tehnički pregled vozila.

Članak 254.

(1) Za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila, stanica za tehnički pregled mora imati i samo u tu svrhu upotrebljavati pečat prema propisima o pečatima i žigovima sa grbom Republike Hrvatske.

(2) Administrativne poslove u svezi s tehničkim pregledima i poslove registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila obavljaju osobe s najmanje srednjom stručnom spremom i koje imaju uvjerenje stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona da su za to osposobljene i dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(3) Osobi iz stavka 2. ovoga članka neće se izdati dopuštenje (licenca) za obavljanje propisanih poslova, ako je pravomoćno osuđena za kaznena djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, koja se progone po

službenoj dužnosti ili se protiv nje vodi kazneni postupak za ta djela odnosno ako je pravomoćno osuđena za prekršaj iz ovoga Zakona za koje je propisana kazna zatvora.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako za potvrđivanje prometne dozvole i knjižice vozila upotrebljava pečat suprotno odredbama ovoga članka ili ako poslove iz stavka 2. ovoga članka obavlja osoba koja ne ispunjava propisane uvjete.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba ako obavlja poslove iz stavka 2. ovoga članka, a ne ispunjava propisane uvjete.

3. TEHNIČKI PREGLEDI VOZILA

Članak 255.

(1) Tehnički pregled vozila je djelatnost od općeg interesa.

(2) Radi provjere tehničke ispravnosti motornih i priključnih vozila, osim radnih strojeva, obavljaju se tehnički pregledi tih vozila.

(3) Tehnički pregledi vozila su redovni s ispitivanjem ispušnih plinova motornih vozila, preventivni i izvanredni.

(4) Na tehničkom pregledu utvrđuje se ima li vozilo propisane uređaje i opremu, jesu li ti uređaji i oprema ispravni te udovoljavaju li propisanim uvjetima za sudjelovanje u prometu na cesti.

(5) O obavljenome tehničkom pregledu vozila vodi se evidencija.

(6) Ministar nadležan za unutarnje poslove u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove prometa donosi propise o tehničkim pregledima vozila.

Članak 256.

(1) Nova motorna i priključna vozila što sudjeluju u prometu na cestama, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom mjeseca u kojem ističe rok od 24 mjeseca od prvoga tehničkog pregleda i registracije vozila.

(2) Vozila stara dvije ili više godina, vlasnici su dužni podvrgnuti redovnom tehničkom pregledu tijekom svakog 12. mjeseca od posljednjeg redovnog tehničkog pregleda.

(3) Rok važenja redovnog tehničkog pregleda označava se posebnim znakom (naljepnicom) koji se postavlja na prednjoj strani motornog vozila, odnosno na stražnjoj strani priključnog vozila.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 300,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako nema istaknutu naljepnicu sukladno odredbi stavka 3. ovoga članka.

Članak 257.

(1) Na vozilima koja se daju u najam (rent a car vozila), vozilima kojima se obavlja osposobljavanje kandidata za vozače, vozilima kojima se obavlja taksi prijevoz, autobusima, teretnim i priključnim vozilima za prijevoz opasnih tvari, teretnim i priključnim vozilima čija najveća dopuštena masa prelazi 7.500 kg, obavljaju se preventivni tehnički pregledi u smislu odredbe stavka 3. ovoga članka.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, preventivnim tehničkim pregledima ne podliježu vozila za stanovanje ili kampiranje, vozila za prijevoz pčela, teretna i priključna vatrogasna vozila, teretna i priključna vozila za zabavne radnje i priključna vozila za traktore.

(3) Preventivni tehnički pregledi vozila obavljaju se dnevno (dnevni preventivni tehnički pregled) i u propisanim rokovima (periodični tehnički pregled i periodični tehnički pregled kočnica).

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba obrtnik ako ne obavi preventivni tehnički pregled.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 258.

(1) Pravne i fizičke osobe kad proizvode, održavaju, popravljaju ili prepravljaju vozila ili stavljaju u promet vozila, uređaje, rezervne dijelove i opremu za vozila dužni su vozila, uređaje, dijelove i opremu proizvoditi, stavljati u promet, održavati, odnosno popravljati prema propisanim uvjetima nužnim za sigurno sudjelovanje vozila u prometu.

(2) Pravne i fizičke osobe koje su ovlaštene za servisiranje i popravljavanje vozila, nakon popravka vozila koje je sudjelovalo u prometnoj nesreći i kojemu su oduzete registarske pločice, dužne su takvo vozilo podvrgnuti izvanrednom tehničkom pregledu.

(3) Izvanrednom tehničkom pregledu vlasnici su dužni podvrgnuti i motorno ili priključno vozilo koje je isključeno iz prometa.

(4) Na izvanredni tehnički pregled uputit će se i vozilo za koje se opravdano sumnja da mu je ovjerena tehnička ispravnost, a nije bilo na tehničkom pregledu ili da tehnički pregled nije propisno obavljen.

(5) Vozila iz stavka 3. i 4. ovoga članka na izvanredni tehnički pregled upućuje policijski službenik.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako proizvodi, održava, popravljiva vozila ili stavlja u promet vozila, uređaje ili rezervne dijelove za vozila ili vozilo ne podvrgne izvanrednom tehničkom pregledu prije uključivanja u promet.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ili vlasnik koji vozilo ne podvrgne izvanrednom tehničkom pregledu.

Članak 259.

(1) Tehnički pregledi vozila obavljaju se u stanicama za tehnički pregled vozila koje za to ispunjavaju propisane uvjete i imaju ovlaštenje, a obavljaju ih ovlašteni djelatnici stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona.

(2) Tehničke preglede vozila mogu obavljati i pravne osobe (sa svojim djelatnicima u radnom odnosu), u onim stanicama za tehnički pregled vozila u kojima su imale ovlaštenje i obavljale tehničke preglede prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove stručnoj organizaciji iz članka 273. ovoga Zakona, nakon što se prethodno utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila ispunjava propisane uvjete.

(4) Ovlaštenje iz stavka 1. ovoga članka izdaje se sukladno posebnom propisu o mreži i kriterijima o dovoljnom broju stanica za tehnički pregled s obzirom na njihovu međusobnu udaljenost i kapacitete, kojeg donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

(5) Poslove tehničkih pregleda vozila i druge poslove što proizlaze iz ove javne ovlasti ili su s njima povezani, stručna organizacija započet će obavljati u stanicama za tehnički pregled vozila nakon izdavanja i dostave ovlaštenja ministarstva nadležnog za unutarnje poslove iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila, a za to nema ovlaštenje.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 260.

(1) Tehničke preglede vozila obavljaju osobe sa završenom najmanje stručnom spremom za zanimanje nadzornik tehničke ispravnosti vozila i koje imaju vozačku dozvolu za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije (u daljnjem tekstu: nadzornik) i dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(2) Nadzornik tehničke ispravnosti vozila može biti i osoba sa završenom stručnom spremom za zanimanje automehaničar ili autoelektričar, s najmanje dvije godine iskustva u održavanju motornih vozila, položenim posebnim ispitom za nadzornika tehničke ispravnosti vozila kod organizacije za osposobljavanje osoba za zanimanje nadzornika, vozačkom dozvolom za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije i dopuštanjem (licencom) ministarstva nadležnog za unutarnje poslove ili osoba koja je završila najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij, u trajanju od tri godine strojarskog ili prometnog smjera (cestovnog) te stekla odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom, položenim posebnim ispitom za nadzornika tehničke ispravnosti vozila kod organizacije za osposobljavanje osoba za zanimanje nadzornika, vozačkom dozvolom za upravljanje motornim vozilima najmanje B kategorije i dopuštanjem (licencom) ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

(3) Program ispita iz stavka 2. ovoga članka donosi ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Ovlašćuje se ministar nadležan za unutarnje poslove da donese propis o sadržaju, obliku i načinu izdavanja i oduzimanja dopuštenja (licence) za referente za poslove registracije vozila i nadzornike tehničke ispravnosti vozila.

(5) Osobama iz ovoga članka neće se izdati dopuštenja (licence) za obavljanje propisanih poslova, ako su pravomoćno osuđene za kaznena djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, koja se progone po službenoj dužnosti ili se protiv njih vodi kazneni postupak za ta djela odnosno ako su pravomoćno osuđene za prekršaje iz ovoga Zakona za koje je propisana kazna zatvora.

Članak 261.

(1) Naknada za tehnički pregled i druge poslove koji se obavljaju u stanicama za tehničke preglede vozila, prema kategorijama vozila, jednaka je na teritoriju Republike Hrvatske.

(2) Visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove. Odluka o visini naknade objavljuje se u "Narodnim novinama".

Članak 262.

(1) Naknadu za redovni preventivni i izvanredni tehnički pregled vozila plaća vlasnik vozila.

(2) Vlasnik vozila ne plaća naknadu za izvanredni tehnički pregled, kada je vozilo od strane policijskog službenika upućeno na izvanredni tehnički pregled ako se na takvom pregledu utvrdi da je vozilo ispravno.

Članak 263.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila dužna je obavljati tehnički pregled vozila na propisanim, umjerenim i ispravnim uređajima i opremi, prema propisima o tehničkim pregledima.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi ili dopusti da se tehnički pregled vozila obavlja na uređajima i opremi koji za to nisu propisani i umjereni, ispravni, ili suprotno propisima o tehničkim pregledima.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 264.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila ne smije registrirati vozilo suprotno propisima ili ovjeriti produljenje valjanosti prometne dozvole ako vozilo nije tehnički ispravno i ako za njega nisu plaćene propisane obveze (porez, obvezno osiguranje, carina, naknada za ceste, posebna naknada za okoliš i dr.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako registrira vozilo ili produži važenje prometne dozvole suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj iz ovoga članka i nadzornik tehničke ispravnosti vozila i referent za poslove registracije vozila.

Članak 265.

(1) Ako nadzornik na tehničkom pregledu utvrdi da su uređaji za upravljanje ili za zaustavljanje ili za pogon na tekući plin na vozilu neispravni toliko da bi takvo vozilo ugrozilo sigurnost prometa na cestama, zabranit će vozaču da se vozilo uključi u promet na cesti dok se ne uklone neispravnosti. Ako se vozač takvim vozilom uključi u promet na cesti, stanica za tehnički pregled vozila odmah će o tome obavijestiti najbližu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne obavijesti najbližu policijsku upravu, odnosno policijsku postaju da se vozač s neispravnim uređajima za upravljanje, zaustavljanje i pogonom na tekući plin utvrđenim na tehničkom pregledu uključio u promet unatoč zabrani nadzornika tehničke ispravnosti vozila.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako se uključi u promet na cesti vozilom kojem je nadzornik na tehničkom pregledu to zabranio.

Članak 266.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila dužna je voditi propisane evidencije i podatke iz evidencije dostavljati policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji na čijem području ima sjedište i stručnoj organizaciji iz članka 273. ovoga Zakona, odnosno prema propisima o registraciji i tehničkim pregledima vozila.

(2) Stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona, dužna je prikupljati podatke o prosječnoj specifičnoj emisiji ugljičnog dioksida te druge podatke nužne za obradu i procjenu prosječne emisije ugljičnog dioksida za sve nove osobne automobile koji se prvi puta registriraju u Republici Hrvatskoj, a ministarstvo nadležno za unutarnje poslove ih dostavlja Europskoj komisiji.

(3) Način prikupljanja i obrade podataka te format izvješća u kojem se podaci dostavljaju Europskoj komisiji propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne vodi propisanu evidenciju ili ne obrađuje podatke ili te podatke ne dostavlja policijskoj upravi, odnosno policijskoj postaji te stručnoj organizaciji.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 267.

(1) Stanica za tehnički pregled vozila dužna je održavati u ispravnom i urednom stanju objekte, uređaje i opremu.

(2) Uređaji i oprema za tehničke preglede vozila podvrgavaju se umjeravanju prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima jednom godišnje, a kontroli ispravnosti najmanje svaka tri mjeseca.

(3) Umjeravanje uređaja i opreme i kontrolu ispravnosti sukladno odredbi stavka 2. ovoga članka obavlja stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona.

(4) Ako stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona ne obavi umjeravanje i kontrolu ispravnosti uređaja i opreme prema rokovima iz stavka 2. ovoga članka, stanica za tehnički pregled vozila dužna je odmah nakon isteka rokova o tome izvijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, koje će osigurati umjeravanje i kontrolu ispravnosti uređaja i opreme o trošku stručne organizacije iz članka 273. ovoga Zakona.

(5) Stanica za tehnički pregled vozila, u slučaju neispravnosti ili neposjedovanja uređaja ili opreme kojima se obavlja tehnički pregled vozila, dužna je privremeno obustaviti obavljanje poslova na tim uređajima i o tome obavijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i stručnu organizaciju iz članka 273. ovoga Zakona.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ne održava u ispravnom i urednom stanju objekt, uređaje i opremu stanice za tehnički pregled vozila ili uređaje i opremu ne podvrgava obveznom umjeravanju i nadzoru, odnosno ne podnese zahtjev za ispitivanje i nadzor uređaja ovlaštenoj organizaciji, odnosno stručnoj organizaciji iz članka 273. ovoga Zakona i o tome ne obavijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, ili ne prestane s radom u slučaju neispravnosti ili neposjedovanja uređaja i opreme i o tome ne obavijesti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove i stručnu organizaciju iz članka 273. ovoga Zakona.

(7) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 268.

Upravni i inspekcijski nadzor nad radom stanica za tehničke preglede vozila obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

Članak 269.

(1) Ako policijski službenik ministarstva nadležnog za unutarnje poslove nadzorom utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila ne koristi propisane, umjerene i ispravne uređaje i opremu ili da objekt i prostor ne udovoljavaju propisanim uvjetima ili da

tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu) ili ako povjerene poslove ne obavlja prema propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila i prema općim aktima iz članka 273. ovoga Zakona, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će stanici za tehnički pregled vozila zabraniti rad i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

(2) Ako stanica za tehnički pregled vozila iz stavka 1. ovoga članka ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje tehničkih pregleda vozila.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila u objektu i prostoru koji ne udovoljava propisanim uvjetima ili da tehničke preglede i poslove registracije vozila obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu), ili ako povjerene poslove ne obavlja prema propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila ili prema općim aktima iz članka 273. ovoga Zakona ili za vrijeme privremene zabrane rada.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 270.

(1) Ako policijski službenik u obavljanju nadzora nad radom stanice za tehnički pregled vozila utvrdi da nadzornik, odnosno referent za poslove registracije vozila, tehničke preglede vozila ili poslove registracije vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od jednog mjeseca, odnosno na vrijeme od tri mjeseca ukoliko se radi o ponavljanju predmetne nepravilnosti u radu u razdoblju od 36 mjeseci.

(2) Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila kojem su neispravni uređaji za zaustavljanje, upravljanje ili za pogon na plin, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu oduzeti dopuštenje (licencu) za obavljanje tehničkih pregleda vozila na vrijeme od šest mjeseci.

(3) Ako nadzornik ovjeri tehničku ispravnost vozila na kojemu nije izvršen tehnički pregled, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će mu dopuštenje (licencu) na vrijeme od dvije godine.

(4) Ako referent za poslove registracije vozila registrira vozilo suprotno propisima ili ovjeri produljenje registracije, odnosno valjanost prometne dozvole, a da za vozilo nisu plaćene propisane obveze, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će mu privremeno oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od dvije godine.

(5) Ako je zbog propusta iz stavka 2. i 3. ovoga članka izazvana prometna nesreća, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove rješenjem će nadzorniku oduzeti dopuštenje (licencu) na vrijeme od pet godina.

(6) U slučajevima iz stavka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga članka dopustit će se nadzorniku, odnosno referentu obavljanje tehničkih pregleda vozila i poslova u vezi s registracijom vozila, nakon što zadovolje na provjeri stručnosti.

(7) Protiv rješenja iz stavka 1., 2., 3., 4. i 5. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako naredi, odnosno dozvoli da referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila obavlja poslove u stanici za tehnički pregled vozila kojemu je oduzeta licenca ili koji nije zadovoljio na provjeri stručnosti ili ako poslove ne obavlja stručno i u skladu s propisima.

(9) Za prekršaj iz stavka 8. ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila ako poslove registracije vozila i tehničkih pregleda vozila ne obavlja stručno i u skladu s propisima.

Članak 271.

(1) Nadzornici i referenti za poslove registracije vozila dužni su pristupiti provjeri stručnosti svake druge godine.

(2) Provjeru stručnosti iz stavka 1. ovoga članka provodi stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona. Program i način provjere stručnosti propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 272.

(1) Nadzorniku i referentu za poslove registracije vozila, koji ne pristupi provjeri stručnosti ili na toj provjeri ne zadovolji, stanica za tehnički pregled ne smije dopustiti obavljanje poslova tehničkog pregleda i registracije vozila za vrijeme dok na toj provjeri ne zadovolji.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj referent za poslove registracije vozila ili nadzornik tehničke ispravnosti vozila ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

Članak 273.

(1) Poslove organiziranja i jedinstvenog provođenja tehničkih pregleda vozila, organiziranja poslova registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila i izdavanja pokusnih pločica kao javne ovlasti, obavlja stručna organizacija, koju na temelju javnog natječaja, ovlasti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(2) Stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka mora imati:

1. prostorne i materijalno-tehničke uvjete koji osiguravaju obavljanje poslova na teritoriju Republike Hrvatske,
2. odgovarajuće stručne kadrove,
3. organizaciju rada i ustroj koji jamči trajno i kvalitetno obavljanje poslova,
4. odgovarajuću informatičku i tehničku podršku za obavljanje povjerenih poslova.

(3) Uvjete iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Ako stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka ne obavlja povjerene joj poslove stručno i u skladu s propisima, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje. Ako je stručnoj organizaciji oduzeto ovlaštenje, poslove iz stavka 1. ovoga članka kao i stručni nadzor obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, dok ne ovlasti drugu stručnu organizaciju.

(5) Stručna organizacija iz stavka 1. ovoga članka općim aktima: uređuje odnose od interesa za jedinstveno organiziranje i obavljanje tehničkih pregleda i registracije vozila u stanicama za tehničke preglede vozila te izdavanje pokusnih pločica, normative i vrednovanje rezultata rada djelatnika stanica za tehničke preglede, uređuje i obavlja i druge poslove na temelju ovlaštenja određenih ovim Zakonom. Opći akti objavljuju se u "Narodnim novinama".

(6) U obavljanju poslova iz stavka 5. ovoga članka, stručna organizacija prati i usklađuje rad, usklađuje kriterije, pruža stručnu i drugu pomoć stanicama za tehničke preglede, obavlja stručni nadzor i druge stručne poslove koji joj propisom ministra nadležnog za unutarnje poslove budu povjereni te surađuje sa istim ili sličnim tijelima u zemlji i svijetu.

(7) Ministarstvo nadležno za unutarnje poslove obavlja nadzor nad zakonitošću općih akata iz stavka 5. ovoga članka i može ih obustaviti od izvršenja.

(8) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom stručne organizacije iz stavka 1. ovoga članka obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako povjerene joj poslove ne obavlja stručno ili ih obavlja suprotno odredbama ovoga članka.

(10) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 274.

(1) Ako stručna organizacija utvrdi da stanica za tehnički pregled vozila ne koristi propisane, umjerene i ispravne uređaje i opremu ili da objekt i prostor ne udovoljavaju propisanim uvjetima ili da tehničke preglede vozila u stanici obavlja osoba koja nema dopuštenje (licencu) ili ako povjerene poslove ne obavlja u skladu s propisima o tehničkim pregledima i registraciji vozila i prema općim aktima iz članka 273. ovoga Zakona, odmah će obavijestiti ministarstvo nadležno za unutarnje poslove, koje će stanici za tehnički pregled vozila rješenjem privremeno zabraniti rad i odrediti rok za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

(2) Ako stanica za tehnički pregled vozila ne otkloni utvrđene nedostatke u određenom roku, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje tehničkih pregleda vozila.

(3) Protiv rješenja iz stavka 1. i 2. ovoga članka ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako obavlja tehnički pregled vozila, za vrijeme privremene zabrane rada.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

4. ISPITIVANJE I HOMOLOGACIJA VOZILA

Članak 275.

(1) Motorna i priključna vozila koja se serijski proizvode moraju biti homologirana (tipno odobrena) te se prije stavljanja na tržište i prve registracije trebaju podvrgnuti postupku provjere homologacije radi utvrđivanja zadovoljavaju li propisane zahtjeve o homologaciji. Zadovoljavanje propisanih zahtjeva potvrđuje se izjavom/potvrdom o sukladnosti koja je uvjet za stavljanje na tržište i prvu registraciju vozila.

(2) Propisima o homologaciji propisuju se zahtjevi o homologaciji koje moraju zadovoljavati vozila i njihovi dijelovi i oprema, metode i postupci ispitivanja, načini priznavanja dokumenata o homologaciji izdanih u drugim zemljama, sadržaj potvrde (certifikata) o sukladnosti, naknade za provođenje postupka kao i uvjeti koje moraju ispunjavati pravne i fizičke osobe za obavljanje određenih radnji u postupku homologacije vozila i njihovih dijelova i opreme. Upravni nadzor nad određenim radnjama u postupku homologacije vozila obavlja Državni zavod za mjeriteljstvo.

(3) Ovlašćuje se ravnatelj državnog zavoda za mjeriteljstvo da donese propise o homologaciji vozila i njihovih dijelova.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 276.

(1) Motorna i priključna vozila koja se proizvode pojedinačno ili se proizvode u maloj seriji, prije prvog puštanja u promet moraju biti podvrgnuta postupku ispitivanja vozila zbog utvrđivanja tehničkih značajki vozila bitnih za sigurnost i ekološku podobnost vozila u prometu na cestama. Vozila na kojima se vrši nadogradnja, pregradnja ili zamjena serijskog dijela ili uređaja neserijskim dijelom ili uređajem prije puštanja u promet, moraju biti podvrgnuta ispitivanju promijenjenih dijelova i uređaja i ostalih tehničkih značajki bitnih za sigurnost i ekološku podobnost vozila u prometu na cestama.

(2) Vozila za koja nisu poznati tehnički podaci potrebni za tehnički pregled i registraciju podvrgavaju se ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja vozila radi utvrđivanja tih podataka.

(3) O tehničkim podacima utvrđenim u postupku iz stavka 1. i 2. ovoga članka izdaje se potvrda o ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja.

(4) U postupku ispitivanja vozila provjerava se jesu li pojedini uređaji na vozilima homologirani.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač, odnosno vlasnik koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje nije podvrgnuto ispitivanju sukladno odredbama ovoga članka.

Članak 277.

(1) Ispitivanje u slučajevima iz članka 276. ovoga Zakona kao i ispitivanje konstrukcijskih osobina i uređaja vozila prema drugim propisima obavlja pravna osoba koju ovlasti ministarstvo nadležno za poslove prometa uz suglasnost ministarstva nadležnog za poslove gospodarstva.

(2) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je obavljati ispitivanje u skladu s propisima, normativima i tehničkim uputama.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, ispitivanje rezervoara plina na vozilu kojem je ugrađen uređaj za pogon na plin, obavlja Državni inspektorat.

(4) Ispitivanje uređaja i opreme za plinski pogon može obavljati i organizacija za ispitivanje kvalitete robe.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(6) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

Članak 278.

(1) Ispitivanje vozila i obradu dokumentacije u pravnoj osobi iz članka 277. ovoga Zakona mogu obavljati osobe koje su završile preddiplomski i diplomski sveučilišni studij ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij strojarskog ili prometnog smjera (cestovnog) te stekle odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom koje imaju dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za poslove prometa.

(2) Pregled vozila za potrebe ispitivanja vozila iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati osobe koje su završile najmanje preddiplomski sveučilišni studij ili stručni studij, u trajanju od tri godine strojarskog ili prometnog smjera (cestovnog) te stekle odgovarajući naziv u skladu s posebnim zakonom koje imaju dopuštenje (licencu) ministarstva nadležnog za poslove prometa. Pregled vozila za potrebe ispitivanja vozila iz stavka 1. ovoga članka mogu obavljati i osobe koje su takve poslove obavljale prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(3) Osobama iz ovoga članka neće se izdati dopuštenja (licence) za obavljanje propisanih poslova, ako su pravomoćno osuđene za kaznena djela protiv života i tijela, protiv slobode i prava čovjeka i građanina, protiv Republike Hrvatske, protiv vrijednosti zaštićenih međunarodnim pravom, protiv spolne slobode i spolnog ćudoređa, protiv imovine, protiv opće sigurnosti ljudi i imovine i sigurnosti prometa, protiv vjerodostojnosti isprava, protiv javnog reda, protiv službene dužnosti, koja se progone po službenoj dužnosti ili se protiv njih vodi kazneni postupak za ta djela odnosno ako su pravomoćno osuđene za prekršaje iz ovoga Zakona za koje je propisana kazna zatvora.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba ako ispitivanja obavljaju osobe koje ne ispunjavaju uvjete propisane ovim člankom.

(5) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj fizička osoba koja obavlja poslove ispitivanja i pregleda, a za to ne ispunjava uvjete.

Članak 279.

Potvrdu iz članka 276. stavka 3. ovoga Zakona o ispitivanju serijskih ili pojedinačno proizvedenih vozila, motora, šasije ili rezervnog dijela pribavlja proizvođač, a potvrdu o ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja preinačenog vozila, motora, šasije ili dijela pribavlja vlasnik vozila.

Članak 280.

Ako je za vozilo izdana potvrda s tehničkim podacima koji ne odgovaraju stvarnom stanju vozila ili je izdana potvrda o ispitivanju od dvije ili više tvrtki s različitim tehničkim podacima, ispitivanje konstrukcijskih osobina i uređaja vozila obaviti će povjerenstvo koje odredi ministarstvo nadležno za poslove prometa.

Članak 281.

(1) Upravni i inspekcijski nadzor nad poslovima ispitivanja konstrukcijskih osobina i uređaja vozila obavlja ministarstvo nadležno za poslove prometa.

(2) Ovlašćuje se ministar nadležan za poslove prometa da u suglasnosti s ministrom nadležnim za poslove gospodarstva donese propise o uvjetima, postupku i načinu ispitivanja vozila, o tome što se smatra proizvodnjom, preinakom i bitnijim popravkom, o stručnoj spremi djelatnika koji obavljaju ispitivanje, o obliku i sadržaju potvrde o ispitivanju, o vođenju evidencije o izdanim potvrdama te o davanju na korištenje podataka o ispitivanju vozila.

XI. POSEBNE MJERE ZA SIGURNOST PROMETA NA CESTAMA

1. OPĆE ODREDBE

Članak 282.

(1) Policijski službenik, obavljajući poslove iz članka 4. stavka 1. ovoga Zakona, može vozača i drugog sudionika u prometu na cesti podvrgnuti ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata (alkometar i dr.), umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi utvrđivanja prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, a potom, po potrebi, i odvesti u zdravstvenu ustanovu na vađenje krvi i uzimanje urina ili na liječnički pregled.

(2) Prije poduzimanja radnji iz stavka 1. ovoga članka, policijski službenik može podvrgnuti vozača postupku prepoznavanja znakova koji su posljedica prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje.

(3) Policijski službenik odvest će na vađenje krvi i uzimanje urina radi analize ili na liječnički pregled i osobu za koju se ispitivanjem utvrdi da u organizmu ima opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje, utvrđene odgovarajućim sredstvima ili uređajima.

(4) Osobe iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka dužne su postupati prema zahtjevima policijskog službenika.

(5) Policijski službenik o poduzetim radnjama iz stavka 1. i 3. ovoga članka i članka 181. ovoga Zakona obavezno sačinjava zapisnik, odnosno zahtjev za liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.

(6) Osoba za koju je ispitivanjem na jedan od načina iz stavka 1. ovoga članka utvrđeno da u organizmu ima opojnih droga, lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje ili nedozvoljenu količinu alkohola, snosi troškove ispitivanja, a osoba iz stavka 3. ovoga članka snosi i troškove odvoženja službenim policijskim vozilom na liječnički pregled, vađenje krvi i uzimanje urina radi analize.

(7) Postupak i način prepoznavanja znakova i simptoma prisustva u organizmu alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje iz stavka 2. ovoga članka propisat će ministar nadležan za zdravstvo u suglasnosti s ministrom nadležnim za unutarnje poslove.

(8) Prema vozaču koji je u prometu na cesti zatečen u počinjenju prekršaja pod utjecajem opojnih sredstava, ako osobite okolnosti upućuju da će nastaviti s radnjom prekršaja, policijski službenik može, radi neposrednog sprječavanja nastavka činjenja prekršaja, narediti mjere njegova smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne u trajanju duljem od 12 sati te u tom vremenu narediti premještanje njegova vozila na određeno mjesto. Vozilo čije je premještanje određeno premjestit će po

naredbi policije pravna ili fizička osoba obrtnik nadležna za održavanje cesta, odnosno pravna ili fizička osoba obrtnik s kojom je pravna ili fizička osoba obrtnik ili upravno tijelo nadležno za održavanje cesta sklopilo ugovor za uklanjanje vozila.

(9) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora u trajanju do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač motornog vozila i instruktor vožnje koji odbije podvrgnuti se ispitivanju ili liječničkom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina.

(10) Novčanom kaznom u iznosu od 700,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu, osim vozača motornog vozila i instruktora vožnje, koji odbije podvrgnuti se ispitivanju ili stručnom pregledu, odnosno uzimanju krvi ili krvi i urina.

Članak 283.

(1) Brzina kretanja vozila utvrđuje se pomoću uređaja za mjerenje brzine kretanja vozila, tahografskog zapisa ili neposrednim praćenjem s vozilom.

(2) Fotografija i videozapis s podacima o utvrđenoj brzini, tahografski zapis i zapisnik o očitavanju na radaru koji nema zapis ili brzinomjer, služe kao dokaz o utvrđenoj brzini kretanja vozila.

(3) Kao dokaz u prekršajnom postupku mogu se koristiti tehničke snimke, službene bilješke i zapisnici.

(4) Ne smiju se koristiti niti ugrađivati u motorno vozilo uređaji ili naprave koje imaju za cilj ometanje ili otkrivanje uređaja koje koriste ovlaštene osobe za nadzor prometa na cestama. Ukoliko policijski službenik nađe na vozilu ili u vozilu takav uređaj ili napravu naredit će vozaču da ga ukloni, a ukoliko vozač to odbije, uređaj ili naprava će se ukloniti o trošku vozača.

(5) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač ako postupi suprotno odredbi stavka 4. ovoga članka.

Članak 284.

(1) Policijska uprava, odnosno policijska postaja oduzet će vozačku dozvolu vozaču i instruktoru vožnje za kojeg se pregledom utvrdi da je postao tjelesno ili duševno nesposoban za upravljanje vozilima, za vrijeme dok ta nesposobnost traje.

(2) Vozaču ili instruktoru vožnje koji ima pravo upravljati motornim vozilima više kategorija, a to mu pravo za pojedine kategorije bude ograničeno zbog razloga predviđenih u stavku 1. ovoga članka, izdat će se na njegov zahtjev nova vozačka dozvola u koju će se upisati one kategorije vozila kojima ima pravo upravljati.

(3) Vozaču ili instruktoru vožnje koji se ne podvrgne nadzornom zdravstvenom pregledu na koji je upućen, vozačka će se dozvola oduzeti dok se tom pregledu ne podvrgne.

(4) Protiv odluke o oduzimanju vozačke dozvole donesene na temelju odredbi ovoga članka vozač i instruktor vožnje može u roku od 15 dana izjaviti žalbu drugostupanjskom povjerenstvu ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, koje rješava po žalbama u upravnom postupku protiv rješenja policijskih uprava. Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 285.

(1) Policijski službenik naredbom će privremeno oduzeti vozačku dozvolu i isključiti iz prometa vozača i instruktora vožnje:

1) koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom ako u organizmu ima opojnih droga ili nedozvoljenu količinu alkohola ili ako pokazuje znakove alkoholiziranosti ili utjecaja opojnih droga, a odbija se podvrgnuti ispitivanju

2) koji nema pomagala za koja je navedeno u vozačkoj dozvoli da ih mora koristiti tijekom upravljanja (članak 196. stavak 2. ovoga Zakona),

3) koji upravlja vozilom suprotno odredbi članka 221. stavka 3. ovoga Zakona,

4) koji ne postupi po zahtjevu policijskog službenika da se podvrgne ispitivanju ili stručnom pregledu (članak 181. stavak 1. i članak 282. stavak 4. ovoga Zakona),

5) vozača motocikla ili mopeda i osobe koje se prevoze tim vozilima, ako kod sebe nemaju zaštitne kacige ili je odbije nositi na glavi (članak 114. ovoga Zakona),

6) vozača koji upravlja vozilom duže od vremena propisanog posebnim propisom ili ne koristi propisane odmomore.

(2) Policijski službenik može naredbom isključiti iz prometa vozača koji upravlja ili pokušava upravljati vozilom ako je očito da je vozač u takvom psihofizičkom stanju (umor, stres, bolest, prisutnost lijekova u organizmu na kojima je označeno da se ne smiju upotrebljavati prije ni za vrijeme vožnje) da nije sposoban sigurno upravljati vozilom (članak 198. ovoga Zakona).

(3) Na temelju odredbi stavka 1. ovoga članka, vozačka dozvola se privremeno oduzima dok ne prestanu razlozi zbog kojih je oduzeta, a najduže do 8 dana.

(4) Ako u slučajevima iz stavka 1. ovoga članka vozač ne preuzme privremeno oduzetu vozačku dozvolu po isteku mjere opreza, a najkasnije u roku od 3 dana od dana isteka, vozačka dozvola će se dostaviti tijelu u čijoj se evidenciji vodi. Tijelu u čijoj se evidenciji vodi vozač, vozačku dozvolu dostavit će se i u slučaju da je u međuvremenu od nadležnog tijela doneseno pravomoćno rješenje o kazni i izrečenoj zaštitnoj mjeri.

(5) Prilikom postupanja prema vozaču ili instrukturu vožnje po stavku 1. ovoga članka, policijski službenik omogućit će vozaču da u primjerenom roku pozove drugoga vozača, koji ispunjava uvjete za upravljanje vozilom u prometu na cesti, da preuzme vozilo kojim je upravljao vozač koji je isključen iz prometa.

2. PRAVNA POSLJEDICA OSUDE

Članak 286.

(1) Pravna posljedica pravomoćne osude vozača motornog vozila za određene prekršaje iz ovoga Zakona na temelju određenog broja prikupljenih negativnih prekršajnih bodova je na određeno vrijeme gubitak prava na upravljanje motornim vozilom određene kategorije odnosno svih kategorija.

(2) Nadležna policijska uprava odnosno policijska postaja u svoju evidenciju upisuje vozaču motornog vozila negativne prekršaje bodove ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj za koji su ovim Zakonom predviđeni negativni prekršajni bodovi.

(3) Negativne prekršajne bodove upisuje ona policijska uprava odnosno policijska postaja koja je pokrenula prekršajni postupak.

(4) Nakon proteka dvije godine od dana pravomoćnosti odluke o prekršaju na temelju koje su prikupljeni i upisani negativni prekršajni bodovi isti se ne mogu više uračunavati pri donošenju rješenja iz stavka 6. i 7. ovoga članka i brišu se iz evidencije.

(5) Nakon što su negativni prekršajni bodovi uzeti u obzir za donošenje rješenja iz stavka 6. odnosno 7. ovoga članka brišu se iz evidencije vozača.

(6) Vozaču motornog vozila koji je unutar razdoblja od dvije godine prikupio devet negativnih prekršajnih bodova samo ili pretežito za prekršaje za koje su ovim Zakonom propisana tri negativna prekršajna boda, rješenjem će se izreći mjera zabrane upravljanja motornim vozilom svih kategorija u trajanju od dvanaest mjeseci.

(7) Vozaču motornog vozila koji je unutar razdoblja od dvije godine prikupio devet negativnih prekršajnih bodova pretežito za prekršaje za koje su ovim Zakonom propisana manje od tri negativna prekršajna boda, rješenjem će se izreći mjera zabrane upravljanja motornim vozilom one kategorije kojom je pretežito prikupio negativne prekršajne bodove u trajanju od devet mjeseci.

(8) Vozaču motornog vozila kojem je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom iz stavka 6. ili 7. ovoga članka i koji u narednom razdoblju od pet godina, računajući od isteka izvršenja posljednje mjere zabrane upravljanja motornim vozilom, prikupi devet negativnih prekršajnih bodova, izreći će se mjera poništenja vozačke dozvole za upravljanje motornim vozilom svih kategorija. Nakon proteka dvije godine od isteka izvršenja mjere poništenja vozačke dozvole, vozač može ponovno pristupiti polaganju vozačkog ispita za stjecanje prava na upravljanje motornim vozilom, prema uvjetima propisanim odredbama ovoga Zakona.

(9) Rješenje iz stavka 6., 7. i 8. ovoga članka donosi ona policijska uprava odnosno policijska postaja koja vozača motornog vozila vodi u evidenciji.

(10) Protiv rješenja iz stavaka 6., 7. i 8. ovoga članka vozač kojem je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom ili mjera poništenja vozačke dozvole može podnijeti žalbu Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske u roku osam dana od dana uručenja rješenja. Žalba se podnosi u dva istovjetna primjerka policijskoj upravi odnosno policijskoj postaji koja je donijela rješenje.

(11) Nakon zaprimanja žalbe protiv rješenja iz stavka 6., 7. i 8. ovoga članka, policijska uprava odnosno policijska postaja, bez odgode žalbu s rješenjem i odlukama o prekršaju s klauzulom o njihovoj pravomoćnosti, temeljem kojih je doneseno rješenje, dostavlja Visokom prekršajnom sudu Republike Hrvatske na nadležni postupak.

(12) Žalba protiv rješenja iz stavaka 6., 7. i 8. ovoga članka odgađa izvršenja rješenja.

Članak 287.

(1) Vozaču motornog vozila se u evidenciju upisuje jedan negativan prekršajni bod ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj iz članka 49. stavka 3., članka 53. stavka 5., članka 133. stavka 3., članka 134. stavka 5., članka 142. stavka 5., 181. stavka 7., članka 198. stavka 2., članka 199. stavka 7. ovoga Zakona.

(2) Vozaču motornog vozila se u evidenciju upisuju dva negativna prekršajna boda ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj iz članka 49. stavka 4., članka 53. stavka 4., članka 59. stavka 5., članka 67. stavka 5., članka 70. stavka 3., članka 72. stavka 2., članka 74. stavka 2., članka 137. stavka 2., članka 176. stavka 5. i članka 199. stavka 8. i 9. ovoga Zakona.

(3) Vozaču motornog vozila se u evidenciju upisuju tri negativna prekršajna boda ako je pravomoćnom odlukom o prekršaju proglašen krivim za prekršaj iz članka 32. stavka 4., članka 53. stavka 3., članka 54. stavka 2., članka 57. stavka 7., članka 175. stavka 3., članka 181. stavka 8., članka 199. stavka 10., članka 216. stavka 6., članka 282. stavka 9. i članka 289. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 288.

Pravomoćno izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom počinitelju prekršaja koji nije prije toga stekao pravo na upravljanje motornim vozilom, izvršit će se nakon stjecanja prava na upravljanje motornim vozilom odnosno izdavanja vozačke dozvole.

Članak 289.

(1) Vozač kojem je vozačka dozvola oduzeta (članak 284.) ili je isključen iz prometa (članak 285.) ili mu je izrečena mjera opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole ili mjera zabrane upravljanja motornim vozilom ne smije za to vrijeme upravljati vozilom u prometu na cesti.

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna i fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da vozač kome je oduzeta vozačka dozvola ili mu je izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom određene kategorije upravlja vozilom u prometu na cesti za to vrijeme.

(3) Za prekršaj iz ovoga članka kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna i odgovorna osoba u pravnoj osobi.

(4) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna ili kaznom zatvora do 60 dana kaznit će se za prekršaj vozač koji upravlja vozilom za vrijeme dok su mu izrečene mjere iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 290.

(1) Ako policijski službenik zatekne vozilo na cesti koje zbog tehničke neispravnosti ugrožava ili ometa druge sudionike u prometu (neispravan uređaj za upravljanje, uređaji za zaustavljanje, uređaj za spajanje vučnog i priključnog vozila u vrijeme kada vuče priključno vozilo, neispravna svjetla za osvjetljavanje ceste i označavanje vozila i neispravna svjetlosna signalizacija noću i danju u vrijeme smanjene vidljivosti, neispravni brisači vjetrobranskog stakla u vrijeme vožnje po kiši i snježnim padalinama, dotrajale ili bitno oštećene gume te ako na vozilu ima ugrađene uređaje za davanje svjetlosnih i zvučnih znakova iz članka 153. ili na kojem je obavljena nadogradnja, pregradnja ili zamjena serijskog dijela, a vozilo nije podvrgnuto ispitivanju iz članka 276. ovoga Zakona) ili na kojem je teret nepravilno smješten, odnosno nedovoljno osiguran, ili kojim se bez dozvole prevozi teret čije dimenzije, odnosno masa premašuju najveće dopuštene dimenzije, odnosno masu ili osovinsko opterećenje, naredit će vozaču da odmah prekine kretanje vozilom i otkloni neispravnost ili da vozilo odveze do određenog mjesta gdje može otkloniti neispravnost, odnosno pribavi dozvolu za izvanredni prijevoz.

(2) Ako policijski službenik zatekne vozilo koje se kreće cestom na kojoj je kretanje te vrste vozila zabranjeno ili se kreće bez zimske opreme na dijelu ceste i u vrijeme kada je zimska oprema obavezna, naredit će vozaču da odmah prekine kretanje vozilom ili da vozilom nastavi kretanje na cesti na kojoj je kretanje te vrste vozila dopušteno, odnosno da upotrijebi zimsku opremu.

(3) Policijski službenik može narediti vozaču da vozilo odveze na tehnički pregled radi utvrđivanja neispravnosti ili narediti u suradnji sa stručno osposobljenim nadzornikom pravne osobe koja upravlja i gospodari javnim cestama, da se izvrši kontrola ukupne mase, osovinskog opterećenja i dimenzija vozila. Ako se na tim pregledima utvrdi da vozilo nije tehnički ispravno ili prekoračuje dopuštenu masu ili osovinsko opterećenje ili ukupnu nosivost ili dimenzije vozila, troškove pregleda i kontrole snosi vozač.

(4) Policijski službenik isključit će iz prometa i vozilo koje nije registrirano ili koje nema propisane registarske pločice ili koje nije u propisanom roku podvrgnuto redovnom ili izvanrednom tehničkom pregledu ili za koje nije produženo važenje prometne dozvole.

(5) Ako vozač ne postupi po naredbi iz stavka 1., 2. i 3. ovoga članka, policijski službenik isključit će vozilo iz prometa. Isključenje vozila iz prometa traje sve dok se ne otklone razlozi zbog kojih je vozilo isključeno.

(6) Vozač je dužan isključeno vozilo odmah ukloniti s ceste na mjesto na kojem neće ugrožavati sigurnost prometa ili ometati normalan tok prometa (parkiralište, ugibalište i sl.), a najkasnije u roku od 12 sati vozač je dužan ukloniti isključeno vozilo sa ugibališta i sličnih mjesta.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 30.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna ili fizička osoba obrtnik ako naredi ili dopusti da u prometu na cestama sudjeluje vozilo koje je isključeno iz prometa.

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi ako naredi ili dopusti da u prometu na cestama sudjeluje vozilo koje je isključeno iz prometa.

Članak 291.

(1) Policijski službenik koji je isključio vozilo iz prometa vozaču će privremeno oduzeti registarske pločice.

(2) Policijska uprava, odnosno policijska postaja čiji je policijski službenik privremeno oduzeo registarske pločice dužne su ih vozaču vratiti kada prestanu razlozi zbog kojih su oduzete.

(3) Ako vozač u roku od 15 dana od prestanka razloga ne preuzme registarske pločice ili ne otkloni razloge zbog kojih je vozilo isključeno iz prometa, registarske pločice će se dostaviti tijelu koje vozilo vodi u evidenciji.

(4) Policijski službenik koji je privremeno oduzeo registarske pločice, tahografski zapis i drugo prema odredbama ovoga Zakona, dužan je vozaču o tome izdati potvrdu koja sadrži naziv i sjedište tijela čiji je službenik oduzeo registarske pločice, tahografski zapis i drugo, vrstu i registarski broj vozila, naziv tijela koje je izdalo prometnu dozvolu, ime i prezime vlasnika vozila i njegovu adresu, ime i prezime vozača i njegovu adresu, razlog oduzimanja, datum, vrijeme, cestu i mjesto oduzimanja, način i vrijeme vraćanja te pečat tijela i potpis policijskog službenika.

Članak 292.

(1) Novčane kazne naplaćene prema odredbama ovog Zakonu prihod su državnog proračuna Republike Hrvatske, a koriste se prema odluci Vlade Republike Hrvatske za financiranje preventivnih aktivnosti u cestovnom prometu.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, novčane kazne koje naplate jedinice lokalne samouprave, kada obavljaju poslove iz ovoga Zakona, prihod su proračuna tih jedinica.

3. POSEBNE ODREDBE O PREKRŠAJIMA

Članak 293.

(1) Za prekršaje iz ovoga Zakona kojima je izazvana prometna nesreća samo sa materijalnom štetom, kaznit će se počinitelj prekršaja novčanom kaznom propisanom za taj prekršaj uvećanom za iznos do 1.000,00 kuna.

(2) Ukoliko je prekršajem izazvana prometna nesreća u kojoj ima ozlijeđenih osoba, kaznit će se počinitelj prekršaja novčanom kaznom propisanom za taj prekršaj uvećanom za iznos do 2.000,00 kuna.

Članak 294.

(1) Novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja naplaćuju policijski službenici i službenici tijela jedinica lokalne samouprave kada su za to ovlašteni.

(2) Počinitelju prekršaja koji ne plati novčanu kaznu na mjestu počinjenja prekršaja izdat će se prekršajni nalog s uputom da novčanu kaznu može platiti u roku od osam dana od dana uručjenja prekršajnog naloga.

(3) Radi osiguranja izvršenja kazne ili zaštitne mjere, odnosno osiguranja nazočnosti u prekršajnom postupku, policijski službenik može osobi koja nema prebivalište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj narediti mjeru opreza privremenog oduzimanja putne ili druge isprave za prelazak državne granice, do prestanka razloga, a najduže osam dana.

(4) Mjera opreza privremenog oduzimanja vozačke dozvole izriče se do prestanka razloga zbog kojih je izrečena, a najduže do 8 dana, na način i u slučajevima propisanim odredbama ovog Zakona.

(5) Policijska uprava ili postaja koja tijekom obavljanja poslova nadzora utvrdi da je počinjen prekršaj za koji je propisana samo novčana kazna u utvrđenom iznosu do 1.000,00 kuna, u slučajevima kada prekršajem nije izazvano ometanje ili ugrožavanje drugih sudionika u prometu, odnosno ako je prekršaj osobito lake naravi a počinitelj nije prije činio slične prekršaje može umjesto novčane kazne sudioniku u prometu izreći mjeru usmenog ili pisanog upozorenja.

(6) O izrečenim mjerama pisanog upozorenja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove vodi evidenciju.

(7) Postupak, način izricanja i evidentiranja mjera pisanog upozorenja propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 295.

Ako instruktoru vožnje bude izrečena zaštitna mjera zabrane upravljanja motornim vozilom određene kategorije ili izgubi pravo upravljanja motornim vozilom iz nekih drugih razloga, on se za to vrijeme ne smije baviti osposobljavanjem kandidata za vozače u praktičnom upravljanju vozilom.

Članak 296.

(1) O izrečenim zaštitnim mjerama, negativnim prekršajnim bodovima, mjerama upozorenja, prometnim nesrećama i njihovim posljedicama te o vozačima vozila i vozilima ministarstvo nadležno za unutarnje poslove vodi evidenciju.

(2) Podacima iz evidencije iz stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti pravosudna tijela, upravna tijela koja vode prekršajni postupak te ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(3) Statističkim evidencijama o prometnim nesrećama te o vozačima i vozilima mogu se osim tijela iz stavka 2. ovoga članka koristiti i zdravstvene i druge institucije, organizacije i tijela koja se bave pitanjima sigurnosti prometa te pravne i fizičke osobe koje obavljaju javni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe te provode javne ovlasti na temelju ovoga Zakona.

Članak 297.

(1) Izvršenje pravomoćno izrečene zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom provodi se upisom u evidenciju o izdanim vozačkim dozvolama.

(2) Vrijeme provedeno na izdržavanju kazne zatvora ne računa se u vrijeme trajanja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ovlašćuje se ministar nadležan za unutarnje poslove da donese propise o načinu evidentiranja, praćenja i objave podataka o izrečenim kaznama, mjerama sigurnosti, zaštitnim mjerama, negativnim prekršajnim bodovima, mjerama pisanog upozorenja, prometnim nesrećama i njihovim posljedicama.

Članak 298.

Osobi koja počini prometni prekršaj koristeći inozemnu vozačku dozvolu umjesto zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom može se primijeniti zaštitna mjera zabrane korištenja inozemne vozačke dozvole na području Republike Hrvatske, u trajanju od mjesec dana do dvije godine.

Članak 299.

Instruktor vožnje pod čijim se nadzorom kandidat za vozača obučava u upravljanju vozilom u prometu na cesti, kaznit će se za prekršaj što ga počini kandidat za vozača, osim ako nije bio u mogućnosti spriječiti prekršaj.

XII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 300.

(1) Propise o sadržaju, obliku i boji obrazaca propisanih ovim Zakonom, donose ovlašteni ministri.

(2) Cijene obrazaca, registara, upisnika, registarskih i drugih pločica i drugih obrazaca iz ovog Zakona po odredbama za čije je provođenje i nadzor nadležno ministarstvo za unutarnje poslove propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

Članak 301.

(1) Obrasce u svezi s vozačkim dozvolama i registracijom vozila, registre, registarske i druge pločice izrađuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove odnosno organizacija koju ono za to ovlasti ili pravna osoba u vlasništvu Republike Hrvatske koju na prijedlog ministra nadležnog za unutarnje poslove za to ovlasti Vlada Republike Hrvatske.

(2) Obrasce i registre u svezi s tehničkim pregledima vozila propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove, a izrađuje stručna organizacija iz članka 273. ovoga Zakona.

(3) Postupak i način izrade, tehničke i kadrovske uvjete za izradu i način korištenja te dostavu podataka iz stavka 1. ovoga članka propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(4) Pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka dužna je povjerene poslove obavljati u skladu s ovim Zakonom i po postupku kojeg propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove.

(5) Upravni i inspekcijski nadzor nad radom pravne osobe iz stavka 1. ovoga članka obavlja ministarstvo nadležno za unutarnje poslove.

(6) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 do 5.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj i odgovorna osoba u pravnoj osobi iz stavka 1. ovoga članka ako postupi suprotno odredbama ovoga članka.

(8) Ukoliko pravna osoba iz stavka 1. ovoga članka dva ili više puta ponovi prekršaj iz ovoga članka, na prijedlog ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, Vlada Republike Hrvatske oduzet će joj ovlaštenje za obavljanje povjerenih poslova.

Članak 302.

Do donošenja provedbenih propisa iz ovoga Zakona, ostaju na snazi važeći provedbeni propisi ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona.

Članak 303.

Ministri i ravnatelji državnih upravnih organizacija ovlašteni ovim Zakonom dužni su provedbene propise donijeti u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Članak 304.

(1) Stručne organizacije iz članka 206. i 273. ovoga Zakona dužne su uskladiti i organizirati svoju djelatnost i donijeti akte propisane ovim Zakonom u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

(2) Stručne organizacije iz članka 206. i 273. ovoga Zakona koje ne usklade svoj rad i organizaciju i ne donesu akte propisane ovim Zakonom u roku iz stavka 1. ovoga članka, prestaju s radom istekom tog roka.

Članak 305.

(1) Stanice za tehničke preglede vozila i auto škole dužne su uskladiti organizaciju i djelatnost s odredbama ovoga Zakona, u roku od tri mjeseca od stupanja na snagu odgovarajućih provedbenih propisa iz članka 206. stavka 5., članka 273. stavka 5., odnosno članka 304. ovoga Zakona.

(2) Stanice za tehničke preglede vozila i auto škole koje ne usklade svoj rad i organizaciju u roku iz stavka 1. ovoga članka, prestaju s radom istekom tog roka.

(3) Autoškole koje obavljaju osposobljavanje kandidata za vozače iz nastavnog predmeta Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći, danom stupanja na snagu ovog Zakona prestaju obavljati te poslove.

Članak 306.

(1) Osobe koje su stupanjem na snagu ovoga Zakona zatečene na obavljanju poslova ovlaštenog ispitivača iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, a ne ispunjavaju uvjete iz članka 208. stavka 3. ovoga Zakona te osobe koje su zatečene na obavljanju poslova ovlaštenog nadzornika, a ne ispunjavaju uvjete iz članka 206. stavka 6. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati te poslove, a najduže pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Iznimno, ovlašteni ispitivači zatečeni u obavljanju tih poslova, koji imaju visoku stručnu spremu koja nije propisana člankom 208. stavkom 3. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati te poslove.

(2) Osobe koje su stupanjem na snagu ovoga Zakona zatečene na obavljanju poslova stručnog voditelja i predavača, a ne ispunjavaju uvjete iz članka 203. stavka 1. i 2. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati te poslove.

Članak 307.

(1) Osobe koje do stupanja na snagu ovoga Zakona imaju dopuštenje (licencu) za obavljanje poslova nadzornika tehničke ispravnosti vozila i dozvolu instruktora vožnje za obavljanje tih poslova, izdanu od ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, mogu i dalje obavljati te poslove iako ne ispunjavaju uvjete iz članka 203. stavka 4. i članka 260. ovoga Zakona.

(2) Osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona obavljale ispitivanje vozila i obradu dokumentacije te pregled za potrebe ispitivanja vozila iz članka 278. ovoga Zakona, a koje ne ispunjavaju uvjete iz navedenog članka, mogu nastaviti obavljati te poslove te će im ministarstvo nadležno za poslove prometa izdati dopuštenje (licencu).

Članak 308.

Pravomoćno izrečeni negativni bodovi po Zakonu o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ broj: 105/04) smatraju se negativnim prekršajnim bodovima i uzet će se u obzir za primjenu pravne posljedice osude.

Članak 309.

Stupanjem na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o sigurnosti prometa na cestama ("Narodne novine" broj: 105/04) osim odredbi o zaštitnim mjerama zabrane upravljanja motornim vozilom i negativnim bodovima propisanim za prekršaje iz tog Zakona počinjene do 31. prosinca 2007.

Članak 310.

Ovaj Zakon objavit će se u "Narodnim novinama", a stupa na snagu 1. lipnja 2008. godine, osim odredbi članka 205. stavka 1., 3., 4., 5. i 6. ovoga Zakona, koje će stupiti na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju.

OBRAZLOŽENJE

U I. Poglavlju „OSNOVNE ODREDBE“ (Članci 1. – 3.)

Određuje se područje koje se Zakonom regulira te se preciznije definiraju pojmovi koji se koriste u odredbama Zakona. U odnosu na Zakon o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“ broj: 105/04.) uvedeni su pojmovi „oldtimer“, „pomoćna pješačka sredstva“, „motorni tricikl“, „kampersko motorno vozilo“, „prikolica s centralno postavljenim osovinama“, „sudionik u prometnoj nesreći“ i „mladi vozač“, dok su pojmovi „motorno vozilo“, „radno vozilo“, „moped“, „motocikl“, „prometni tok“, „prometna nesreća“ i „materijalna šteta u prometnoj nesreći“ preciznije definirani. U odredbi članka 3. stavka 2. preciznije se definira obveza ministarstva nadležnog za poslove obrazovanja da u odgojno-obrazovne programe, počevši od predškolskih ustanova, uvrsti sadržaje primjerene uzrastu, koji imaju za cilj osposobljavanje za sigurno sudjelovanje u prometu te promicanje i podizanje razine prometne kulture.

U II. Poglavlju „OVLAŠTENJA ZA NADZOR I UREĐENJE PROMETA“ (Članci 4.– 5.)

Navedenim odredbama preciznije je određeno je da nadzor nad trajanjem ukupnog vremena upravljanja vozilom, odmorima vozača, tahografima, nadzornim uređajima te nad vozilima u pogledu najveće dopuštene mase, dimenzija i osovinskog opterećenja, obavljaju inspektori cestovnog prometa i cesta, a osim inspektora navedene poslove mogu obavljati i policijski službenici ministarstva nadležnog za unutarnje poslove.

Jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, sukladno odredbama ovoga Zakona dana je mogućnost da, uz prethodnu suglasnost ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, uređuje promet na svom području. Također, jedinicama lokalne samouprave dana je mogućnost da obavljaju poslove nadzora i premještanja nepropisno zaustavljenih ili parkiranih vozila sukladno odredbama članaka 84. i 85. ovoga Zakona. Nadalje, propisana je obveza jedinicama lokalne samouprave da, ukoliko se za to ukaže potreba, na prijedlog ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, organiziraju školske prometne jedinice i prometne jedinice mladeži.

U III. Poglavlju „CESTE“ (Članci 6. – 11.)

Preciznije se normiraju uvjeti za opremanje cesta kako bi odgovarale namjeni i zahtjevima sigurnosti prometa. Daje se ovlast ministru nadležnom za poslove prometa da posebnim pravilnikom propiše osnovne uvjete kojima javne ceste i njihovi elementi moraju udovoljavati s gledišta sigurnosti prometa te uvjete i način postavljanja prometne signalizacije te odvijanja prometa na javnim cestama prilikom njihove izgradnje, rekonstrukcije i održavanja.

U IV. Poglavlju „PROMETNI ZNAKOVI“ (Članci 12. – 33.)

Odredbama ovih članaka propisuje se način obilježavanja javnih cesta prometnim znakovima, vrste prometnih znakova, prometna svjetla i znaci koje daju ovlaštene osobe te obilježavanje prijelaza ceste preko željezničke pruge.

U V. Poglavlju „PROMETNA PRAVILA“ (Članci 34. – 173.)

Odredbama ovih članaka propisuju se obveze vozača i drugih sudionika u prometu na cestama. Tako se zabranjuje ostavljati na cesti i cestovnom zemljištu dotrajala i neregistrirana vozila i ostavljati, nanositi i bacati otpatke i predmete koji mogu ugroziti sigurnost prometa ili zagađiti okoliš. U odnosu na važeću odredbu Zakona novim prijedlogom Zakona proširuje se pravo na korištenje znaka pristupačnosti za invalide na način da se daje osobama sa 80 ili više posto tjelesnog oštećenja, odnosno osobama koje imaju oštećenje donjih ekstremiteta 60 ili više posto. Prilikom formuliranja navedene odredbe uvažen je prijedlog predstavnika udruga osoba s invaliditetom. Nadalje, ograničava se brzina kretanja vozila na cesti namijenjenoj isključivo prometu motornih vozila – brzoj cesti ograničuje se na 110 km/h, a na ostalim cestama na 90 km/h. Na cesti u naselju vozač se ne smije vozilom kretati brzinom većom od 50 km na sat, odnosno brzinom većom od brzine dopuštene postavljenim prometnim znakom za cijelo naselje ili njegov dio. Na cesti u naselju čiji prometno-tehnički i sigurnosni elementi to omogućuju (npr. pješački pothodnici i nadhodnici, upravljanje na raskrižjima s uređajima za davanje znakova s prometnim svjetlima i sl.) može se prometnim znakom dopustiti kretanje vozilom i brzinom većom od 50 km na sat, a najviše do 80 km na sat. Nadalje, a imajući u vidu da je brzina najčešći uzrok nastanka prometnih nesreća, novčane kazne u odnosu na do sada važeći Zakon su povećane za gruba prekoračenja brzine. Također, uređuje se propuštanje vozila i prednost prolaska, preciznije se normira obveza vozača o propuštanju vozila na tračnicama i propuštanju bicikla kada vozilom presijeca biciklističku traku ili biciklističku stazu, uređuje se zaustavljanje i parkiranje na način da vozač ne smije zaustaviti ili parkirati vozilo na mjestu na kojem bi ono ugrožavalo sigurnost drugih sudionika u prometu ili predstavljalo smetnju za normalan tok prometa ili kretanje pješaka. Nadalje, propisane su obveze vozača da je dužan zatvoriti i učvrstiti sve pokretne dijelove i nadogradnje na vozilu prije započinjanja vožnje. Također, propisuje se kada se može odrediti premještanje nepropisno zaustavljenog ili parkiranog vozila na drugo mjesto i obvezu da se, prije izdavanja naredbe za premještanje, položaj vozila utvrđuje fotografijom ili skicom. Nadalje, novim prijedlogom Zakona predloženo je da na motornim vozilima za vrijeme vožnje danju moraju biti upaljena dnevna ili kratka svjetla, u razdoblju zimskog računanja vremena, osim motocikla i mopeda koji tijekom cijele godine za vrijeme vožnje moraju imati upaljena kratka svjetla. Propisuje se obveza da i biciklisti moraju za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi zaštitnu kacigu. Također, predlažu se i veći iznosi novčanih kazni za vozače motocikla, mopeda i drugih osoba koje se prevoze na njima, a na glavi ne nose zaštitnu kacigu. Propisuju se obveze pješaka, kada se kreću kolnikom na javnoj cesti izvan naselja, da su dužni kretati se uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja, a noću i u slučaju smanjene vidljivosti da moraju biti osvijetljeni ili označeni reflektirajućom materijom. Nadalje, vozilima Gorske službe spašavanja omogućuje se, s obzirom na njezin značaj i ulogu za spašavanje ljudskih života, prednost prolaska u odnosu na ostale sudionike u prometu kada takva vozila koriste rotirajuće plavo svjetlo. Nadalje, preciznije se propisuje prijevoz osoba, posebno djece na biciklu, mopedu, motociklu i osobnom automobilu. Naime, u odnosu na važeći Zakon, a imajući u vidu lakšu komunikaciju roditelja s djetetom te činjenicu da su u praksi mnogi roditelji djecu prevozili na prednjem sjedalu, novim prijedlogom Zakonom o sigurnosti prometa na cestama predloženo je da vozač motornog vozila može prevoziti dijete do dvije godine starosti na prednjem sjedalu vozila ako vozilo nema suvozački zračni jastuk ili ako se suvozački zračni jastuk može isključiti i ako se dijete prevozi u sigurnosnoj sjedalici postavljenoj suprotno od pravca vožnje koja je pričvršćena za vozilo pomoću sigurnosnog pojasa na tri točke vezivanja ili posebnim kopčama u vozilu. Nadalje, usklađujući odredbe

Zakona s Direktivom 2003/20/EZ Vijeća Europe, daje se ovlast ministru nadležnom za zdravstvo da propiše postupak uvjete i način izdavanja uvjerenja osobama koje iz zdravstvenih razloga ne moraju koristiti sigurnosni pojas.

U VI. Poglavlju „DUŽNOSTI U SLUČAJU PROMETNE NESREĆE“ (Članci 174. do 182.)

Odredbama članaka 176. i 177. propisano je da su vozači, sudionici prometne nesreće, u kojoj je uzrokovana samo materijalna šteta na vozilima, dužni, ukoliko je to moguće, odmah ukloniti vozila s kolnika, omogućiti nesmetano odvijanje prometa, popuniti i potpisati Europsko izvješće o nesreći ili na drugi način razmijeniti osobne podatke i podatke o vozilima. Nadalje propisuje se da ne smiju napustiti mjesto prometne nesreće dok nisu popunili i potpisali Europsko izvješće ili na drugi način razmijenili osobne podatke i podatke o vozilima. U slučaju prometne nesreće samo s materijalnom štetom, kad na mjestu nesreće nema vlasnika vozila ili vlasnika druge oštećene stvari, vozač je dužan vlasniku vozila ili druge oštećene stvari ostaviti podatke o sebi i vozilu kojim je uzrokovao prometnu nesreću. Vozač koji je vozilom sudjelovao u prometnoj nesreći u kojoj ima poginulih ili ozlijeđenih osoba, a i druga osoba koja je neposredno sudjelovala u takvoj nesreći, imaju pravo tražiti osobne podatke i adresu od osoba koje su bile prisutne kad se nesreća dogodila.

Odredbom članka 179. propisano je da ako je zdravstvena ustanova obaviještena o prometnoj nesreći ili je primila na liječenje osobu ozlijeđenu u prometnoj nesreći, dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na čijem se području dogodila prometna nesreća. Ako osoba ozlijeđena u prometnoj nesreći umre od zadobivenih ozljeda, zdravstvena ustanova dužna je o tome odmah obavijestiti policijsku upravu, odnosno policijsku postaju na čijem se području dogodila prometna nesreća.

Odredbom članka 180. propisano je da ako je vozilo zbog prometne nesreće onesposobljeno za daljnje kretanje na cesti, vozač ili vlasnik, odnosno korisnik vozila dužan je vozilo, teret, stvari ili drugi materijal rasut po cesti ukloniti s kolnika, nakon što to naredi ili dopusti ovlaštena osoba koja obavlja očevid.

Odredbom članka 181. propisano je da će policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće u kojoj je nastala materijalna šteta, podvrgnuti neposredne sudionike prometne nesreće ispitivanju pomoću odgovarajućih sredstava i aparata umjerenih prema propisima o mjerilima i mjeriteljskim uvjetima, radi provjere imaju li u organizmu alkohola ili opojnih droga. Ako se tim ispitivanjem utvrdi da vozač, izravni sudionik prometne nesreće ima u organizmu opojnih droga, a to poriče, policijski službenik će ga odvesti u zdravstvenu ustanovu na liječnički pregled, te na uzimanje krvi i urina radi analize. Ako u prometnoj nesreći ima ozlijeđenih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid prometne nesreće podvrgnut će neposredne sudionike nesreće ispitivanju na način kako je to propisano u stavku 1. ovoga članka. Ako se tim ispitivanjem utvrdi da vozači, izravni sudionici prometne nesreće, imaju u organizmu opojnih droga ili nedozvoljenu količinu alkohola, policijski službenik će narediti liječnički pregled te uzimanje krvi i urina radi analize. Ako u prometnoj nesreći ima poginulih osoba, policijski službenik koji obavlja očevid naredit će da se vozačima, izravnim sudionicima prometne nesreće uzme krv i urin kako bi se utvrdilo imaju li u organizmu opojnih droga ili nedozvoljenu količinu alkohola, a drugim sudionicima prometne nesreće naredit će uzimanje krvi i urina nakon što se odgovarajućim sredstvima ili aparatima ili stručnim pregledom utvrdi prisutnost opojnih droga ili nedozvoljene količine alkohola u organizmu.

U VII. Poglavlju „ŠPORTSKE I DRUGE PRIREDBE ILI AKTIVNOSTI NA CESTAMA“ (članci 183. do 192.)

Odredbama navedenih članaka propisuje se način izdavanja odobrenja za održavanje športskih i drugih priredbi ili sličnih aktivnosti na cesti.

U VIII. Poglavlju „OGRANIČENJE PROMETA“ (članci 193. do 195.)

U odredbama navedenih članaka propisuje se kada se smatra da su nastupili zimski uvjeti, uvjeti i način korištenja zimske opreme na cestama u zimskim uvjetima, što se do sada propisivalo Naredbom o prometu vozila na motorni pogon i priključnih vozila na cestama u zimskim uvjetima, koju je donosio ministar nadležan za unutarnje poslove uz suglasnost s ministrom nadležnim za poslove prometa.

U IX. Poglavlju „VOZAČI“ (članci 196. do 238.)

Podpoglavlje «Uvjeti za upravljanje vozilom» (članci 196. do 199.)

Odredbama navedenih članaka definirani su neki uvjeti za upravljanje vozilom u prometu na cesti. Vožnja pod utjecajem alkohola stupnjevano se kažnjava, ovisno koliko vozač ima alkohola u organizmu. Uvedena je odredba o nekažnjavanju vozača kategorija A1, A2, A, B, B+E, F, G i M ako u organizmu ima alkohola do 0,50 g/kg, odnosno odgovarajući iznos miligrama u litri izdahnutog zraka a pri tome nije počinio i neki drugi prekršaj.

Podpoglavlje «Osposobljavanje kandidata za vozače» (članci 200. do 205.)

Odredbama navedenih članaka propisuje se osposobljavanje kandidata za vozače, osobe ovlaštene za obavljanje osposobljavanja kandidata za vozače, uvjete koje moraju ispunjavati osobe koje obavljaju osposobljavanje kandidata za vozače, pri čemu su odredbe o zahtijevanoj stručnoj spremi usklađene s odredbama Zakona o akademskim i stručnim nazivima i akademskom stupnju.

Podpoglavlje «Vozački ispiti i provjera osposobljenosti» (članci 206. do 215.)

Odredbama navedenih članaka definirani su poslovi stručne organizacije u domeni provedbe vozačkih ispita i drugih pratećih poslova koji spadaju u javne ovlasti, način njihovog obavljanja, uvjeti potrebni za njihovo obavljanje i podjela nadležnosti između resorno zaduženih državnih tijela i stručne organizacije koja će osigurati optimalnu kvalitetu stručnog rada i državnog nadzora.

U navedenim odredbama propisuje se da se vozački ispit može polagati nakon završenog osposobljavanja po propisanom programu ako kandidat za vozača ispunjava propisani dobni kriterij za izdavanje vozačke dozvole za upravljanje vozilom određene kategorije. Propisuju se uvjeti koje moraju ispunjavati ovlašteni nadzornici te viša razina obrazovanosti za ovlaštene ispitivače što je kompatibilno zahtjevu za povećanjem razine učinkovitosti i stručne obrazovanosti osoba koje provode proces osposobljavanja u autoškolama. Nadalje, navedenim odredbama propisuje se program i minimalni sadržaji vozačkog ispita kao jedinstvene cjeline koju čine tri nastavna predmeta: Prometni propisi i sigurnosna pravila, Upravljanje vozilom i Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći.

Nadalje, propisuje se obveza stručnog usavršavanja instruktora vožnje, predavača, stručnih voditelja, ovlaštenih nadzornika i ovlaštenih ispitivača, vremensko razdoblje u kojem su dužni pristupiti provjeri stručne osposobljenosti. Nadalje, propisano je da program, oblik i način stručnog usavršavanja te provjeru stručne osposobljenosti navedenih osoba za nastavne predmete Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, propisuje ministar nadležan za unutarnje poslove, a za nastavni predmet Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći, ministar nadležan za poslove zdravstva.

Također, navedenim odredbama propisuje se da upravni i inspekcijski nadzor nad radom autoškola i ovlaštene stručne organizacije obavlja ministarstvo unutarnjih poslova te da ministar nadležan za unutarnje poslove donosi provedbene propise o obliku i načinu izdavanja i oduzimanja dopuštenja (licence) i o sadržaju drugih obrazaca u svezi s osposobljavanjem kandidata za vozača i provođenju vozačkih ispita.

Podpoglavlje „Stjecanje prava na upravljanje vozilima“ (članci 215. do 229)

Odredbama navedenih članaka određuju se uvjeti i minimalna dob za upravljanje biciklom i pojedinim kategorijama vozilima, definiraju se pojedine kategorije vozila te se uvodi nova kategorija A2, u koju spadaju motocikli čija snaga ne prelazi 35 kW i čiji omjer snaga/masa ne prelazi 0,2 kW/kg, a ne potječu od vozila čija je snaga dvostruko veća i više. Također, određuje se da mladi vozači ne smiju upravljati vozilom na cesti brzinom većom od 80 km na sat, na brzini cesti i cesti namijenjenoj isključivo za promet motornih vozila brzinom većom od 100 km na sat, odnosno 120 km na sat na autocesti, a mopedom 40 km na sat niti upravljati osobnim vozilom čija snaga motora prelazi 75 kW. Nadalje, određuje se da se vozačka dozvola izdaje do 80. godine života vozača, a mijenja se svakih 10 godina prilikom čega se vozač nije dužan podvrgnuti liječničkom pregledu. Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C, C+E, D i H kategorije izdaje se s rokom važenja pet godina te se prilikom njene zamjene vozač dužan podvrgnuti liječničkom pregledu. Vozačka dozvola za upravljanje vozilima C1, C1+E, instruktoru vožnje i vozaču B kategorije kojem je upravljanje vozilom osnovno zanimanje izdaje se s rokom važenja deset godina te se prilikom njene zamjene vozač dužan podvrgnuti liječničkom pregledu. Nadalje, određuje se da vozačku dozvolu izdaje policijska uprava odnosno postaja prema mjestu prebivališta osobe. Također uređuje se izdavanje međunarodne vozačke dozvole, upravljanje vozilom u prometu na cestama u Republici Hrvatskoj na temelju strane vozačke dozvole i zamjena te vozačke dozvole za hrvatsku vozačku dozvolu.

Podpoglavlje „Zdravstveni pregledi vozača“ (230. do 235.)

Odredbama navedenih članaka određuju se zdravstveni pregledi kandidata za vozače i redovni i izvanredni nadzorni zdravstveni pregledi vozača, uvjeti i način obavljanja zdravstvenih pregleda, izdavanje uvjerenja o zdravstvenoj sposobnosti, postupak u slučaju utvrđivanja zdravstvene nesposobnosti, naknadu za obavljene zdravstvene preglede te se ovlašćuje ministar nadležan za zdravstvo da propiše uvjete za obavljanje zdravstvenih pregleda, vrstu i opseg pregleda, način vođenja evidencije i medicinske dokumentacije, izdavanje uvjerenja i izvještavanja o zdravstvenoj sposobnosti vozača i kandidata za vozače, zdravstvene ustanove za obavljanje pregleda, odredi zdravstvenu ustanovu ili tijelo koje će obavljati analizu krvi ili urina radi utvrđivanja alkoholiziranosti vozača i drugih sudionika u prometu, propiše uvjete koje ta ustanova ili tijelo mora ispunjavati, način i postupak uzimanja krvi i urina te utvrdi naknadu za obavljanje tih poslova, propiše uvjete o

prostoru, nastavnim sredstvima i opremi za provođenje nastave iz predmeta "Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći", sadržaju programa osposobljavanja predavača iz predmeta "Pružanje prve pomoći osobama ozlijeđenim u prometnoj nesreći", provođenju ispita za predavača, sastavu ispitnog povjerenstva i obrascu potvrde o položenom ispitu.

U X. Poglavlju „VOZILA“ (članci 236. do 281.)

Podpoglavlje «Opće odredbe» (članci 236. i 237.)

Odredbama navedenih članaka propisani su uvjeti kojima moraju udovoljavati vozila u prometu na cestama glede dimenzija, ukupne mase i osovinskog opterećenja, ispravnosti uređaja i opreme vozila te registracije vozila.

Podpoglavlje «Registracija motornih i priključnih vozila» (članci 238. do 254.)

Odredbama navedenih članaka određuje se da motorna i priključna vozila smiju sudjelovati u prometu na cesti ako su registrirana ili ako su označena posebnim pločicama za privremeno označavanje vozila. Uređuje se izdavanje pokusnih pločica. Uvode se pokusne pločice na rok do tri dana za obavljanje tehničkog pregleda vozila. Uvode se prenosive pločice i to za vozila koja se kreću do mjesta carinjenja, homologacije, servisiranja, prodajnog i izložbenog mjesta, mjesta atestiranja, mjesta skladištenja/čuvanja, mjesta nadogradnje i za vozila kojima se obavlja pokusna vožnja, a izdaju se najduže na rok od jedne godine pravnim ili fizičkim osobama obrtnicima koji se bave proizvodnjom, nadogradnjom, prijevozom ili prodajom vozila. Određuje se da se registrirati mogu samo tehnički ispravna vozila, a za vozilo se izdaju prometna dozvola, registarske pločice i knjižica vozila. Također se određuju vrste registarskih pločica, a uvode se registarske pločice za oldtimere. Nadalje, uređuje se obveza odjave vozila kojemu je isteklo važenje prometne dozvole. Uvodi se mogućnost odjave vozila bez vraćanja prometne dozvole i registarskih pločica za vozila kojima je prometna dozvola istekla više od jedne godine. Također se uvodi obveza vlasnika vozila da za objavu otpadnog vozila priloži i Potvrdu o obrađivanju otpadnog vozila, Prateći list za opasni otpad ili izjavu o mjestu čuvanja vozila. Nadalje, uređuje se izdavanje izvoznih pločica, a uvodi se mogućnost da ih mogu izdavati i policijske postaje.

Podpoglavlje «Tehnički pregledi vozila» (članci 255. do 274.)

Tehnički pregled vozila u Republici Hrvatskoj organiziran je po uzoru na Njemački model, (koji je prihvaćen i kao europski model) gdje se tehnički pregledi obavljaju već skoro 100 godina. Tako se djelatnost tehničkih pregleda vozila i registracije vozila organizira i provodi kao jedinstveni sustav na području Republike Hrvatske, u kojem sve stanice za tehničke preglede posluju pod jednakim uvjetima. Time se osigurava ujednačenost kriterija (s direktnim pozitivnim učincima na sigurnost cestovnog prometa) te vlasniku vozila daje mogućnost da svoju zakonsku obvezu pod jednakim uvjetima može izvršiti u bilo kojoj stanici za tehnički pregled vozila na području Republike Hrvatske. Čak štoviše, u Republici Hrvatskoj osim prvenstvene kontrole tehničke ispravnosti vozila kao čimbenika sigurnosti prometa, te kontrole ispušnih plinova vozila u svrhu provjere ekološke podobnosti vozila, u stanicama za tehničke preglede obavljaju se i druge djelatnosti od općeg interesa, npr. naplata, odnosno kontrola naplate propisanih obveza vezanih uz registraciju vozila (carina, porez, obvezno osiguranje, godišnja naknada za ceste, posebna naknada za zaštitu okoliša i dr.).

Tehničke preglede i registraciju vozila u stanicama za tehničke preglede, obavljaju ovlašteni (licencirani) djelatnici, dok poslove organiziranja i jedinstvenog provođenja tehničkih pregleda i registracije vozila na području cijele države obavlja stručna organizacija ovlaštena od ministarstva nadležnog za unutarnje poslove. Ovim odredbama opisuju se i svi poslovi koje stručna organizacija i stanice za tehničke preglede obavljaju te utvrđuju uvjeti koje stručna organizacija i stanice za tehničke preglede vozila moraju ispunjavati. Poradi objektivne podjele nadležnosti i transparentnosti cijelog sustava, ministarstvo nadležno za unutarnje poslove donosi sve više rangirane propise u svezi tehničkih pregleda te obavlja upravni i inspekcijski nadzor nad radom stručne organizacije i stanica za tehničke preglede vozila.

Poradi osiguranja primjerenog predznanja i razine stručnosti budućih nadzornika tehničke ispravnosti vozila, u članku 260. točno se određuje koje osobe i pod kojim uvjetima mogu biti nadzornici tehničke ispravnosti vozila. Kako su propisani novi kriteriji, osobe koje posjeduju ovlaštenje (licencu) ministarstva unutarnjih poslova prema zatečenim uvjetima, i ako ne ispunjavaju te uvjete mogu nastaviti s obavljanjem tih poslova. Klasificiraju se propusti u radu nadzornika tehničke ispravnosti vozila i referenata u stanicama za tehničke preglede vozila te propisuju odgovarajuće sankcije i obveza podvrgavanja izvanrednoj provjeri stručnosti kao preduvjeta ponovnog počinjanja s radom.

Podpoglavlje «Ispitivanje i homologacija vozila» (članci 275. do 281.)

Odredbama navedenih članaka detaljnije se definira koja vozila se obavezno podvrgavaju postupku ispitivanja vozila zbog utvrđivanja tehničkih značajki bitnih za sigurnost i ekološku podobnost vozila u prometu na cestama. Jednako tako propisuju se uvjeti koje moraju ispunjavati osobe koje obavljaju poslove ispitivanja i pregleda vozila. Točno se određuje koje osobe i pod kojim uvjetima mogu biti ovlašteni ispitivači, izdavanje potvrde o ispitivanju konstrukcijskih osobina i uređaja te postupak upravnog i inspekcijskog nadzora nad poslovima ispitivanja konstrukcijskih osobina i uređaja vozila.

U XI. Poglavlju „POSEBNE MJERE ZA SIGURNOST PROMETA NA CESTAMA“ (članci 282. do 302.)

Podpoglavlje „Opće odredbe“ (članci 282. do 285.)

Odredbama navedenih članaka preciznije se propisuju ovlaštenja policijskog službenika koja može poduzeti prema sudioniku u prometu koji ometa ili ugrožava promet, a u organizmu ima alkohola, opojnih droga ili lijekova koji se ne smiju uzimati za vrijeme vožnje ili određeno vrijeme prije započinjanja vožnje. Također, detaljnije se propisuje ovlast policije da naredbom prema vozaču koji je u prometu na cesti zatečen u počinjenju prekršaja pod utjecajem opojnih sredstava, ako osobite okolnosti upućuju da će nastaviti s radnjom prekršaja, radi neposrednog sprječavanja nastavka činjenja prekršaja, naredi mjeru njegova smještanja u posebnu prostoriju do prestanka djelovanja opojnog sredstva ali ne u trajanju duljem od 12 sati te u tom vremenu naredi premještanje njegova vozila na određeno mjesto. Vozilo čije je premještanje određeno premjestit će po naredbi policije organizacija nadležna za održavanje cesta, odnosno pravna ili fizička osoba obrtnik s kojom je pravna osoba ili upravno tijelo nadležno za održavanje cesta sklopilo ugovor za uklanjanje vozila. Nadalje, kao novina u Zakonu o sigurnosti prometa na cestama, propisano je da se kao dokaz u

prekršajnom postupku mogu koristiti tehničke snimke, službene bilješke i zapisnici, sukladno odredbama Prekršajnog zakona. Također, detaljnije se normira postupak oduzimanja vozačke dozvole vozaču i instruktoru vožnje za kojeg se pregledom utvrdi da je postao tjelesno ili duševno nesposoban za upravljanje vozilima, za vrijeme dok ta nesposobnost traje te se određuje u kojim slučajevima se može isključiti iz prometa vozač ili instruktor vožnje.

Podpoglavlje „Pravna posljedica osude“ (članci 286. do 292.)

Odredbama ovih članaka propisuje se, kao pravna posljedica osude, za određene prekršaje, određivanje određenog broja negativnih prekršajnih bodova, sukladno odredbama Prekršajnog zakona. Nadalje, određuje se broj negativnih prekršajnih bodova koji kao posljedicu imaju zabranu prava upravljanja motornim vozilom na određeno vrijeme. Odredbama prijedloga Zakona o sigurnosti prometa na cestama određena je i mjera poništenja vozačke dozvole na određeno vrijeme, nakon koje vozač može ponovno pristupiti polaganju vozačkog ispita za stjecanje prava na upravljanje motornim vozilom. Također, određuje se ovlaštenik i postupak za donošenje rješenja kojim će se izreći mjera zabrane upravljanja motornim vozilom i mjera poništenja vozačke dozvole. Nadalje, detaljno se propisuje za koje prekršaje iz ovoga Zakona se određuje određeni broj negativnih prekršajnih bodova te je propisano da će se pravomoćno izrečena mjera zabrane upravljanja motornim vozilom počinitelju prekršaja koji nije prije toga stekao pravo na upravljanje motornim vozilom, izvršiti nakon stjecanja prava na upravljanje motornim vozilom odnosno izdavanja vozačke dozvole. Nadalje, detaljno se propisuje kada će vozilo zbog tehničke neispravnosti ili drugih propusta vozača biti isključeno iz prometa na cesti, ovlasti policijskog službenika, dužnosti vozača za uklanjanje vozila s ceste i način postupanja u koliko vozač ne ukloni vozilo s ceste. U odnosu na odredbe važećeg Zakona, novim Zakonom o sigurnosti prometa na cestama propisano je da su novčane kazne koje naplate jedinice lokalne samouprave, kada obavljaju poslove iz ovoga Zakona, prihod proračuna tih jedinica.

Podpoglavlje „Posebne odredbe o prekršajima“ (članci 293. do 299.)

Odredbama navedenih članaka propisano je da će se za prekršaje iz ovoga Zakona kojima je izazvana prometna nesreća samo sa materijalnom štetom, počinitelj kazniti novčanom kaznom propisanom za taj prekršaj uvećanom za iznos do 1.000,00 kuna, a ukoliko je prekršajem izazvana prometna nesreća u kojoj ima ozlijeđenih osoba, kazna će se uvećati za iznos do 2.000,00 kuna. Nadalje, propisuju se uvjeti i postupak naplate novčane kazne na mjestu počinjenja prekršaja, sukladno odredbama Prekršajnog zakona, kao i mjere opreza privremenog oduzimanja putne ili druge isprave za prelazak državne granice radi osiguranja izvršenja kazne ili zaštitne mjere odnosno osiguranja nazočnosti u prekršajnom postupku osobe koja nema prebivalište ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj. Također, propisano je da se izvršenje pravomoćno izrečene zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom provodi upisom u evidenciju o izdanim vozačkim dozvolama te se ovlašćuje ministar nadležan za unutarnje poslove da donese propise o načinu evidentiranja, praćenja i objave podataka o izrečenim kaznama, mjerama sigurnosti, zaštitnim mjerama, negativnim prekršajnim bodovima, mjerama pisanog upozorenja, prometnim nesrećama i njihovim posljedicama. Također, normira se način izvršenja zaštitne mjere zabrane upravljanja motornim vozilom s inozemnom vozačkom dozvolom.

U XII. Poglavlju „PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE“ (članci 300. do 310)

U odredbama navedenih članaka ovlašćuju se ministri nadležni za provedbu pojedinih odredbi ovoga Zakona da u određenom roku donesu propise iz svoje nadležnosti, određuje se da obrasce u svezi s vozačkim dozvolama i registracijom vozila, registre, registarske i druge pločice izrađuje ministarstvo nadležno za unutarnje poslove odnosno organizacija koju ono za to ovlasti ili pravna osoba u državnom vlasništvu koju na prijedlog ministra nadležnog za unutarnje poslove za to ovlasti Vlada Republike Hrvatske. Također, određuje se da važeći provedbeni propisi iz ovoga Zakona, ostaju na snazi, do donošenja novih, ukoliko nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona. Nadalje, određuje se da su stručne organizacije, stanice za tehničke preglede vozila i auto škole dužne uskladiti i organizirati svoju djelatnost s odredbama ovoga Zakona i donijeti akte propisane ovim Zakonom u određenim rokovima, određuje se da osobe koje su stupanjem na snagu ovoga Zakona zatečene na obavljanju poslova ovlaštenog ispitivača iz nastavnog predmeta Prometni propisi i sigurnosna pravila i Upravljanje vozilom, a ne ispunjavaju propisane uvjete te osobe koje su zatečene na obavljanju poslova ovlaštenog nadzornika, a ne ispunjavaju propisane uvjete, mogu i dalje obavljati te poslove, a najduže pet godina od dana stupanja na snagu ovoga Zakona. Iznimno, ovlašteni ispitivači zatečeni u obavljanju tih poslova, koji imaju visoku stručnu spremu koja nije propisana ovima Zakonom, mogu i dalje obavljati te poslove. Nadalje, određeno je da osobe koje do stupanja na snagu ovoga Zakona imaju dopuštenje (licencu) za obavljanje poslova nadzornika tehničke ispravnosti vozila i dozvolu instruktora vožnje za obavljanje tih poslova, izdanu od ministarstva nadležnog za unutarnje poslove, a i osobe koje su do stupanja na snagu ovoga Zakona obavljale ispitivanje vozila i obradu dokumentacije te pregled za potrebe ispitivanja vozila iz članka 278. ovoga Zakona, mogu i dalje obavljati te poslove iako ne ispunjavaju propisane uvjete.

Nadalje, definirana su određena kaznena djela, pravomoćno utvrđenje kojih je zapreka za obavljanje poslova stručnog voditelja, predavača, instruktora vožnje, stručnog nadzornika, administrativnih poslova u vezi s tehničkim pregledima i registracijom vozila u stanicama za tehničke preglede vozila, nadzornika tehničke ispravnosti, iz članka 203. stavka 1., 2. i 4., članka 206. stavka 6., članka 208. stavka 3., članka 254. stavka 2., članka 260. stavaka 1. i 2. i 278. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona. Sukladno odredbama Prekršajnog zakona, negativni prekršajni bodovi određeni su kao pravna posljedica osude. Određuje se prestanak važenja važećeg Zakona o sigurnosti prometa na cestama, osim odredbi o zaštitnim mjerama zabrane upravljanja motornim vozilom i negativnim bodovima propisanim za prekršaje iz važećeg Zakona, a počinjenih do 31. prosinca 2007. godine. Propisuje se dan stupanja na snagu Zakona o sigurnosti prometa na cestama i početak njegove primjene, osim odredbi članka 205. stavka 1., 3., 4., 5. i 6. Zakona, za koje se predviđa stupanje na snagu danom ulaska Republike Hrvatske u Europsku Uniju.